

RITUALUL ROMAN
ORÂNDUIT DUPĂ DECRETUL
SFÂNTULUI CONCILIU ECUMENIC VATICAN II
PROMULGAT CU AUTORITATEA PAPEI PAUL AL VI-LEA

RITUALUL ÎNMORMÂNTĂRII

Editura *Presă Bună*
Iași - 2005

roșu – 1 + 1 – negru

Concordat cum originali

25 mai 2004

✠ Ioan Robu, *arhiepiscop și mitropolit de București*

✠ Petru Gherghel, *episcop de Iași*

Prezentul Ritual este tradus după ediția tipică:

RITUALE ROMANUM EX DECRETO SACROSANCTI OECUMENICI CONCILII
VATICANI II INSTAURATUM AUCTORITATE PAULI PP. VI PROMULGATUM,
Ordo Exsequiarum, Editio typica, Typis Polyglottis Vaticanis 1969.

© Editura *Presa Bună*

Bd. Ștefan cel Mare, 26

RO – 700064 – Iași

Tel.: 0232/212003; fax: 0232/211527

www.ercis.ro

e-mail: editor@ercis.ro

CONFERINȚA EPISCOPALĂ ROMÂNĂ

Prot. nr. 68/25.05.2004

Această ediție în limba română a Ritualului înmormântării a fost aprobată de Conferința Episcopală Română și a primit autorizarea din partea Congregației pentru Cultul Divin și Disciplina Sacramentelor cu decretul nr. 1526/03/L din 23 aprilie 2004.

Concordat cum originali.

✠ IOAN ROBU

Arhiepiscop Mitropolit de București
Președintele Conferinței Episcopale Române

CONGREGATIO DE CULTU DIVINO ET DISCIPLINA SACRAMENTORUM

Prot. 1526/03/L

ROMANIÆ

Instante Excellentissimo Domino Ioanne Robu, Archiepiscopo Bucarestiensi, Præsidi Conferentiæ Episcoporum Romaniae, litteris die 2 iulii 2003 datis, vigore facultatum huic Congregationi a Summo Pontifice IOANNE PAULO II tributarum, textum lingua romana exaratum partis Ritualis romani cui titulus est „Ordo Exsequiarum” prout in adiecto exstat exemplari, perlibenter approbamus seu confirmamus.

In textu imprimendo mentio fiat de confirmatione ab Apostolica Sede concessa. Eiusdem insuper textus impressi duo exemplaria ad hanc Congregationem transmittantur.

Contrariis quibuslibet minime obstantibus.

Ex ædibus Congregationis de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum, die 23 aprilis 2004.

FRANCISCUS Card. ARINZE

Praefectus

✠ DOMINICUS SORRENTINO
Archiepiscopus a secretis

SFÂNȚA CONGREGAȚIE PENTRU CULTUL DIVIN

Prot. nr. 720/69

DECRET

Prin ritualul înmormântării, sfânta maică Biserică a obișnuit nu numai să-i recomande lui Dumnezeu pe cei răposați, ci să trezească speranța fiilor săi și să mărturisească credința în învierea din morți, împreună cu Cristos, a celor botezați.

De aceea, sfântul Conciliu ecumenic al II-lea din Vatican, în Constituția despre sfânta liturgie, a dispus ca Ritualul înmormântării să fie astfel revizuit încât să exprime mai clar caracterul pascal al morții creștine, iar Ritualul înmormântării copiilor să fie înzestrat cu Liturghie proprie (art. 81-82).

Comisia pentru Aplicarea Constituției despre Sfânta Liturgie a pregătit un asemenea Ritual al înmormântării și l-a aplicat un timp în mod experimental în diferite regiuni. În cele din urmă, Sfântul Părinte papa Paul al VI-lea, cu autoritatea sa apostolică, a aprobat acest ritual și a hotărât să fie dat publicității, pentru a fi utilizat în viitor de toți cei care folosesc Ritualul roman.

Din mandatul aceluiași Sfânt Părinte, Sfânta Congregație pentru Cultul Divin promulgă Ritualul înmormântării, stabilind să intre în vigoare la 1 iunie 1970.

Pe lângă aceasta, se stabilește ca, până la 1 iunie 1970, dacă în celebrarea înmormântărilor se folosește limba latină, să

poată fi utilizat, la alegere, fie acest Ritual, fie vechiul Ritual roman; după această dată, să fie utilizat numai noul Ritual al înmormântării.

Fiecărei conferințe episcopale, după ce va fi pregătit o traducere în limba poporului și va fi primit aprobarea de la această sfântă congregație, i se lasă facultatea de a stabili, după caz, o altă zi înainte de 1 iunie 1970 în care să intre în vigoare noul Ritual al înmormântării.

Orice dispoziție contrară se abrogă.

Dat la sediul Sfintei Congregații pentru Cultul Divin, în ziua de 15 august 1969, în solemnitatea „Adormirea Maicii Domnului”.

BENNO Card. GUT,
Prefect

A. BUGNINI,
Secretar

NORME INTRODUCATIVE

1. La înmormântarea fiilor săi, Biserica, în spirit de credință, celebrează misterul pascal al lui Cristos, pentru ca aceia care prin Botez au devenit mădulare ale lui Cristos, care a murit și a înviat, să treacă împreună cu el prin moarte la viață, astfel încât sufletul să fie curățat și primit în cer în comuniunea sfinților și a aleșilor lui Dumnezeu, iar trupul să aștepte speranța fericită a venirii lui Cristos și învierea morților.

De aceea, Biserica oferă pentru cei răposați jertfa euharistică a lui Cristos, Mielul pascal, și înalță rugăciuni și cereri, așa încât toate mădularele lui Cristos, comunicând între ele, unele să obțină ajutor spiritual, iar altele, mângâierea speranței.
2. Așadar, credincioșii să se străduiască să afirme prin ceremoniile înmormântării fraților lor speranța în viața veșnică, în așa fel încât să nu dea impresia că nu țin cont sau nesocotesc mentalitatea și obiceiurile din timpul și locul respectiv cu privire la cei răposați.

De aceea, fie că e vorba despre tradițiile familiilor, fie că e vorba despre obiceiurile locurilor, fie despre societăți orânduite pentru pompe funebre, să accepte cu drag ceea ce e bun, iar ceea ce pare a fi contrar evangheliei să-și dea silința de a le transforma în așa fel încât înmormântările creștinilor să exprime credința pascală și să dea dovadă de spirit evanghelic.
3. Înlăturând orice vanitate, se cuvine ca trupurile creștinilor decedați să fie cinstite pentru că au fost temple ale Duhului Sfânt; ca atare, este de dorit ca în momentele mai însemnate între deces și înhumare, cel puțin, să se exprime în chip deosebit credința în viața veșnică și să se înalțe rugăciuni pentru cei răposați.

Ca momente mai însemnate, după obiceiurile diferitelor locuri, pot fi menționate următoarele: privegherea în casa mortului, punerea sicriului cu trupul neînsuflețit pe catafalc și procesiunea până la mormânt, după ce, în prealabil, s-au adunat atât rudele, cât

și, dacă este posibil, întreaga comunitate, ca să asculte în liturgia cuvântului mângâierea speranței, să ofere jertfa euharistică și să-l salute pe cel răposat, luându-și ultimul rămas bun.

4. Pentru a ține oarecum seamă de condițiile existente pretutindeni, prezentul Ritual al înmormântării propune trei forme de înmormântare pentru adulți:
  - a) prima formă prevede trei momente ale celebrării: în casa mortului, în biserică și la cimitir;
  - b) a doua formă de înmormântare prevede numai două momente ale celebrării: în capela cimitirului și la mormânt;
  - c) a treia formă prevede un singur moment al celebrării, și anume în casa mortului.

5. Prima formă de înmormântare este aproape identică cu aceea din Ritualul roman anterior. Această formă cuprinde, de obicei, mai ales la țară, trei momente ale celebrării: în casa mortului, în biserică și la cimitir, cu două procesiuni intermediare. Totuși, în orașele mari, procesiunile sau nu se fac prea des, sau, din diferite motive, sunt mai puțin indicate; pe de altă parte, din cauza numărului redus al clericilor și a depărtării prea mari a bisericilor de cimitire, preoții nu pot celebra întotdeauna ceremoniile în casa mortului și la cimitir. Ținându-se seama de aceasta, credincioșii trebuie îndemnați ca, în lipsa preotului sau a diaconului, să recite ei rugăciunile și psalmii indicați; dacă acest lucru nu este cu putință, celebrările din casa mortului și de la cimitir să se omită.

6. În această primă formă, celebrarea din biserică include, de obicei, sfânta Liturghie a înmormântării, Liturghie care este interzisă doar în *triduum*-ul sacru, în solemnități și în duminicile Adventului, ale Postului Mare și ale sfântelor Paști. Dacă însă din motive pastorale, înmormântarea se celebrează în biserică fără sfânta Liturghie (Liturghie care, pe cât posibil, va trebui totuși celebrată în altă zi), liturgia cuvântului rămâne obligatorie, așa încât serviciul religios din biserică să cuprindă întotdeauna liturgia cuvântului, cu sau fără jertfa euharistică, precum

și ritul care mai înainte se numea „absolutio”, dar pe viitor se va numi „ultima recomandare și ultimul rămas bun”.

7. A doua formă de înmormântare cuprinde două momente, ambele la cimitir, și anume în capela cimitirului și la mormânt. În această formă nu se prevede celebrarea euharistică; totuși, ea va avea loc înainte sau după înmormântare fără să fie necesară prezența trupului neînsuflăit.
8. A treia formă de înmormântare se celebrează în casa mortului; deși în unele locuri va fi socotită cu totul inutilă, în altele pare totuși necesară. Despre situațiile diferite care s-ar putea ivi în diferite împrejurări nu se tratează expres. Se cuvine totuși să fie date măcar câteva indicații, astfel ca și în acest caz să existe unele elemente comune cu celelalte forme, de exemplu: în liturgia cuvântului și în ritul „ultima recomandare și ultimul rămas bun”. De altfel, conferințele episcopale vor putea stabili ce vor crede de cuviință.
9. Când se vor alcătui ritualuri particulare după modelul noului Ritual roman, va fi de competența conferințelor episcopale fie să rețină cele trei forme, fie să le schimbe ordinea, fie să omită una sau alta. Căci se poate întâmpla ca la un popor să fie în uz numai o formă, de exemplu: prima cu cele trei momente și, ca atare, lăsându-se la o parte celelalte două, se va reține numai aceasta. La alt popor însă pot fi necesare toate cele trei forme. De aceea, conferința episcopală va ține cont de împrejurările particulare și va stabili ce este oportun.
10. După sfânta Liturghie a înmormântării, are loc ritul ultimei recomandări și al ultimului rămas bun.
Acest rit nu are semnificația unei purificări a răposatului – ceea ce se realizează, în primul rând, prin jertfa euharistică – ci este ultimul salut prin care comunitatea creștină își ia rămas bun de la unul dintre membrii ei, înainte ca trupul acestuia să fie luat din acel loc sau înmormântat. Căci deși moartea aduce întotdeauna o

oarecare despărțire, totuși creștinii, ca mădulare ale lui Cristos, sunt una în Cristos și nici moartea nu-i poate despărți vreodată¹. Printr-un îndemn, preotul să facă introducerea la acest rit și să-l explice; urmează câteva clipe de tăcere, apoi stropirea cu apă sfințită și incensarea trupului neînsuflețit; după aceasta, cântecul de rămas bun, care, având un text potrivit și o melodie corespunzătoare, se recomandă nu numai să-l cânte toți, dar și să înțeleagă toți că este punctul culminant al întregului rit.

Atât stropirea, prin care se amintește înscrierea prin Botez în viața de veci, cât și incensarea, prin care este cinstit trupul celui răposat, templul Duhului Sfânt, pot fi considerate tot ca gesturi de rămas bun. Ritul ultimei recomandări și al ultimului rămas bun nu poate avea loc decât la celebrarea înmormântării, sau în prezența trupului neînsuflețit.

11. În toate celebrările pentru răposați, fie în cadrul înmormântării, fie în afara ei, o mare importanță se acordă lecturilor cuvântului lui Dumnezeu. Ele evocă în mod viu misterul pascal, trezesc și înviorează speranța de întâlnire în împărăția lui Dumnezeu, favorizează cinstirea celor răposați și adesea îndeamnă la o viață creștină pilduitoare.
12. Deoarece în slujbele pentru răposați Biserica recurge de preferință la recitarea psalmilor, pentru a da expresie durerii și aripi încrederii, păstorii să se străduiască din răspuțeri ca, printr-o cateheză adaptată, să inițieze comunitățile lor cel puțin în câțiva psalmi, între care cei propuși pentru liturgia înmormântării, ca să-i înțeleagă mai clar și mai profund. Iar în celelalte cântări, care din motive pastorale sunt deseori indicate în rit, să fie cultivate cu cea mai mare grijă atât „simțul plăcut și viu al Sfintei Scripturi”, cât și spiritul liturgic².
13. Comunitatea creștină își exprimă, de asemenea, credința prin rugăciuni și mijlocește, prin evlavia ei, pentru răposații adulți, ca aceștia să dobândească fericirea în Dumnezeu, fericire la care

¹ Cf. SIMEON DIN TESALONIC, *De ordine sepulturae*: PG 155, 685 B.

² CONCILIUL VATICAN II, Constituția despre liturgie *Sacrosanctum concilium*, nr. 24.

copiii morți, deveniți prin Botez fii adoptivi, se consideră că au ajuns deja. În schimb, se fac rugăciuni pentru părinții acestor copii, ca și pentru rudele tuturor celor răposați, ca în durerea lor să primească mângâierea credinței.

14. Acolo unde, fie dintr-o lege particulară, fie dintr-o obligație, fie numai din obicei se celebra Oficiul pentru răposați atât în cadrul înmormântărilor, cât și în afara lor, acest oficiu se poate menține, numai să fie celebrat cu demnitate și evlavie. Ținându-se seamă de condițiile vieții de astăzi și ale activității pastorale, Oficiul pentru răposați poate fi înlocuit cu privegherea sau cu celebrarea cuvântului lui Dumnezeu (nr. 27-29).

15. Celor care au lăsat ca după moarte trupul să le fie incinerat li se poate acorda înmormântarea creștină, numai dacă nu se constată că au făcut-o determinați de motive contrare vieții creștine, după normele stabilite de instrucțiunea Sfintei Congregații a Sfântului Oficiu din 8 mai 1963 cu privire la incinerarea cadavrelor (nr. 2-3)³. În mormântarea să se celebreze după forma folosită în țara respectivă, în așa fel totuși încât să iasă în evidență că Biserica preferă tradiția înhumării, precum Domnul însuși a voit să fie înmormântat și să se evite pericolul de scandal sau nedumerire din partea credincioșilor.

Riturile prevăzute pentru capelă sau mormânt se pot face în acest caz chiar în clădirea crematoriului; ba, în lipsa altui loc potrivit, chiar în sala crematoriului, înlăturându-se cu prudență pericolul de scandal sau indiferentism religios.

I. ROLURI ȘI ÎNDATORIRI CU PRIVIRE LA CEI RĂPOSAȚI

16. În celebrarea înmormântării, să-și amintească de rolul și îndatoririle pe care le au toți cei care fac parte din poporul lui Dumnezeu: rudele și cei apropiați, cei răspunzători cu pregătirea funeraliilor, însăși comunitatea creștină, în sfârșit, preotul care – în calitate

---

³ Cf. *AAS* 56 (1964) 822-823.

de învățător al credinței și aducător de mângâiere – prezidează acțiunea liturgică și celebrează Euharistia.

17. Să-și amintească, de asemenea, cu toții, mai ales preoții, că atunci când, în liturgia înmormântării, îi recomandă lui Dumnezeu pe cei răposați, este de datoria lor să trezească speranța în cei de față și să-i încurajeze prin credință în misterul pascal și învierea morților, însă în așa fel încât – exprimând pioasele condoleanțe ale sfintei maici Biserici și aducând mângâierea credinței – să-i aline pe cei credincioși, fără a-i jigni pe cei care plâng.
18. În pregătirea și desfășurarea celebrării înmormântării, preoții să țină seama cu multă amabilitate nu numai de persoana celui răposat și de împrejurările în care a murit, ci și de durerea celor din familie și de cele necesare vieții lor creștinești. În plus, să acorde o atenție deosebită celor care, cu ocazia înmormântării, asistă la celebrările liturgice sau ascultă Evanghelia, fie că sunt necatolici, fie că sunt catolici, dar care nu iau parte niciodată la Euharistie, sau dau impresia că și-au pierdut credința, căci preoții sunt slujitorii evangheliei lui Cristos pentru toți.
19. Exceptând doar sfânta Liturghie, înmormântarea poate fi celebrată și de către un diacon; iar dintr-o necesitate pastorală, conferința episcopală, cu permisiunea Scaunului Apostolic, poate da această împuternicire și unui laic.
Când lipsește preotul sau diaconul, se recomandă ca, în general, celebrările din prima formă de înmormântare, de la casa defunctului și de la cimitir, precum și privegherile pentru morți, în general, să fie săvârșite de către laici.
20. În celebrarea înmormântării, în afară de recunoașterea calităților deosebite care provin din funcțiile liturgice și din hirotonire și în afară de onorurile datorate autorităților civile conform normelor liturgice, să nu se admită nici o favoare unor persoane sau stări sociale, nici în ceremonii, nici în pompa externă⁴.

⁴ Cf. CONCILIUL VATICAN II, Constituția despre liturgie *Sacrosanctum concilium*, nr. 32.

II. ADAPTĂRI CE REVIN CONFERINȚELOR EPISCOPALE

21. În virtutea Constituției despre sfânta liturgie (art. 63b), revine conferințelor episcopale responsabilitatea să alcătuiască în ritualurile particulare partea corespunzătoare acestui titlu din Ritualul roman, adaptată totuși exigențelor fiecărei regiuni, așa încât, după aprobarea de către Sfântul Scaun, să fie folosită în regiunile respective.

În realizarea acestor adaptări, conferințelor episcopale le revin următoarele:

1) să stabilească ce trebuie adaptat în limitele cuprinse în acest titlu;

2) să analizeze cu sârguință și prudență ce este oportun să se admită din obiceiurile și mentalitatea fiecărui popor și, ca atare, să propună Sfântului Scaun spre aprobare și alte adaptări apreciate ca necesare și utile;

3) să rețină elementele proprii din ritualurile particulare deja existente, numai dacă ele sunt în concordanță cu normele Constituției despre sfânta liturgie și cu cerințele actuale, sau, dacă nu, să le adapteze;

4) să pregătească traducerea textelor așa încât să fie cu adevărat adaptate cu specificul diferitelor limbi și culturi, adăugându-se textelor – ori de câte ori va fi oportun – melodii corespunzătoare;

5) să adapteze și să completeze normele introductive din Ritualul roman, astfel ca slujitorii să înțeleagă pe deplin semnificația riturilor și să le îndeplinească cu succes;

6) în cărțile liturgice, editate prin grija conferințelor episcopale, să orânduiască materialul în modul cel mai practic pentru utilizare, însă în așa fel încât să nu omită nimic din materialul conținut în această ediție tipică.

Dacă vor crede oportun, să adauge unele rubrici sau texte, acestea să fie redade printr-un semn distinctiv sau caracter tipografic diferit de cel din rubricile și textele Ritualului roman.

- 22.** În alcătuirea ritualurilor particulare privind înmormântarea, revine conferințelor episcopale:
- 1) să adopte una sau mai multe forme de înmormântare, conform celor indicate mai sus la nr. 9;
  - 2) dacă se va crede oportun, în locul formulelor propuse în ritual principal, să se aleagă altele dintre cele prevăzute la cap. VI;
  - 3) ori de câte ori Ritualul roman propune mai multe forme la alegere, să adauge și alte forme de același fel (după norma nr. 21, 6);
  - 4) să hotărască, dacă e cazul, ca laicii să primească împuternicirea pentru a celebra înmormântări (cf. nr. 19);
  - 5) dacă undeva ar exista un motiv de ordin pastoral, să hotărască omiterea stropirii cu apă și a incensării, sau să le suplinească cu alte rituri;
  - 6) să stabilească culoarea liturgică pentru înmormântări, conform mentalității fiecărui popor, astfel ca, pe de o parte, să țină seamă de durerea omenească, iar pe de altă parte, să arate speranța creștină luminată de misterul pascal.

III. ROLUL PREOTULUI ÎN PREGĂTIREA ȘI DESFĂȘURAREA ÎNMORMÂNTĂRII

- 23.** Ținând seama de împrejurările diferite, și chiar de dorințele familiei și ale comunității, preotul să se folosească cu plăcere de facultățile care i se acordă în ritual.
- 24.** Pentru oricare formă de înmormântare, Ritualul este astfel alcătuit încât să poată fi folosit cu ușurință; totuși, pentru adaptări la situații concrete în diferite cazuri, se oferă un mare număr de texte. Astfel, de exemplu:
- 1) în general, toate textele pot fi înlocuite cu altele, luându-se în considerare părerea comunității sau a familiei, pentru a se obține o mai mare concordanță cu împrejurările fiecărei celebrări;
  - 2) unele elemente nu sunt considerate ca obligatorii; ele pot fi adăugate după caz, la alegere, ca, de pildă, rugăciunea pentru cei îndurerăți din casa răposatului;

3) potrivit cu tradiția liturgică, se acordă o mare libertate de alegere a textelor propuse pentru procesiuni;

4) ori de câte ori psalmul indicat sau recomandat de un motiv liturgic prezintă vreo dificultate de ordin pastoral, poate fi înlocuit cu altul la alegere. Ba chiar în psalmi se poate omite un verset sau altul, care sub aspect pastoral pare mai puțin potrivit;

5) textul rugăciunilor este întotdeauna la singular, adică pentru un răposat. De aceea, în fiecare caz se vor face modificările cerute de gen și număr. Așa, de exemplu: în loc de „slujitorul tău”, se va spune, după caz, „slujitoarea ta”, sau „slujitorii tăi”, sau „slujitoarele tale” etc.;

6) la rugăciuni se pot omite cuvintele dintre paranteze.

25. Celebrarea corectă și demnă a înmormântării, ca și toate serviciile preotului față de cei răposați, presupun o justă înțelegere a unității organice dintre misterul creștin și oficiul pastoral. Printre altele, este de datoria preotului:

1) să acorde asistență bolnavilor și muribunzilor, după indicațiile capitolului respectiv din Ritualul roman;

2) să-i instruiască pe credincioși cu privire la semnificația morții creștine;

3) să încurajeze cu blândețe familia răposatului, să o mângâie în neliniștea durerii și, pe cât posibil, să o ajute cu bunăvoință și împreună cu ea să pregătească celebrarea adecvată a înmormântării, folosindu-se de facultățile acordate de ritual;

4) să armonizeze, în sfârșit, în modul cel mai potrivit, liturgia pentru răposați, cu întreaga viață liturgică din parohie și cu slujirea pastorală.

roşu – 16 + 16 – negru

CAPITOLUL I

PRIVEGHEREA LA MORT ȘI RUGĂCIUNEA LA PUNEREA TRUPULUI NEÎNSUFLEȚIT PE CATAFALC

roşu – 18 + 18 – negru

**PRIVEGHEREA
SAU CELEBRAREA CUVÂNTULUI
PENTRU CEL RĂPOSAT**

26. După obiceiul locului, privegherea sau celebrarea cuvântului lui Dumnezeu poate avea loc în casa răposatului, sub conducerea preotului sau chiar a unui laic. În acest caz, celebrarea din casa răposatului, despre care se vorbește mai jos la nr. 32 ș.u., se poate omite.
27. Celebrarea amintită mai sus să se orânduiască în felul următor: după câteva cuvinte de introducere se pot recita psalmii și rugăciunea de la nr. 33-34; apoi una dintre lecturile indicate la nr. 83-107; 128-144.

După lectură, preotul poate adresa celor de față câteva cuvinte.

Totul se încheie cu rugăciunea credincioșilor și Tatăl nostru sau altă rugăciune potrivită (cf. nr. 56. 167-169).

* * * * *

Prezentăm în continuare un model de priveghere*:

INTRODUCERE (nr. 33.2)

Sir 2,6

**Pune-ți încrederea în Dumnezeu
și el îți va veni în ajutor;
mergi pe calea cea dreaptă și nădăjduiește în el;
rămâi statornic în frica lui.**

---

* Pentru practicitate am introdus între * * * * * câte un model de celebrare, rămânând libertatea celebrantului de a alege alte texte în conformitate cu rubricile (n. edit.).

PSALM RESPONSORIAL (nr. 145)**Antifonul**

A - min - teș - te-ți de mi - ne Doam - ne,
 în îm - pă - ră - ți - a ta.

Psalmul 22 (23)

1. Domnul este păș - rul meu, nu voi duce
 lip - să de ni - mic;
 2. El mă paște pe pășuni verzi, mă conduce la ape de o - dih - nă,
 îmi învi - o - rea - ză su - fle - tul.

3. Mă călăuzește pe cărări drepte *
 de dragul numelui său.
4. Chiar dacă ar fi să umblu
 prin valea întunecată a morții, *
 nu mă tem de nici un rău,

5. căci tu ești cu mine, *
toiagul și nuiaua ta mă mângâie.
6. Tu pregătești masă pentru mine
în fața dușmanilor mei, *
îmi ungi capul cu untdelemn
și paharul meu e plin de se revarsă.
7. Da, fericirea și îndurarea *
mă vor însoți în toate zilele vieții mele
8. și voi locui în casa Domnului *
până la sfârșitul zilelor mele.

Slavă Tatălui, și Fiului, *
și Sfântului Duh,
Precum era la început, și acum, și pururea, *
și în vecii vecilor. Amin.

Ant. Amintește-ți de mine, Doamne, în împărăția ta!

V. Domnul să fie cu voi.

R. Și cu duhul tău.

RUGĂCIUNE (nr. 33)

Să ne rugăm:

Pleacă-ți urechea, Doamne, spre rugăciunile noastre,
prin care cerem cu stăruință îndurarea ta,
ca să așezi sufletul slujitorului tău **N.**,
pe care l-ai chemat din această lume,
la loc de lumină și de pace
și să-l unești cu mulțimea sfinților tăi.
Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

LECTURĂ (nr. 99)

Citire din Scrisoarea a doua
a sfântului apostol Paul către Corinteni

5,1.6-10

- F** raților, ⁵ știm că trupul,
care este locuința noastră pe pământ, va fi distrus,
dar Dumnezeu construiește pentru noi în ceruri
o locuință veșnică, locuință
care nu este o lucrare făcută de mâna omului.
- ⁶ Așadar, noi avem deplină încredere,
deși știm că suntem în exil, departe de Domnul,
atâta vreme cât locuim în acest trup.
- ⁷ Într-adevăr, noi mergem pe drumul vieții
călăuziți de credință,
fără să ne bucurăm de vederea lui Dumnezeu.
- ⁸ Da, avem deplină încredere
și ne-ar plăcea mai mult să plecăm departe
de acest trup, ca să locuim la Domnul.
- ⁹ Fie că suntem acasă în trup, fie că îl părăsim,
năzuința noastră este să-i fim plăcuți Domnului.
- ¹⁰ Căci va trebui să apărem toți
în fața tribunalului lui Cristos,
pentru ca fiecare să-și primească răsplata,
fie în bine, fie în rău,
după faptele săvârșite în timpul vieții.

Cuvântul Domnului

RUGĂCIUNE (nr. 167)

**Părinte sfânt,
atotputernic, veșnic Dumnezeu,
tu l-ai chemat din această viață
pe slujitorul tău (fratele nostru) **N.**;
te rugăm cu umilință să-i ierți păcatele
și să-l conduci la locul de odihnă,
de lumină și de pace.
Să treacă cu ușurință pragul morții
și să rămână în lăcașurile sfinților
și în strălucirea pe care ai promis-o odinioară
lui Abraham și urmașilor săi.
Sufletul lui să nu aibă de suferit,
iar când va veni marea zi a învierii și a răsplății,
învie-l, Doamne, împreună cu sfinții și aleșii tăi,
și fă-l părtaș de viața fără de sfârșit,
în împărăția ta veșnică.
Prin Cristos Domnul nostru.**

R. Amin.

V. Odihna veșnică dă-i-o lui, Doamne,

R. Și lumina fără de sfârșit să-i strălucească.

* * * * *

28. Pot fi citite și alte lecturi biblice care să exprime și să adâncească sensul morții creștine; între lecturi se vor intercala cântări luate mai ales din psalmi sau din Oficiul pentru răposați.
29. Această celebrare a cuvântului lui Dumnezeu pentru răposat poate avea loc chiar și în biserică la o oră potrivită; totuși, nu imediat înaintea Liturghiei pentru răposați, pentru ca ritul să nu devină prea încărcat sau să se dea impresia că liturgia cuvântului se dublează.

RUGĂCIUNEA LA PUNEREA TRUPULUI NEÎNSUFLEȚIT PE CATAFALC

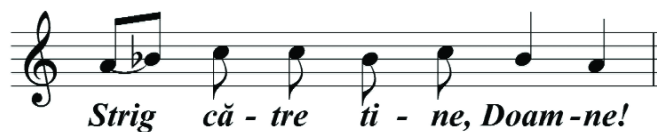
- 30.** Când trupul neînsuflețit este pus pe catafalc se poate recita:
 fie Ps 129 (130): Dintru adâncuri, intercalând după fiecare verset un refren, de exemplu: Strig către tine, Doamne sau Sufletul meu nădăjduiește în Domnul (nr. 162-163);
 fie Ps 22 (23): Domnul este păstorul meu cu refrenul: Amintește-ți de mine, Doamne, în împărăția ta (nr. 145);
 fie Ps 113 A (114) și 113 B (115): Când a ieșit Israel din Egipt cu refrenul: Să te primească Cristos în paradis (nr. 152).
 fie alt psalm potrivit cu un refren adecvat; fie invocații biblice; fie o lectură scurtă.

* * * * *

Prezentăm în continuare un model:

PSALM RESPONSORIAL

Antifonul (nr. 162)

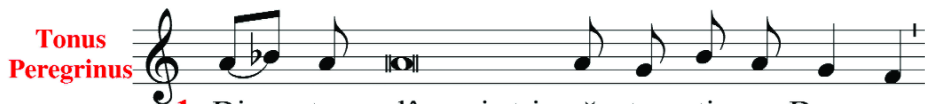

Sau:

Psalmul 129 (130) (nr. 163)

3. Dacă te-ai uita la fărădelegi, Doamne, *
Doamne, cine ar mai putea să stea în fața ta?
4. La tine însă este iertare, *
și ne temem de tine.
5. Eu nădăjduiesc în Domnul; *
sufletul meu se încrede în cuvântul său.
6. Mai mult decât așteaptă străjerii ivirea zorilor, *
să nădăjduiască Israel în Domnul,
7. căci la Domnul este îndurare *
și belșug de mântuire.
8. Și el va mântui pe Israel *
de toate fărădelegile lui.
Slavă Tatălui, și Fiului, *
și Sfântului Duh,
Precum era la început, și acum, și pururea, *
și în vecii vecilor. Amin.

Ant. Strig către tine, Doamne!

Sau:

Sufletul meu nădăjduiește-n Domnul.

* * * * *

LECTURĂ SCURTĂ

Col 3,3-4

**Voi ați murit
și viața voastră este ascunsă de acum
cu Cristos în Dumnezeu;
când Cristos, care este viața voastră, se va arăta,
atunci și voi vă veți arăta împreună cu el
plini de mărire.**

Sau:

Rom 6,8-9

**Dacă am murit împreună cu Cristos,
credem că vom și trăi, împreună cu el,
căci Cristos înviat din morți nu mai moare.
Moartea nu mai are nici o putere asupra lui.**

Sau:

2Cor 4,14

**Știm că cel care l-a înviat pe Isus
ne va învia și pe noi împreună cu Isus.**

Sau altă lectură potrivită, la alegere.

Urmează rugăciunea:

Să ne rugăm:

Primește, Doamne, sufletul slujitorului tău **N.,
pe care ai binevoit să-l chemi la tine
din această lume;
dezleagă-l de toate legăturile păcatelor,
ca să se bucure de fericirea odihnei și luminii veșnice,
iar în ziua învierii să se numere
printre sfinții și aleșii tăi.
Prin Cristos Domnul nostru.**

R. Amin.

Alte rugăciuni la alegere la nr. 167-169.

- 31.** *Unde este obiceiul, în același mod se poate orândui rugăciunea când trupul răposatului este pregătit sau se îndeplinesc alte oficii de pietate pentru dânsul.*

CAPITOLUL II

PRIMA FORMĂ DE ÎNMORMÂNTARE, CU TREI STAȚIUNI: ÎN CASA RĂPOSATULUI, ÎN BISERICĂ ȘI LA CIMITIR

roşu – 30 + 30 – negru

STAȚIUNEA I: ÎN CASA RĂPOSATULUI

32. Preotul, îmbrăcat cu albă sau cotă și stolă de culoarea înmormântării, eventual și cu pluvial de aceeași culoare, se îndreaptă spre casa mortului însoțit de slujitori, care duc crucea și apa sfințită. Se va ține seama de situația deosebită a locului, mai ales dacă acest serviciu se ține la morgă.
33. Intrând în casă, preotul îi salută cu amabilitate pe cei prezenți, exprimând mângâierea credinței și adresându-le câteva cuvinte biblice, de exemplu:

Mt 11,28

**Veniți la mine, toți cei osteniți și împovărați,
și eu vă voi da odihnă.**

Sau:

Sir 2,6

**Pune-ți încrederea în Dumnezeu
și el îți va veni în ajutor;
mergi pe calea cea dreaptă și nădăjduiește în el;
rămâi statornic în frica lui.**

Sau:

2Cor 1,3-4

**Binecuvântat să fie Dumnezeu
și Tatăl Domnului nostru Isus Cristos,
Părintele îndurărilor
și Dumnezeul oricărei mângâieri,
care ne mângâie în orice întristare.**

Apoi, dacă este obiceiul, se stropește trupul cu apă sfințită.

Dacă e cazul, se spune:

fie Ps 129 (130): Dintru adâncuri, intercalând după fiecare verset un refren, de exemplu: Strig către tine, Doamne sau Sufletul meu nădăjduiește în Domnul (nr. 162-163);

fie Ps 22 (23): Domnul este păstorul meu cu refrenul: Amintește-ți de mine, Doamne, în împărăția ta (nr. 145);

fie Ps 113 A (114) și 113 B (115): Când a ieșit Israel din Egipt cu refrenul: Să te primească Cristos în paradis (nr. 152).

fie alt psalm potrivit cu un refren adecvat, fie invocații biblice.

* * * * *

Prezentăm în continuare un model:

Antifonul (nr. 162)

Sau:

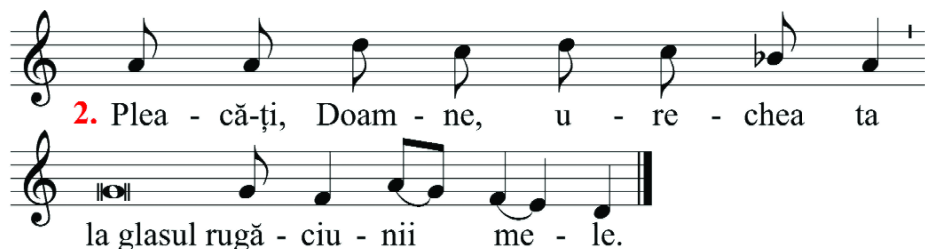
Psalmul 129 (130) (nr. 163)

Tonus Peregrinus

1. Din - tru adâncuri strig că - tre ti - ne, Doam - ne,
Doam - ne, as - cul - tă gla - sul meu!

2. Plea - că-ți, Doam - ne, u - re - chea ta
la glasul rugă - ciu - nii me - le.

3. Dacă te-ai uita la fărădelegi, Doamne, *
Doamne, cine ar mai putea să stea în fața ta?
4. La tine însă este iertare, *
și ne temem de tine.
5. Eu nădăjduiesc în Domnul; *
sufletul meu se încrede în cuvântul său.
6. Mai mult decât așteaptă străjerii iyirea zorilor, *
să nădăjduiască Israel în Domnul,
7. căci la Domnul este îndurare *
și belșug de mântuire.
8. Și el va mântui pe Israel *
de toate fărădelegile lui.

Slavă Tatălui, și Fiului, *
și Sfântului Duh,

Precum era la început, și acum, și pururea, *
și în vecii vecilor. Amin.

Ant. Strig către tine, Doamne!

Sau:

Sufletul meu nădăjduiește-n Domnul.

* * * * *

Apoi se adaugă:

V. Domnul să fie cu voi.

R. Și cu duhul tău.

Să ne rugăm:

Pleacă-ți urechea, Doamne, spre rugăciunile noastre,
prin care cerem cu stăruință îndurarea ta,
ca să așezi sufletul slujitorului tău **N.**,
pe care l-ai chemat din această lume,
la loc de lumină și de pace
și să-l unești cu mulțimea sfinților tăi.
Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

Alte rugăciuni, la alegere, la nr. 167-169.

34. *Această rugăciune pentru cel răposat poate fi precedată sau urmată de următoarea rugăciune pentru cei îndurerați:*

Să ne rugăm:

Părinte al îndurărilor,
Dumnezeu a toată mângâierea,
tu care iubindu-ne întotdeauna
transformi umbra morții în zorile adevăratei vieți,
privește, te rugăm, la slujitorii tăi adânc îndurerați.
(Fii tu, Doamne, refugiul și tăria noastră,
pentru ca din plânsul și întunericul durerii
să fim înălțați la seninătatea și liniștea prezenței tale).
Și întrucât Fiul tău, Domnul nostru Isus Cristos,
prin moartea sa a distrus moartea noastră,
iar înviind ne-a redat viața,
ajută-ne, te rugăm, ca aici, pe pământ,
astfel să ne călăuzim pașii spre el,

**încât la sfârșitul vieții trecătoare
să ne vedem odată cu frații răposați,
acolo unde vor fi șterse
toate lacrimile din ochii noștri.
Prin Cristos Domnul nostru.**

R. Amin.

Altă rugăciune la alegere la nr. 169.

PROCESIUNEA SPRE BISERICĂ

- 35.** Dacă mortul este dus la biserică, procesiunea se orânduiește după obiceiul locului, mergând înainte crucea dusă de un credincios (sau de un ministrant), iar preotul precedă sicriul. În timpul procesiunii se pot cânta următorii psalmi:

Ps 114 (116 A): Îl iubesc pe Domnul (nr. 154);

Ps 115 (116 B): Eu mi-am păstrat credința,

cu antifonul: Corul îngerilor să te primească și să ai parte de odihna veșnică împreună cu Lazăr cel sărac (nr. 153)

sau antifonul: Am auzit un glas din cer zicând: Fericiți cei ce mor în Domnul (nr. 154);

Ps 50 (51): Ai milă de mine, Dumnezeule,

cu antifonul: Odihna veșnică dă-i-o lui, Doamne, și lumina fără de sfârșit să-i strălucească (nr. 148)

sau antifonul: Fă, Doamne, ca sufletul pe care l-ai chemat la tine din acest trup să se bucure în slavă cu sfinții tăi (nr. 149)

sau antifonul: Se vor bucura în tine oasele pe care le-ai zdrobit (nr. 150);

Ps 120 (121): Îmi ridic ochii spre munți (nr. 158);

Ps 121 (122): M-am bucurat când mi s-a spus (nr. 159);

Ps 122 (123): Către tine îmi ridic ochii (nr. 160);

Ps 125 (126): Când Domnul i-a întors pe locuitorii Sionului (nr. 161);

Ps 131 (132): Amintește-ți, Doamne, de David (nr. 164);

Ps 133 (134): Iată, binecuvâнтаți-l pe Domnul (nr. 165).

* * * * *

Prezentăm în continuare un model:

Antifonul (nr. 148)

O - di - na veș - ni - că dă - i - o lui, Doam - ne,
și lu - mi - na fă - ră de sfâr - șit să - i stră - lu - ceas - că.

Psalmul 50 (51) (nr. 150)

Ton II

1. Ai mi - lă de mi - ne, Dum - ne - ze - u - le,
du - pă ma - rea ta bu - nă - ta - te.

Sau:

Ton I f

1. Ai mi - lă de mine, Dum - ne - ze - u - le,
după marea ta bu - nă - ta - te.

(FLEXA EX. 16: Dumnezeuul mântuirii me - le †)

2. Și după mulțimea îndurărilor tale,
șterge fărădelegea mea.
3. Spală-mă cu desăvârșire de nelegiuirea mea *
și curăță-mă de păcatul meu.
4. Căci recunosc fărădelegea mea *
și păcatul meu stă pururi înaintea mea.
5. Împotriva ta, numai împotriva ta am păcătuit *
și ce-i rău înaintea ta am făcut.
6. De aceea tu ești drept în sentințele tale *
și nepărtinitor în judecățile tale.
7. Căci iată, în neleguire m-am născut *
și în păcat m-a zămislit mama mea.
8. Dar tu iubești adevărul în adâncul inimii, *
fă deci să pătrundă înțelepciunea înlăuntrul meu.
9. Stropește-mă cu isop și voi fi curat, *
spală-mă și voi fi mai alb decât zăpada.
10. Fă să aud un cuvânt de bucurie și veselie *
și oasele pe care le-ai zdrobit vor tresălta.
11. Întoarce-ți fața de la păcatele mele *
și șterge toate neleguirile mele.
12. Creează în mine o inimă curată, Dumnezeule, *
și un duh statornic înnoiește înlăuntrul meu.
13. Nu mă alunga de la fața ta *
și duhul tău sfânt nu-l lua de la mine.

14. Dă-mi iarăși bucuria mântuirii tale *
și întărește-mă cu duh binevoitor.
15. Atunci voi învăța pe cei fără de lege căile tale *
și cei păcătoși la tine se vor întoarce.
16. Mântuiește-mă, Dumnezeule,
Dumnezeul mântuirii mele, †
de vinovăția sângelui vărsat, *
și limba mea va preamări dreptatea ta.
17. Doamne, deschide-mi buzele *
și gura mea va vesti lauda ta.
18. Pentru că jertfele nu-ți sunt plăcute †
și, chiar dacă ți-aș aduce, *
arderile de tot nu te-ar mulțumi.
19. Jertfa mea, Dumnezeule, este duhul smerit, *
inima căită și smerită, Dumnezeule, n-o disprețui.
20. În bunătatea ta, Doamne, fă bine Sionului *
și reclădește zidurile Ierusalimului.
21. Atunci îți vor fi plăcute jertfele de împăcare †
arderile de tot și ofrandele; *
atunci ți se vor oferi viței pe altarul tău.
- Slavă Tatălui, și Fiului, *
și Sfântului Duh,
- Precum era la început, și acum, și pururea, *
și în vecii vecilor. Amin.
- Ant.** Odihna veșnică dă-i-o lui, Doamne,
și lumina fără de sfârșit să-i strălucească.

* * * * *

Se pot folosi și diferite cântece potrivite sau alte rugăciuni obișnuite.

36. Dacă celebrarea din casa răposatului se omite, preotul îl întâmpină pe defunct la ușa bisericii, îi salută cu amabilitate pe cei de față, stropește trupul răposatului, dacă este obiceiul, și, după caz, recită rugăciunea sau rugăciunile cuprinse în celebrarea de la casa răposatului.

STAȚIUNEA A II-A: ÎN BISERICĂ

37. La intrarea în biserică și la începutul sfinte Liturghii, de obicei se recomandă un singur cântec, conform normelor cuprinse în „Principii și norme pentru utilizarea Liturghierului roman”. Totuși, dacă un motiv pastoral deosebit cere două cântece, se poate folosi unul dintre responsoriile de mai jos, nr. 47. 187-191.

* * * * *

Prezentăm în continuare un model:

RESPONSORIU (nr. 189)

V. Cred că Răscumpărătorul meu tră-ieș-te, și în ziua cea
din urmă din pă-mânt voi în-vi-a.

R. Și cu ochii mei îl voi ve-dea pe Dum-ne-zeu,
mân-tu-i-to-rul meu.

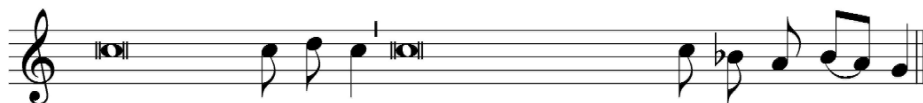
V. Eu însumi îl voi vedea, și nu al-tul, și o-chii mei îl vor pri-vi.

R. Și cu ochii mei îl voi ve - dea pe Dum - ne - zeu,

mân - tu - i - to - rul meu.

V. Aceasta este spe-ran-ța care se află în adâncul i - ni-mii me - le.

R. Și cu ochii mei îl voi ve - dea pe Dum - ne - zeu,

mân - tu - i - to - rul meu.

* * * * *

38. Dacă e cazul, să se păstreze obiceiul de a așeza răposatul în aceeași poziție pe care o avea și în adunarea liturgică, adică pe credincioși cu fața spre altar, iar pe slujitorii altarului cu fața spre popor.

Pe catafalc se poate pune sau Evanghelia, sau Sfânta Scriptură, sau crucea. Altă cruce nu se mai pune în apropiere de catafalc, dacă din biserică se poate vedea bine crucea altarului. În jurul catafalcului se pot pune câteva lumânări aprinse, iar la cap se poate așeza numai lumânarea pascală.

SFÂNTA LITURGHIE

39. După riturile introductive, urmează liturgia cuvântului, la care se pot folosi trei lecturi, dintre care prima să fie din Vechiul Testament.
- Dacă se preferă o mai mare solemnitate în Liturgia pentru răposați, se pot cânta acei psalmi care sunt propuși în Gradualul roman sau în Gradualul simplu pentru diferite părți ale Liturghiei.
40. Dacă se folosește Gradualul simplu, din motive pastorale se poate omite „Aleluia”.
41. După Evanghelie să se țină o scurtă omilie, însă fără a se aduce elogii la adresa răposatului.
42. După omilie are loc rugăciunea universală sau rugăciunea credincioșilor.
43. Unde este obiceiul, procesiunea credincioșilor de la ofertoriu în Liturgia înmormântării se poate menține, numai să se termine în timpul ofertoriului, iar credincioșii să fie instruiți despre semnificația ei euharistică.
44. Se recomandă credincioșilor, mai ales celor din familia răposatului, să ia parte la jertfa euharistică, primind sfânta Împărtășanie.

-
45. Dacă se celebrează numai liturgia cuvântului, fără jertfa euharistică, după un cântec de intrare urmează salutul adresat poporului și rugăciunea; din motive pastorale, în loc de rugăciune se poate ține un scurt îndemn.

Urmează liturgia cuvântului, ca de obicei. Se pot citi trei lecturi, prima din Vechiul Testament. După Evanghelie să se țină o scurtă omilie, însă fără a se aduce elogii la adresa răposatului. Din motive pastorale se poate citi numai o singură lectură, după care urmează omilia.

După omilie are loc rugăciunea universală sau rugăciunea credincioșilor, care se încheie fie cu rugăciunea preotului, fie cu Tatăl nostru recitat de toți.

ULTIMA RECOMANDARE ȘI ULTIMUL RĂMAS BUN

46. După rugăciunea de după Împărtașanie, sau dacă nu a avut loc jertfa euharistică, după liturgia cuvântului, preotul, îmbrăcat cu cazula sau cu pluvialul, trece la celebrarea ritului ultimei recomandări și al ultimului rămas bun.

Stând aproape de catafalca, cu fața spre popor, iar slujitorii fiind pregătiți cu apă sfințită, foc și tămâie, preotul rostește un îndemn cu aceste cuvinte sau altele asemănătoare:

**Fraților,
ne îndeplinim acum datoria creștinească
de a-i îngropa pe cei morți;
îl rugăm stăruitor pe Dumnezeu,
pentru care toate trăiesc,
ca pe acest frate al nostru, pe care îl înmormântăm,
să-l învie glorios cu puterea sa în ziua de apoi
și să-l așeze în rând cu sfinții și aleșii săi.
Ne mai rugăm ca la judecată să fie îngăduitor cu el,
pentru ca, răscumpărat din moarte, iertat de păcate,
împăcat cu Tatăl și purtat pe umerii bunului Păstor,
să se bucure de fericirea sfinților
în împărăția Regelui veșnic.**

Alte îndemnuri la alegere la nr. 183-186.

Toți se roagă câteva clipe în tăcere.

Conferința episcopală poate permite, dacă este obiceiul, ca după momentul de tăcere să aibă loc salutul de rămas bun din partea rudelor.

47. Urmează stropirea cu apă sfințită și incensarea, care pot avea loc și după cântarea de rămas bun.

RESPONSORIU

V. Ve - ni - ți - i în a - ju - tor, voi, sfințiai lui Dum - ne - zeu;
 în - tâm - pi - na - ți - l, voi, în - geri ai Dom - nu - lui:

R. Pri - mi - ți - i su - fle - tul și pre - zen - ta - ți - l
 în fa - ța Ce - lui Prea - î - nalt.

V. Să te pri - meas - că I - sus Cris - tos ca - re te - a che - mat și în -
 ge - rii să te con - du - că în sâ - nul lui A - bra - ham:

R. Pri - mi - ți - i su - fle - tul și pre - zen - ta - ți - l
 în fa - ța Ce - lui Prea - î - nalt.

V. O - dih - na veș - ni - că dă - i - o lui, Doam - ne, și lu - mi - na
fă - ră de sfâr - șit, să - i stră - lu - ceas - că.

R. Pri - mi - ții su - fle - tul și pre - zen - ta - ții
în fa - ța Ce - lui Prea - î - nalt.

Alte responsorii, la alegere, la nr. 187-191 sau altă cântare. Dacă nu se cântă nimic, se recomandă să se facă împreună anumite rugăciuni pentru răposat, de exemplu: cel puțin câteva invocații.

48. Preotul spune apoi rugăciunea următoare:

**Preamilostive Părinte,
în mâinile tale încredințăm sufletul fratelui nostru.
Suntem adânc convinși
că el va învia cu Cristos în ziua de apoi
împreună cu toți cei morți în Cristos.
(Îți mulțumim pentru toate binefacerile
cu care l-ai copleșit pe slujitorul tău
în această viață pământească
în așa fel încât ele au devenit pentru noi
semnul bunății tale și dovada fericirii
de care se bucură cei uniți cu sfinții în Cristos).**

Ascultă cu milă, Doamne, rugăciunile noastre
și deschide slujitorului tău porțile paradisiului,
ca și noi, care rămânem încă în viață,
să ne mângâiem unii pe alții cu adevărurile credinței
(până când ne vom întâlni cu toții în Cristos,
și astfel să fim totdeauna cu tine și cu fratele nostru).
Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

Altă rugăciune, la alegere, la nr. 192.

49. După recitarea rugăciunii, în timp ce se scoate sicriul, se pot cânta antifoanele indicate în numărul următor.
50. Dacă preotul și mulțimea îl însoțesc pe defunct la cimitir, ultima recomandare și ultimul rămas bun pot avea loc la mormânt. În acest caz, după rugăciunea de după Împărtășanie sau, în cazul că nu se celebrează Euharistia, la terminarea liturgiei cuvântului, se scoate sicriul din biserică. Între timp, se poate cântă una sau alta dintre următoarele antifoane:

Antifonul

În ge - ri - i să te con - du - că în pa - ra - dis;
a - co - lo să te - n - tîm - pi - ne mar - ti - ri - i
și să te - n - soțescă în ce - ta - tea sfîn - tî a
Ie - ru - sa - li - mu - lui.

Alt antifon:

Co - rul în - ge - ri - lor să te pri-meas-că
și să te așeze în sânul lui Abraham, ca să ai parte
de o - dih - na veș - ni - că cu La - zăr cel să - rac.

Alt antifon la nr. 166.

Cu aceste antifoane se pot alterna versete din psalmi sau strofe dintr-un cântec potrivit.

-
51. Dacă preotul nu poate însoți cortegiul funerar la cimitir, rugăciunile care urmează pot fi recitate chiar și de către laici.
-

PROCESIUNEA SPRE CIMITIR

52. În drum spre cimitir se pot cânta următorii psalmi:

Ps 117 (118): Lăudați-l pe Domnul pentru că este bun,
cu antifonul: Deschideți-mi porțile dreptății, intrând prin ele îl voi lăuda pe Domnul (nr. 155),

sau antifonul: Aceasta este poarta Domnului, cei dreپți vor intra printr-însa (nr. 156);

Ps 41 (42): Cum dorește cerbul izvoarele de apă,

cu antifonul: Voi intra în lăuntru cortului minunat, până la locuința lui Dumnezeu (nr. 147);

Ps 92 (93): Domnul stăpânește,

cu antifonul: Din pământ m-ai plămădit și un trup mi-ai dăruit. Doamne, Răscumpărătorul meu, învie-mă în ziua de apoi (nr. 151);

Ps 24 (25): Către tine, Doamne, îmi înalț sufletul,
cu antifonul: Vezi, Doamne, durerea și nefericirea mea și iartă-mi
 toate păcatele (nr. 146);

sau părți ale *Ps 118 (119):* Fericiți sunt cei neprihăniți pe cale (nr. 157).

* * * * *

Prezentăm în continuare un model:

PSALM RESPONSORIAL (nr. 147)

Antifonul

Voi - in - tra în - lă - un - trul cor - tu - lui mi - nu - nat

pâ - nă la lo - cu - in - ța lui Dum - ne - zeu.

Psalmul 41 (42)

Ton
II

1. Cum do - rește cerbul izvoarele de a - pă, așa te dorește

sufletul meu pe tine, Dum - ne - ze - u - le.

(FLEXA Ex. 4: Și sufletul se topește în mi - ne †)

2. Sufletul meu e însetat de Dumnezeu,
de Dumnezeu cel viu; *
când voi veni și mă voi arăta în fața lui Dumnezeu?
3. Lacrimile îmi sunt pâine ziua și noaptea
când mi se zice în fiecare zi: *
„Unde este Dumnezeu tău?”
4. Îmi aduc aminte de aceasta
– și sufletul se topește în mine – †
cum înaintam prin mulțime
până la casa lui Dumnezeu, *
în strigătele de bucurie și de mulțumire
ale unei mulțimi în sărbătoare.
5. Pentru ce ești mâhnit, suflete al meu, *
și pentru ce gemi în lăuntrul meu?
6. Încrede-te în Dumnezeu,
căci iarăși îl voi lăuda pe el, *
care este mântuirea mea
și Dumnezeu meu.
7. E mâhnit în mine sufletul, †
de aceea mă gândesc la tine
din țara Iordanului și din Hermon, *
de pe muntele Misar.
8. Un abis cheamă un alt abis la vuietul cascadelor tale; *
toate talazurile și valurile tale trec peste mine!
9. Ziua îmi trimite Domnul îndurarea sa †
și noaptea cântarea lui mă însoțește, *
ca o rugăciune către Dumnezeu vietii mele.

- 10.** Îi spun lui Dumnezeu, stânca mea: †
„De ce m-ai uitat? *
De ce umblu întristat, oprimat de dușmanii mei?”
- 11.** Mi se sfărâmă oasele
când mă batjocoresc asupritorii mei *
și mă întrebă toată ziua:
„Unde este Dumnezeu tău?”
- 12.** Pentru ce ești mâhnit, suflete al meu, *
și pentru ce gemi înlăuntru meu?
- 13.** Încrede-te în Dumnezeu,
căci iarăși îl voi lăuda pe el, *
care este mântuirea mea
și Dumnezeu meu.
- Slavă Tatălui, și Fiului,*
și Sfântului Duh,
- Precum era la început, și acum, și pururea, *
și în vecii vecilor. Amin.
- Ant.** Voi intra înlăuntru cortului minunat,
până la locuința lui Dumnezeu.

* * * * *

**STAȚIUNEA A III-A:
LA MORMÂNT**

53. Dacă mormântul nu este binecuvântat, să fie binecuvântat înainte de a fi așezat în el trupul neînsuflețit:

Să ne rugăm:

**Doamne Isuse Cristoase,
care, odihnindu-te trei zile în mormânt,
astfel ai sfințit mormintele tuturor celor ce cred în tine,
încât să folosească atât pentru trupurile înmormântate,
cât și pentru întărirea speranței în înviere;
fă, te rugăm, ca slujitorul tău
să se odihnească în acest mormânt dormind în pace,
până când tu, care ești învierea și viața,
reînviindu-l, îl vei lumina,
pentru ca în lumina feței tale
să vadă strălucirea cea veșnică.
Tu, care viețuiești și domnești în vecii vecilor.**

R. Amin.

Alte rugăciuni la alegere la nr. 193-195.

După rugăciune, dacă este obiceiul, preotul stropește cu apă sfințită și incensează mormântul și trupul răposatului, dacă nu urmează să se facă în cadrul ultimei recomandări.

-
54. Dacă preotul și poporul însoțesc cortegiul la cimitir, ultima recomandare și ultimul rămas bun (nr. 46-48) se pot face la mormânt, și cu aceasta se încheie înmormântarea.

* * * * *

Prezentăm în continuare un model:

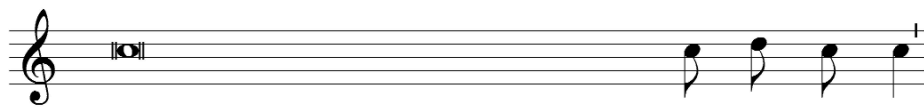
ULTIMA RECOMANDARE (nr. 185)

Înainte de a ne despărți,
 ne luăm rămas bun de la fratele nostru **N.**,
 aici, în acest loc, pentru ultima oară.
 Acest gest să exprime dragostea,
 să ne aline durerea și să ne întărească speranța.
 Căci știm că, atunci când dragostea lui Cristos,
 care învinge toate, va birui definitiv însăși moartea,
 îl vom îmbrățișa din nou pe fratele nostru
 și vom trăi bucuria
 de a fi pentru totdeauna împreună cu el.

RESPONSORIU (nr. 187)

V. Te ru - găm Doamne, Dumnezeu nos - tru, să primești
 sufletul răposatului **N.** pentru care sânge - le ți l - ai văr - sat.

R. Amintește - ți că sun - tem tă - ră - nă și omul e ca iarba și
 ca floa - rea câm - pu - lui.

V. Mă cutremur de faptele mele și mi-e rușine în fa - ța ta;

în - să mi - la ta e ma - re.

R. Amintește-ți că sun - tem ță - ră - nă și omul e ca iarba și

ca floa - rea câm - pu - lui.

RUGĂCIUNE (nr. 192)

**Doamne, trupul slujitorului tău N. e mort,
dar sufletul său trăiește.**

Ți-l încredințăm acum

și te rugăm ca păcatele

pe care le-a săvârșit din slăbiciune omenească

să le ierți în mila ta.

Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

* * * * *

55. Punerea în mormânt se face fie acum, fie la sfârșitul întregului rit, după cum e obiceiul în fiecare loc. În timp ce trupul este coborât în mormânt, sau în alt moment potrivit, preotul poate spune:

**Deoarece i-a plăcut lui Dumnezeu atotputernicul
să-l cheme la el din această viață pe fratele nostru,
încredințăm pământului trupul său,
ca să se întoarcă acolo de unde a fost luat.
Dar Cristos, cel dintâi înviat din morți,
va transforma trupul nostru umil,
făcându-l asemenea trupului său glorios;
de aceea să-l încredințăm Domnului
pe fratele nostru,
ca să-l primească în pacea sa
și să-i învie trupul în ziua de pe urmă.**

RUGĂCIUNEA CREDINCIOȘILOR

56. Apoi preotul recită următoarea rugăciune a credincioșilor sau alta asemănătoare, fie în întregime, fie parțial:

**Domnul nostru Isus Cristos a spus: „Eu sunt învierea
și viața: cine crede în mine, chiar dacă a murit, va
trăi, și tot cel care trăiește și crede în mine nu va muri
în veci”. Să ne rugăm lui pentru fratele nostru. Doamne
Isuse Cristoase:**

**Tu, care ai lăcrimat la moartea lui Lazăr,
– binevoiește a șterge lacrimile noastre.**

- R.** Te rugăm, ascultă-ne!

**Tu, care i-ai înviat pe cei morți,
– binevoiește a da viața veșnică fratelui nostru. R.**

**Tu, care i-ai promis tâlharului căit paradisul,
– binevoiește a-l duce în cer pe fratele nostru. R.**

Tu, care l-ai spălat pe fratele nostru

– cu apa Botezului și l-ai însemnat cu sfânta Ungere, binevoiește a-l număra printre sfinții și aleșii tăi. **R.**

Tu, care la ospățul sfânt

– l-ai hrănit pe fratele nostru cu trupul și sângele tău, binevoiește a-l primi la masa împărăției tale. **R.**

Tu, care dăruiești credința și speranța în viața veșnică,

– binevoiește a ne mângâia și pe noi, cei îndurerați de moartea fratelui nostru. **R.**

Apoi toți recită Tatăl nostru, sau preotul spune singur următoarea rugăciune:

Te rugăm, Doamne,

să ai milă de slujitorul tău decedat

și, pentru că a avut bunăvoința de a împlini voia ta,

să nu-l pedepsești pentru păcatele sale;

și, precum aici, pe pământ, adevărata credință

l-a unit cu mulțimea credincioșilor,

tot astfel, îndurarea ta

să-l unească cu îngerii tăi în ceruri.

Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

Alte rugăciuni la alegere la nr. 196-199.

V. **Odihna veșnică dă-i-o lui, Doamne!**

R. **Și lumina fără de sfârșit să-i strălucească.**

57. *La sfârșitul întregului rit se poate cânta un cântec după obiceiul locului.*

**PRIMIREA MORTULUI ÎN BISERICĂ
ATUNCI CÂND LITURGHIA ÎNMORMÂNTĂRII
NU ARE LOC IMEDIAT**

- 58.** Când trupul defunctului este depus în biserică și nu urmează imediat liturgia înmormântării, ritul se poate celebra astfel:
Preotul primește defunctul la ușa bisericii, cu stropirea și rugăciunea de la nr. 33.
În timp ce trupul răposatului este introdus în biserică, se poate cânta unul dintre responsoriile de la nr. 187-191.
Se citește apoi *Evanghelia după sfântul Ioan* 14,1-6 (nr. 143), sau altă pericopă de la nr. 83-107; 128-144.
După lectură se recită un psalm dintre cei indicați la nr. 35, sau rugăciunea credincioșilor în formă scurtă.
Ritul se încheie cu rugăciunea Tatăl nostru.
Trupul celui decedat este așezat în capela pregătită pentru aceasta.

* * * * *

Prezentăm în continuare un model:

(La ușa bisericii)

RUGĂCIUNE (nr. 168)

V. Domnul să fie cu voi.

R. Și cu duhul tău.

Să ne rugăm:

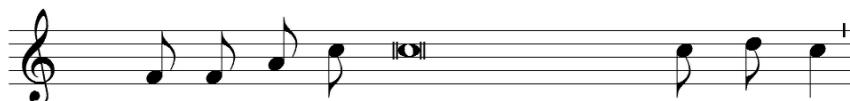
**Doamne Dumnezeule,
în această viață muritoare
tu l-ai însoțit mereu pe fratele nostru
cu o dragoste nemărginită:
recomandându-l acum,
când pentru el toate au trecut,
implorăm milostivirea ta,**

ca să-l eliberezi de toate relele
și să-l primești în odihna veșnică a paradisiului,
unde nu va mai fi nici doliu,
nici strigăt de jale, nici durere,
ci numai pace și bucurie,
împreună cu Fiul tău și cu Duhul Sfânt în vecii vecilor.

R. Amin.

(La intrarea în biserică)

RESPONSORIU (nr. 188)

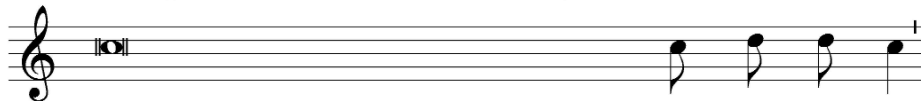
V. M-ai cu - nos - cut, Doamne, înainte de a mă naș - te

și m-ai alcătuit du - pă chi - pul tău;

R. Acum pri - meș - te su - fle - tul pe ca - re l-ai cre - at.

V. Mă cutremur de faptele mele și mi-e rușine în fa - ța ta;

însă tu la judecată nu mă o - sân - di.

R. A - cum pri-meș-te su - fle-tul pe ca - re l-ai cre - at.

EVANGHELIA (nr. 134)

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Luca **12,35-40**

- I**n acel timp, ³⁵ Isus a spus ucenicilor săi:
Fiți gata, îmbrăcați și cu făcliile aprinse;
³⁶ să fiți ca niște oameni care așteaptă pe stăpânul lor
 să se întoarcă de la nuntă,
 gata să-i deschidă îndată când va veni și va bate la ușă.
³⁷ Fericiti sunt servitorii aceia
 pe care stăpânul îi va găsi veghind.
 Vă spun adevărul: își va lua haina de lucru,
 le va porunci să se așeze la masă și îi va servi.
³⁸ Fie că va veni la miezul nopții, fie că va veni spre ziuă,
 și-i va găsi veghind, ferice de ei.
³⁹ Voi știți prea bine:
 dacă stăpânul ar ști în care ceas vine hoțul,
 nu ar lăsa să-i spargă casa.
⁴⁰ Deci și voi fiți gata,
 căci Fiul Omului va veni în ceasul
 în care nu vă așteptați”.

Cuvântul Domnului

PSALM RESPONSORIAL (nr. 154)**Antifonul**

Am a - u - zit un glas din cer zi-când:
 Fe - ri - ciți cei ce mor în Dom-nul!

Psalmul 114 (116A)

1. Îl iu-besc pe Dom-nul, pentru că ascultă glasul rugă-

ciu - nii me - le.

2. El își pleacă urechea spre mine,
în ziua în care îl chem.
3. Mă strâneau lanțurile morții
și mă cuprindeau spaimetele infernului, *
mă chinuiau tristețea și neliniștea.
4. Am invocat numele Domnului: *
„Doamne, salvează-mi sufletul!”
5. Domnul este îndurător și drept, *
Dumnezeul nostru este plin de îndurare.
6. Domnul îi ocrotește pe cei mici: *
am fost umilit și el m-a mântuit.
7. Întoarce-te, suflete al meu, la odihna ta, *
fiindcă Domnul ți-a făcut bine.
8. El mi-a salvat sufletul de la moarte, *
a ferit ochii mei de lacrimi,
picioarele mele de la cădere.
9. Voi umbla înaintea Domnului *
pe pământul celor vii.

Slavă Tatălui, și Fiului, *
și Sfântului Duh,

Precum era la început, și acum, și pururea, *
și în vecii vecilor. Amin.

Ant. Am auzit un glas din cer zicând:
Feriți cei ce mor în Domnul!

RUGĂCIUNEA CREDINCIOȘILOR (nr. 200)

Să ne rugăm cu credință pentru mântuirea celor vii
și a celor morți, lui Dumnezeu, Tatăl atotputernicul,
care l-a înviat din morți pe Cristos, Fiul său:

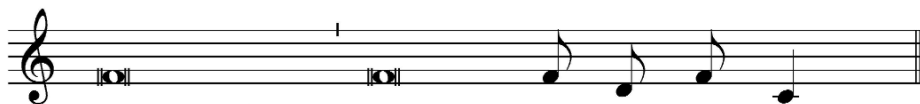
R. Te rugăm cu umi - lin - ță, Dumnezeule atotpu - ter - nic!

Pentru acest răposat **N.**, care odinioară a primit la Botez

germenul vieții veșnice; ca să binevoiască a-i dărui prietenia

veșnică a sfinților, Domnului să ne ru - găm. **R.**

Pentru acest răposat care s-a hrănit cu trupul lui Cristos,
pâinea vieții veșnice:

– ca să binevoiască a-l învia în ziua cea din urmă, Dom-
nului să ne rugăm. **R.**

(sau pentru un preot)

Pentru acest răposat care a îndeplinit în Biserică slujba preoțească:

– ca să-l facă părtaş la liturgia veșnică din ceruri, Domnului să ne rugăm. **R.**

Pentru sufletele fraților, rudelor și binefăcătorilor noștri:

– ca să le dea răsplata muncilor lor, Domnului să ne rugăm. **R.**

Pentru toți aceia care au murit în speranța învierii:

– ca să-i primească cu bunăvoință în lumina feței sale, Domnului să ne rugăm. **R.**

Pentru frații noștri, care s-au adunat aici în spirit de credință:

– ca să fie împreună în împărăția sa glorioasă, Domnului să ne rugăm. **R.**

Apoi toți recită Tatăl nostru, sau preotul spune singur următoarea rugăciune:

**Te rugăm, Doamne,
ca rugăciunea celor care te invocă
să fie de folos sufletelor slujitorilor
și slujitoarelor tale,
ca să le ierți toate păcatele
și să le faci părtașe la răscumpărarea ta.
Prin Cristos Domnul nostru.**

R. Amin.

* * * * *

CAPITOLUL III

A DOUA FORMĂ DE ÎNMORMÂNTARE, CU DOUĂ STAȚIUNI: ÎN CAPELA CIMITIRULUI ȘI LA MORMÂNT

59. Această formă de înmormântare nu prevede sfânta Liturghie în cadrul înmormântării. Liturghia se va celebra totuși la timpul potrivit, în absența trupului neînsuflețit, fie înainte, fie după înmormântare. Dacă ordinariul locului, pentru împrejurări deosebite, va crede de cuviință, se va putea celebra sfânta Liturghie chiar în casa răposatului.

STAȚIUNEA I: ÎN CAPELA CIMITIRULUI

60. Preotul, îmbrăcat cu albă sau cotă și cu stolă de culoarea potrivită pentru înmormântare, eventual și cu pluvial de aceeași culoare, însoțit de slujitori, merge la catafalc, unde așteaptă cei care iau parte la înmormântare, îi salută cu amabilitate, exprimându-le mângâierea credinței.
61. Se cântă apoi unul dintre responsoriile indicate la nr. 47. 187-191, sau un alt cântec potrivit.

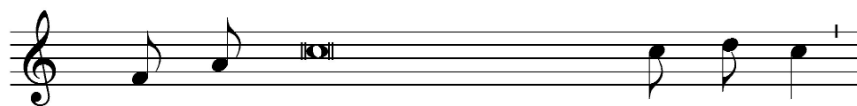
* * * * *

Prezentăm în continuare un model:

(nr. 33.2)

Sir 2,6

**Pune-ți încrederea în Dumnezeu
și el îți va veni în ajutor;
mergi pe calea cea dreaptă și nădăjduiește în el;
rămâi statornic în frica lui.**

RESPONSORIU (nr. 190)

V. Tu, ca - re l-ai înviat din mormânt pe La - zăr

cel intrat în pu - tre - zi - re.

R. Tu, Doamne, dă-i acestui răpo - sat o - dih - nă

și un loc în ce - ruri.

V. Odihna veșnică dă-i-o lui, Doam-ne, și lumina fără de

sfârșit să-i stră - lu - ceas - că.

R. Tu, Doamne, dă-i acestui răpo - sat o - dih - nă

și un loc în ce - ruri.

* * * * *

LITURGIA CUVÂNTULUI

62. Se citește din *Evanghelia după sfântul Ioan* 14,1-6 (nr. 143), sau altă pericopă indicată la nr. 128-144.
63. Dacă cer împrejurările, înainte de Evanghelia să se citească o epistolă sau o lectură din Vechiul Testament, indicate la nr. 83-107. În acest caz, între lecturi se recită ori se cântă unul dintre psalmii indicați la nr. 33, cu antifonul respectivă.

* * * * *

Prezentăm în continuare un model:

LECTURA I (nr. 83)

Citire din cartea lui Iob

19,1.23-27a

Iob a luat cuvântul și a spus:

„Aș vrea ca vorbele mele să fie scrise,
să fie scrise într-o carte.

²⁴ Aș vrea ca ele să fie scrise cu o daltă de fier ascuțit
pe o placă de plumb,
să fie săpate în stâncă pentru totdeauna.

²⁵ Știu că răscumpărătorul meu trăiește
și că în ziua de apoi el se va ridica pe țărâna morților;

²⁶ cu trupul meu voi sta în picioare
și cu ochii mei de carne îl voi vedea pe Dumnezeu.

^{27a} Eu însumi îl voi vedea și ochii mei îl vor privi,
și nu altul”.

Cuvântul Domnului

PSALM RESPONSORIAL (nr. 145)

Antifonul

A - min - teș - te-ți de mi - ne Doam - ne,
în îm - pă - ră - ți - a ta.

Psalmul 22 (23)

1. Domnul este păs - to - rul meu, nu voi duce
lip - să de ni - mic;

2. El mă paște pe pășuni verzi, mă conduce la ape de o-dih-nă,
îmi învi - o - rea - ză su - fle - tul.

3. Mă călăuzește pe cărări drepte *
de dragul numelui său.
4. Chiar dacă ar fi să umblu
prin vaea întunecată a morții, *
nu mă tem de nici un rău,

5. căci tu ești cu mine, *
toiagul și nuiaua ta mă mângâie.
6. Tu pregătești masă pentru mine
în fața dușmanilor mei, *
îmi ungi capul cu untdelemn
și paharul meu e plin de se revarsă.
7. Da, fericirea și îndurarea *
mă vor însoți în toate zilele vieții mele
8. și voi locui în casa Domnului *
până la sfârșitul zilelor mele.

Slavă Tatălui, și Fiului, *
și Sfântului Duh,
Precum era la început, și acum, și pururea, *
și în vecii vecilor. Amin.

Ant. Amintește-ți de mine, Doamne, în împărăția ta!

LECTURA A II-A (nr. 96)

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
cătore Romani 14,7-9.10b-12

- F**raților, nimeni dintre noi nu trăiește pentru sine
și nimeni nu moare pentru sine.
- 8 De fapt, dacă trăim, pentru Domnul trăim,
și dacă murim, pentru Domnul murim.
Deci, fie că trăim, fie că murim, ai Domnului suntem.
  - 9 Căci pentru aceasta a murit și a înviat Cristos,
ca să fie Domn și peste morți și peste vii.
  - 10^b Într-adevăr, toți ne vom înfățișa
la judecata lui Dumnezeu,

- ¹¹ căci este scris: „Viu sunt eu, spune Domnul, orice făptură își va pleca genunchiul înaintea mea și orice limbă îl va lăuda pe Dumnezeu!”**
- ¹² Așadar, fiecare dintre noi va da seamă despre sine însuși lui Dumnezeu.**

Cuvântul Domnului

EVANGHELIA (nr. 143)

*(Aleluia) Patria noastră este în ceruri,
de unde îl așteptăm ca Mântuitor
pe Domnul Isus Cristos. (Aleluia)*

Fil 3,20

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan **14,1-6**

- I**n acel timp, Isus a spus ucenicilor săi:
„Să nu se tulbure inima voastră.
Credeti în Dumnezeu, credeti și în mine.
- ² În casa Tatălui meu sunt multe lăcașuri.
Dacă nu ar fi așa, n-aș fi spus:
mă duc să vă pregătesc un loc.**
- ³ După ce mă voi duce să vi-l pregătesc,
mă voi întoarce să vă iau cu mine,
ca să fiți și voi acolo unde sunt eu.**
- ⁴ Voi cunoașteți calea unde mă duc eu”.**
- ⁵ Toma i-a zis: „Doamne, nu știm unde te duci
și cum putem ști calea?”**
- ⁶ Isus i-a răspuns: „Eu sunt calea, adevărul și viața.
Nimeni nu vine la Tatăl meu decât prin mine”.**

Cuvântul Domnului

* * * * *

64. După lectură (sau lecturi) să se țină o scurtă omilie, în caz că nu se va ține la mormânt.

ULTIMA RECOMANDARE ȘI ULTIMUL RĂMAS BUN

65. Urmează ritul ultimei recomandări și al ultimului rămas bun, ca mai sus la nr. 46-48, în caz că nu se face la mormânt.

Stând aproape de catafalc, cu fața spre popor, iar ministranții pregătiți cu apă sfințită, foc și tămâie, preotul rostește un îndemn cu aceste cuvinte sau altele asemănătoare:

**Fraților,
ne îndeplinim acum datoria creștinească
de a-i îngropa pe cei morți;
îl rugăm stăruitor pe Dumnezeu,
pentru care toate trăiesc,
ca pe acest frate al nostru, pe care îl înmormântăm,
să-l învie glorios cu puterea sa în ziua de apoi
și să-l așeze în rând cu sfinții și aleșii săi.
Ne mai rugăm ca la judecată să fie îngăduitor cu el,
pentru ca, răscumpărat din moarte, iertat de păcate,
împăcat cu Tatăl și purtat pe umerii bunului păstor,
să se bucure de fericirea sfinților
în împărăția Regelui veșnic.**

Alte îndemnuri, la alegere, nr. 183-186.

Toți se roagă câteva clipe în tăcere.

Conferința episcopală poate permite, dacă este obiceiul, ca după momentul de tăcere să aibă loc salutul de rămas bun din partea rudelor.

66. Urmează stropirea cu apă sfințită și incensarea, care pot avea loc și după cântarea de rămas bun:

V. Ve - ni - țî - i în a - ju - tor, voi, sfințîi ai lui Dum - ne - zeu;
 în - tîm - pi - na - țî - l, voi, în - geri ai Dom - nu - lui:

R. Pri - mi - țî - i su - fle - tul și pre - zen - ta - țî - l
 în fa - ța Ce - lui Prea - î - nalt.

V. Să te pri - meas - că I - sus Cris - tos ca - re te - a che - mat și în -
 ge - rii să te con - du - că în sâ - nul lui A - bra - ham:

R. Pri - mi - țî - i su - fle - tul și pre - zen - ta - țî - l
 în fa - ța Ce - lui Prea - î - nalt.

V. O - dih - na veș - ni - că dă - i - o lui, Doam - ne, și lu - mi - na
fă - ră de sfâr - șit, să - i stră - lu - ceas - că.

R. Pri - mi - ți - i su - fle - tul și pre - zen - ta - ți - l
în fa - ța Ce - lui Prea - î - nalt.

Alte responsorii, la alegere, la nr. 187-191, sau altă cântare. Dacă nu se cântă nimic, se recomandă să se facă împreună anumite rugăciuni pentru răposat, de exemplu, cel puțin câteva invocații.

67. Preotul spune apoi rugăciunea următoare:

**Preamilostive Părinte,
în mâinile tale încredințăm sufletul fratelui nostru.
Suntem adânc convinși
că el va învia cu Cristos în ziua de apoi
împreună cu toți cei morți în Cristos.
(Îți mulțumim pentru toate binefacerile
cu care l-ai copleșit pe slujitorul tău
în această viață pământească,
în așa fel încât ele au devenit pentru noi
semnul bunătății tale și dovada fericirii
de care se bucură cei uniți cu sfinții în Cristos).**

Ascultă cu milă, Doamne, rugăciunile noastre
și deschide slujitorului tău porțile paradisiului,
ca și noi, care rămânem încă în viață,
să ne mângâiem unii pe alții cu adevărurile credinței
(până când ne vom întâlni cu toții în Cristos,
și astfel, să fim totdeauna cu tine și cu fratele nostru).
Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

Altă rugăciune, la alegere, la nr. 192.

68. Dacă ritul ultimei recomandări și al ultimului rămas bun are loc la mormânt, la sfârșitul liturghiei cuvântului preotul poate recita rugăciunea credincioșilor care este propusă la nr. 75.
69. După ce s-a rostit o rugăciune sau rugăciunea credincioșilor, în timp ce se scoate sicriul se pot cânta antifoanele:

Antifonul

În ge - rii să te con - du - că în pa - ra - dis;
a - co - lo să te - n - tîm - pi - ne mar - ti - rii
și să te - n - soțească în ce - ta - tea sfîn - tă a
Ie - ru - sa - li - mu - lui.

Alt antifon:

Co - rul în - ge - ri - lor să te pri-meas-că
și să te așeze în sânul lui Abraham, ca să ai parte
de o - dih - na veș - ni - că cu La - zăr cel să - rac.

Alt antifon la nr. 166.

Cu aceste antifoane se pot alterna versete din psalmi sau strofe dintr-un cântec potrivit.

PROCESIUNEA SPRE MORMÂNT

70. În drum spre mormânt se pot cânta:

Ps 117 (118): Lăudați-l pe Domnul pentru că este bun,
cu antifonul: Deschideți-mi porțile dreptății, intrând prin ele, îl voi lăuda pe Domnul (nr. 155),

sau antifonul: Aceasta este poarta Domnului, cei drepti vor intra printr-însa (nr. 156);

Ps 41 (42): Cum dorește cerbul izvoarele de apă
cu antifona: Voi intra în lăuntru cortului minunat, până la locuința lui Dumnezeu (nr. 147);

Ps 92 (93): Domnul stăpânește,
cu antifonul: Din pământ m-ai plămădit și un trup mi-ai dăruit. Doamne, răscumpărătorul meu, învie-mă în ziua de apoi (nr. 151);

Ps 24 (25): Către tine, Doamne, îmi înalț sufletul,
cu antifonul: Privește, Doamne, mizeria și suferința mea; iartă-mi
 toate păcatele (nr. 146);

sau părți ale *Ps 118 (119)*: Fericiți sunt cei neprihăniți pe cale (nr. 157).

* * * * *

Prezentăm în continuare un model:

PSALM RESPONSORIAL (nr. 151)

Antifonul

Din pă-mânt m-ai plă-mă-dit și un trup mi-ai
 dă - ru - it. Doam-ne, Răs-cum-pă - ră - to - rul meu,
 în - vi - e - mă în zi - ua de a - poi.

Psalmul 92 (93)

Ton VIII g

1. Dom-nul stăpânește îmbrăcat în maies-ta-te Domnul s-a
 îmbrăcat, s-a încins cu pu - te - re.
 (FLEXA Ex. 4: Au înălțat râurile, Doam - ne †)

2. A pus pământul pe temelii solide, *
ca să nu se clatine.
3. Din vremuri străvechi
este așezat scaunul tău de domnie: *
tu ești din veșnicie!
4. Au înălțat râurile, Doamne, †
au înălțat râurile glasul lor, *
și-au înălțat râurile vuietului.
5. Dar mai puternic decât vuietul apelor nenumărate †
și decât vuietul valurilor puternice ale mării *
este Domnul, în înaltul cerului.
6. Mărturiile tale sunt cu totul adevărate, *
sfințenia este podoaba casei tale, Doamne,
în vecii vecilor.

Slavă Tatălui, și Fiului, *
și Sfântului Duh,

Precum era la început, și acum, și pururea, *
și în vecii vecilor. Amin.

Ant. Din pământ m-ai plămădit
și un trup mi-ai dăruit.
Doamne, Răscumpărătorul meu,
învie-mă în ziua de apoi.

* * * * *

STAȚIUNEA A II-A: LA MORMÂNT

71. Dacă mormântul nu este binecuvântat, să fie binecuvântat înainte de a fi așezat în el trupul neînsuflețit:

Să ne rugăm:

**Doamne Isuse Cristoase,
care, odihnindu-te trei zile în mormânt,
astfel ai sfințit mormintele tuturor celor ce cred în tine,
încât să folosească atât pentru trupurile înmormântate,
cât și pentru întărirea speranței în înviere;
fă, te rugăm, ca slujitorul tău
să se odihnească în acest mormânt dormind în pace,
până când tu, care ești învierea și viața,
reînviindu-l, îl vei lumina,
pentru ca, în lumina feței tale,
să vadă strălucirea cea veșnică.
Tu, care viețuiești și domnești în vecii vecilor.**

R. Amin.

Alte rugăciuni, la alegere, la nr. 193-195.

După rugăciune, dacă este obiceiul, preotul stropește cu apă sfințită și încensează mormântul și trupul răposatului, dacă nu urmează să se facă în cadrul ultimei recomandări.

72. Punerea în mormânt se face fie acum, fie la sfârșitul întregului rit, după cum e obiceiul în fiecare loc. În timp ce trupul este coborât în mormânt, sau în alt moment potrivit, preotul poate spune:

**Deoarece i-a plăcut lui Dumnezeu atotputernicul
să-l cheme la el din această viață pe fratele nostru,
încredințăm pământului trupul său,
ca să se întoarcă acolo de unde a fost luat.**

**Dar Cristos, cel dintâi înviat din morți,
va transforma trupul nostru umil,
făcându-l asemenea trupului său glorios;
de aceea să-l încredințăm Domnului
pe fratele nostru,
ca să-l primească în pacea sa
și să-i învie trupul în ziua de pe urmă.**

73. Dacă se ține o cuvântare la mormânt, ea are loc în acest moment.
74. Dacă ultima recomandare și ultimul rămas bun se fac la mormânt, acestea vor lua locul rugăciunii credincioșilor de la nr. 75. În acest caz, ritul ultimei recomandări și al ultimului rămas bun, propus la nr. 65-67, încheie înmormântarea.

* * * * *

Prezentăm în continuare un model:

ULTIMA RECOMANDARE (nr. 186)

**După ce ne-am rugat cu credință pentru fratele nostru,
a sosit momentul să ne luăm rămas bun de la el.
Acest gest, deși nu înlătură durerea despărțirii,
ne dă în schimb mângâierea speranței.
Căci prin mila lui Dumnezeu
îl vom vedea din nou pe fratele nostru
și vom fi din nou împreună cu el;
și noi, care desfacem acum această adunare îndurerată,
o vom reface fericiți în împărăția lui Dumnezeu.
Să ne mângâiem, așadar, unii pe alții
prin credința în Cristos.**

RESPONSORIU (nr. 187)

V. Te ru - găm Doamne, Dumnezeul nos - tru, să primești
sufletul răposatului **N.** pentru care sânge - le ți l - ai văr - sat.

R. Amintește - ți că sun - tem ță - râ - nă și omul e ca iarba și
ca floa - rea câm - pu - lui.

V. Mă cutremur de faptele mele și mi - e rușine în fa - ța ta;
în - să mi - la ta e ma - re.

R. Amintește - ți că sun - tem ță - râ - nă și omul e ca iarba și
ca floa - rea câm - pu - lui.

RUGĂCIUNE (nr. 192)

**Doamne, trupul slujitorului tău N. e mort,
dar sufletul său trăiește.
Ți-l încredințăm acum
și te rugăm ca păcatele
pe care le-a săvârșit din slăbiciune omenească
să le ierți în mila ta.
Prin Cristos Domnul nostru.**

R. Amin.

* * * * *

75. Apoi preotul recită următoarea rugăciune a credincioșilor sau alta asemănătoare, fie în întregime, fie parțial:

**Domnul nostru Isus Cristos a spus: „Eu sunt învierea
și viața: cine crede în mine, chiar dacă a murit, va trăi,
și tot cel care trăiește în mine nu va muri în veci”.
Să ne rugăm lui pentru fratele nostru. Doamne Isuse
Cristoase:**

**Tu, care ai lăcrimat la moartea lui Lazăr,
– binevoiește a șterge lacrimile noastre.**

R. Te rugăm, ascultă-ne!

**Tu, care i-ai înviat pe cei morți,
– binevoiește a da viața veșnică fratelui nostru. R.**

**Tu, care i-ai promis tâlharului căit paradisul,
– binevoiește a-l duce în cer pe fratele nostru. R.**

**Tu, care l-ai spălat pe fratele nostru cu apa Botezului
și l-ai însemnat cu sfânta Ungere,
– binevoiește a-l număra printre sfinții și aleșii tăi. R.**

Tu, care la ospățul sfânt l-ai hrănit pe fratele nostru cu trupul și sângele tău,

– binevoiește a-l primi la masa împărăției tale. R.

Tu, care dăruiești credința și speranța în viața veșnică,

– binevoiește a ne mângâia și pe noi cei îndurerați de moartea fratelui nostru. R.

Apoi toți recită Tatăl nostru, sau preotul spune singur următoarea rugăciune:

**Te rugăm, Doamne,
să ai milă de slujitorul tău decedat
și, pentru că a avut bunăvoința de a împlini voia ta,
să nu-l pedepsești pentru păcatele sale;
și, precum aici pe pământ adevărata credință
l-a unit cu mulțimea credincioșilor,
tot astfel, îndurarea ta
să-l unească cu îngerii tăi în ceruri.
Prin Cristos Domnul nostru.**

R. Amin.

Alte rugăciuni, la alegere, la nr. 196-199.

V. **Odihna veșnică dă-i-o lui, Doamne!**

R. Și lumina fără de sfârșit să-i strălucească.

76. *La sfârșitul întregului rit se poate cânta un cântec după obiceiul locului.*

CAPITOLUL IV

A TREIA FORMĂ DE ÎNMORMÂNTARE: CARE SE CELEBREAZĂ ÎN CASA RĂPOSATULUI

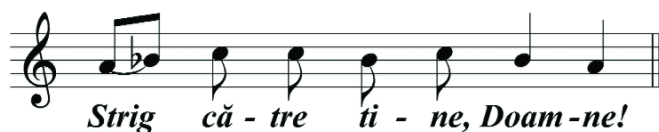
77. În timp ce trupul defunctului este pregătit pentru înmormântare, după obiceiul locului, sau se pune în sicriu și au loc toate celelalte pregătiri între moarte și înhumare, se pot rosti rugăciunile, lecturile și cântecele indicate la nr. 30, ori într-un alt mod asemănător cu texte luate din cap. VI.

* * * * *

Prezentăm în continuare un model:

PSALM RESPONSORIAL

Antifonul (nr. 162)

Sau:

Psalmul 129 (130) (nr. 163)

Tonus Peregrinus

1. Din - tru adâncuri strig că - tre ti - ne, Doam - ne,
Doam - ne, as - cul - tă gla - sul meu!

2. Plea - că-ți, Doam - ne, u - re - chea ta
la glasul rugă - ciu - nii me - le.

3. Dacă te-ai uita la fărădelegi, Doamne, *
Doamne, cine ar mai putea să stea în fața ta?
4. La tine însă este iertare *
și ne temem de tine.
5. Eu nădăjduiesc în Domnul; *
sufletul meu se încrede în cuvântul său.
6. Mai mult decât așteaptă străjerii iyirea zorilor, *
să nădăjduiască Israel în Domnul,
7. căci la Domnul este îndurare *
și belșug de mântuire.
8. Și el va mântui pe Israel *
de toate fărădelegile lui.

Slavă Tatălui, și Fiului, *
și Sfântului Duh,

Precum era la început, și acum, și pururea, *
și în vecii vecilor. Amin.

Ant. Strig către tine, Doamne!

Sau:

Sufletul meu nădăjduiește-n Domnul.

(nr. 30.3)

2Cor 4,14

**Știm că cel care l-a înviat pe Isus
ne va învia și pe noi împreună cu Isus.**

Să ne rugăm:

Primește, Doamne, sufletul slujitorului tău **N.,
pe care ai binevoit să-l chemi la tine din această lume;
dezleagă-l de toate legăturile păcatelor,
ca să se bucure de fericirea odihnei și luminii veșnice,
iar în ziua învierii să se numere printre sfinții și aleșii tăi.
Prin Cristos Domnul nostru.**

R. Amin.

* * * * *

- 78.** Liturgia cuvântului să aibă loc în forma privegherii în casa răposatului, ca mai sus la nr. 26-28. Să fie luate în considerare diferitele semnificații ale morții creștine, despre care e vorba la nr. 1-2, și să se explice la timpul cuvenit.

Ordinariul locului, dacă va considera oportun, va putea permite celebrarea sfintei Liturghii chiar în casa defunctului.

* * * * *

Prezentăm în continuare un model:

LECTURA I (nr. 84)

Citire din cartea Înțelepciunii

3,1-9

- ¹ S**ufletele celor dreپți sunt în mâna lui Dumnezeu,
iar chinul morții nu se va atinge de ele.
- ² În** ochii celor fără de minte,
dreپți sunt morți cu desăvârșire,
plecarea lor din lume li se pare o mare nenorocire;

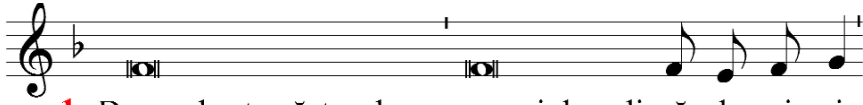
- 3 moartea pentru ei înseamnă pieirea,
dar cei drepți sunt în pace.
- 4 Chiar dacă în fața oamenilor au trecut drept pedepsiți,
nădejdea lor i-a dus la nemurire.
- 5 Pentru o pedeapsă ușoară vor primi o răsplată mare,
căci Dumnezeu i-a pus la încercare
și i-a găsit vrednici de el.
- 6 I-a încercat cum se încearcă aurul în cuptor,
i-a primit ca pe o jertfă de ardere de tot,
- 7 iar în ziua judecării vor străluci,
vor scânteia ca paiele care ard într-o miriște;
- 8 vor judeca popoarele și le vor stăpâni.
Domnul va fi împăratul lor pe veci.
- 9 Cei care își pun încrederea în Domnul
vor înțelege adevărul,
iar cei care îi sunt credincioși
vor rămâne în iubirea lui,
căci harul și îndurarea sunt răsplata aleșilor săi.

Cuvântul Domnului

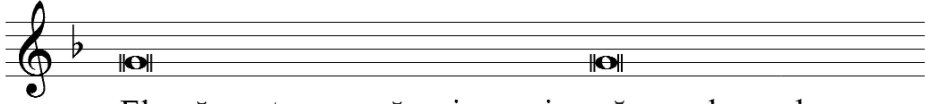
PSALM RESPONSORIAL (nr. 145)

Psalmul 22 (1-3a.3b-4.5.6)

R. Dom-nul e păs - to - rul meu, Dom-nul e păs -
to - rul meu, Dom - nul mă iu - beș - te, ni -
mic nu-mi lip - seș - te, Dom-nul e păs - to - rul meu.

1. Domnul este păstorul meu, nu voi duce lipsă de ni-mic.

El mă paște pe pășuni verzi, mă conduce la ape

de o - dih - nă, îmi înviorează su - fle - tul.

2. Mă călăuzește pe cărări drepte
de dragul numelui său./ †
Chiar dacă ar fi să umblu
prin valea întunecată a morții,
nu mă tem de nici un rău, căci tu ești cu mine,/ *
toiagul și nuiua ta mă mângâie. **R.**
3. Tu pregătești masă pentru mine
în fața dușmanilor mei,/ †
îmi ungi capul cu untdelemn/ *
și paharul meu e plin de se revarsă. **R.**
4. Da, fericirea și îndurarea mă vor însoți
în toate zilele vieții mele/ †
și voi locui în casa Domnului/ *
până la sfârșitul zilelor mele. **R.**

LECTURA A II-A (nr. 97)

Citire din Scrisoarea întâi a sfântului apostol Paul
către Corinteni **15,20-23**

- F**raților,
- 20** Cristos a înviat din morți,
fiind, dintre cei morți, cel dintâi care a înviat.
- 21** Căci dacă moartea a venit printr-un om,
tot printr-un om a venit și învierea morților.
- 22** Și după cum toți mor în Adam,
tot așa toți vor învia în Cristos.
- 23** Dar fiecare la rândul lui: la început Cristos,
apoi cei care vor fi ai lui Cristos,
când el va veni din nou.

Cuvântul Domnului

EVANGHELIA (nr. 138)

*(Aleluia) Aceasta este voința Tatălui meu,
ca oricine crede în Fiul să aibă viața veșnică,
iar eu îl voi învia în ziua de pe urmă. (Aleluia)*

In 6,40b

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan **6,37-40**

- I**n acel timp,
- 37** Isus spunea mulțimii iudeilor:
„Toți cei pe care mi-i dă Tatăl vor veni la mine;
și pe cel care vine la mine nu-l voi izgoni afară,
- 38** pentru că m-am coborât din cer nu ca să fac voia mea,
ci voia celui ce m-a trimis.

- 39** Or, aceasta este voința celui ce m-a trimis,
ca din cei pe care mi i-a dat să nu pierd pe nici unul,
ci să-i învii în ziua de apoi.
- 40** Aceasta este voința Tatălui meu,
ca oricine vede pe Fiul și crede într-însul
să aibă viața veșnică;
și eu îl voi învia în ziua de apoi”.

Cuvântul Domnului

RUGĂCIUNEA CREDINCIOȘILOR (nr. 75)

Domnul nostru Isus Cristos a spus: „Eu sunt învierea și viața: cine crede în mine, chiar dacă a murit, va trăi, și tot cel care trăiește și crede în mine nu va muri în veci”. Să ne rugăm lui pentru fratele nostru. Doamne Isuse Cristoase:

**Tu, care ai lăcrimat la moartea lui Lazăr,
– binevoiește a șterge lacrimile noastre.**

R. Te rugăm, ascultă-ne!

**Tu, care i-ai înviat pe cei morți,
– binevoiește a da viața veșnică fratelui nostru. R.**

**Tu, care i-ai promis tâlharului căit paradisul,
– binevoiește a-l duce în cer pe fratele nostru. R.**

**Tu, care l-ai spălat pe fratele nostru cu apa Botezului și l-ai însemnat cu sfânta Ungere,
– binevoiește a-l număra printre sfinții și aleșii tăi. R.**

**Tu, care la ospățul sfânt l-ai hrănit pe fratele nostru cu trupul și sângele tău,
– binevoiește a-l primi la masa împărăției tale. R.**

**Tu, care dăruiești credința și speranța în viața veșnică,
– binevoiește a ne mângâia și pe noi, cei îndurerați de moartea fratelui nostru. R.**

Apoi toți recită Tatăl nostru, sau preotul spune singur următoarea rugăciune:

**Te rugăm, Doamne,
ai milă de slujitorul tău decedat
și, pentru că a avut bunăvoința de a împlini voia ta,
să nu-l pedepsești pentru păcatele sale;
și, precum aici, pe pământ, adevărata credință
l-a unit cu mulțimea credincioșilor,
tot astfel, îndurarea ta să-l unească
cu îngerii tăi în ceruri.**

Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

* * * * *

79. Ritul ultimei recomandări și al ultimului rămas bun se orânduiește după prima formă de înmormântare, ca la nr. 46-48.

* * * * *

Prezentăm în continuare un model:

ULTIMA RECOMANDARE (nr. 185)

**Înainte de a ne despărți,
ne luăm rămas bun de la fratele nostru **N.**,
aici, în acest loc, pentru ultima oară.
Acest gest să exprime dragostea,
să ne aline durerea și să ne întărească speranța.
Căci știm că, atunci când dragostea lui Cristos,
care învinge toate,
va birui definitiv însăși moartea,
îl vom îmbrățișa din nou pe fratele nostru
și vom trăi bucuria
de a fi pentru totdeauna împreună cu el.**

RESPONSORIU (nr. 187)

V. Te ru - găm Doamne, Dumnezeuul nos - tru, să primești
sufletul răposatului **N.** pentru care sânge - le ți l - ai văr - sat.

R. Amintește - ți că sun - tem ță - râ - nă și omul e ca iarba și
ca floa - rea câm - pu - lui.

V. Mă cutremur de faptele mele și mi - e rușine în fa - ța ta;
în - să mi - la ta e ma - re.

R. Amintește - ți că sun - tem ță - râ - nă și omul e ca iarba și
ca floa - rea câm - pu - lui.

RUGĂCIUNE (nr. 192)

Doamne, trupul slujitorului tău **N. e mort,
dar sufletul său trăiește.**

**Ți-l încredințăm acum
și te rugăm ca păcatele
pe care le-a săvârșit din slăbiciune omenească
să le ierți în mila ta.**

Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

* * * * *

CAPITOLUL V

ÎNMORMÂNTAREA COPILOR

-
80. Înmormântarea copiilor botezați, care au murit înainte de a ajunge la vârsta priceperii, se desfășoară conform diferitelor forme de înmormântare, cap. II, III, IV, folosindu-se textele special propuse mai jos (nr. 203-230).
81. Culoarea liturgică să fie sărbătorească și pascală.
82. Dacă un copil pe care părinții voiau să-l boteze a murit înainte de botez, ordinariul locului, având în vedere împrejurările pastorale, poate permite celebrarea înmormântării fie în casa răposatului (cf. cap. IV), fie chiar după celelalte forme de înmormântare (cf. cap. II și III). În ambele cazuri, se folosesc textele proprii care sunt propuse mai jos, pentru aceste înmormântări (nr. 231-237).

Dacă se celebrează astfel de înmormântări, în cateheză, se va avea grijă totuși, să nu fie minimalizată în mintea credincioșilor doctrina despre necesitatea Botezului.

CAPITOLUL VI

TEXTE FOLOSITE LA ÎNMORMÂNTAREA ADULȚILOR

I. LECTURI BIBLICE**LECTURI DIN VECHIUL TESTAMENT**

83. *Știu că Răscumpărătorul meu trăiește.*

Citire din cartea lui Iob **19,1.23-27a**

- 23** **I**ob a luat cuvântul și a spus:
„Aș vrea ca vorbele mele să fie scrise,
să fie scrise într-o carte.
24 Aș vrea ca ele să fie scrise cu o daltă de fier ascuțit
pe o placă de plumb,
să fie săpate în stâncă pentru totdeauna.
25 Știu că răscumpărătorul meu trăiește
și că în ziua de apoi el se va ridica pe țărâna morților;
26 cu trupul meu voi sta în picioare
și cu ochii mei de carne îl voi vedea pe Dumnezeu.
27a Eu însumi îl voi vedea
și ochii mei îl vor privi, și nu altul”.

Cuvântul Domnului

84. *Ca pe o jertfă de ardere de tot i-a primit.*

(forma lungă)

Citire din cartea Înțelepciunii **3,1-9**

- 1** **S**ufletele celor drepți sunt în mâna lui Dumnezeu,
iar chinul morții nu se va atinge de ei.
- 2** În ochii celor fără de minte,
drepții sunt morți cu desăvârșire,
plecarea lor din lume li se pare o mare nenorocire;
- 3** moartea pentru ei înseamnă pieirea,
dar cei drepți sunt în pace.
- 4** Chiar dacă în fața oamenilor
au trecut drept pedepsiți,
nădejdea lor i-a dus la nemurire.
- 5** Pentru o pedeapsă ușoară vor primi o răsplată mare,
căci Dumnezeu i-a pus la încercare
și i-a găsit vrednici de el.
- 6** I-a încercat cum se încearcă aurul în cuptor,
i-a primit ca pe o jertfă de ardere de tot,
7 iar în ziua judecății vor străluci,
vor scânteia ca paietele care ard într-o miriște;
- 8** vor judeca popoarele și le vor stăpâni.
Domnul va fi împăratul lor pe veci.
- 9** Cei care își pun încrederea în Domnul
vor înțelege adevărul,
iar cei care îi sunt credincioși
vor rămâne în iubirea lui,
căci harul și îndurarea sunt răsplata aleșilor săi.

Cuvântul Domnului

Sau:

(forma scurtă)

Citire din cartea Înțelepciunii

3,1-6

- 1** **S**ufletele celor drepti sunt în mâna lui Dumnezeu, iar chinul morții nu se va atinge de ei.
- 2** În ochii celor fără de minte, dreptii sunt morți cu desăvârșire, plecarea lor din lume li se pare o mare nenorocire;
- 3** moartea pentru ei înseamnă pieirea, dar cei drepti sunt în pace.
- 4** Chiar dacă în fața oamenilor au trecut drept pedepsiți, nădejdea lor i-a dus la nemurire.
- 5** Pentru o pedeapsă ușoară vor primi o răsplată mare, căci Dumnezeu i-a pus la încercare și i-a găsit vrednici de el.
- 6** I-a încercat cum se încearcă aurul în cuptor, i-a primit ca pe o jertfă de ardere de tot.

Cuvântul Domnului

85. *Vârsta venerabilă o dă viața curată.*Citire din cartea Înțelepciunii 4,7-15

- 7** **C**el drept, chiar dacă moare mai devreme,
ajunge la odihnă.
- 8** Bătrânețea venerabilă nu este aceea
dată de o viață lungă;
ea nu se măsoară după numărul anilor.
- 9** Adevărata căruntețe la om este înțelepciunea,
și vârsta venerabilă o dă viața curată.
- 10** A știut să-i placă lui Dumnezeu și Domnul l-a iubit
și, fiindcă trăia printre păcătoși,
l-a luat de pe pământ.
- 11** A fost răpit pentru ca răutatea să nu-i schimbe mintea,
înșelăciunea să nu-i amăgească sufletul.
- 12** Căci vraja viciului întunecă binele,
și amețeala pornirilor schimbă chiar cugetul nevinovat.
- 13** Ajungând curând la desăvârșire,
a împlinit lucrarea unei vieți îndelungate.
- 14** Sufletul lui îi era plăcut lui Dumnezeu;
de aceea, Domnul s-a grăbit
să-l scoată din mijlocul răutății.
Popoarele văd, dar nu pricep
și nu-și bat capul cu aceste lucruri,
- 15** pentru că Dumnezeu, făcând aceasta,
își arată îndurarea
și le face o favoare ocrotindu-i pe sfinții săi.

Cuvântul Domnului

86. *Domnul va înlătura moartea pe veci.*

Citire din cartea lui Isaia

25,6a.7-9**I**n ziua aceea,

6a Domnul oştirilor va pregăti pe muntele acesta
pentru toate popoarele
un ospăț cu cărnuri grase, un ospăț cu vinuri alese.

7 Pe muntele acesta
el va da la o parte vălul de pe fața tuturor popoarelor
și învelitoarea care acoperă toate neamurile.

8 El va nimici moartea pe vecie.

Domnul Dumnezeu va șterge lacrimile
de pe fețele tuturor
și va îndepărta de pe pământ ocara poporului său,
căci Domnul a vorbit.

9 Se va spune în ziua aceea:
„Iată, acesta este Dumnezeul nostru,
de la care am așteptat mântuirea,
acesta este Domnul în care am nădărdit;
să ne bucurăm și să ne veselim de mântuirea lui”.

Cuvântul Domnului

87. *Bine este să aștepti în tăcere ajutorul Domnului.*

Citire din cartea Lamentațiunilor

3,17-26

- 17** **M**i-ai luat pacea și nu mai cunosc fericirea.
- 18** Și am zis:
„S-a dus puterea mea de viață
și nu mai am nici o nădejde în Domnul”.
- 19** Gândește-te la necazul și la suferința mea,
la pelin și la otravă!
- 20** Când își aduce aminte sufletul meu de ele,
este mâhnit în mine.
- 21** Iată ce gândesc în inima mea
și iată ce mă face să mai trag nădejde:
- 22** Bunătățile Domnului nu s-au sfârșit,
îndurările lui n-au ajuns la capăt,
- 23** ci se înnoiesc în fiecare dimineață.
Și fidelitatea ta este atât de mare!
- 24** „Domnul este partea mea de moștenire,
zice sufletul meu;
de aceea nădăjduiesc în el”.
- 25** Domnul este bun cu cel care își pune speranța în el,
cu sufletul care-l caută.
- 26** Bine este să aștepti în tăcere
mântuirea Domnului.

Cuvântul Domnului

88. *Cei care dorm în țărână se vor scula.*

Citire din cartea profetului Daniel

12,1-3

- I**n zilele acelea, eu, Daniel, plângeam și am auzit acest cuvânt din partea Domnului:
- 1** „În acel timp, se va ridica Mihail, căpetenia îngerilor, cel care îi ocrotește pe fiii poporului tău; va fi un timp de strâmtoare cum n-a mai fost niciodată de când există popoarele și până în acel timp. Dar în acel timp va veni mântuirea poporului tău, a tuturor acelora al căror nume se va afla scris în cartea lui Dumnezeu.
- 2** Și mulți dintre cei care dorm în țărâna pământului se vor trezi: unii pentru viața veșnică, iar ceilalți pentru ocară și rușinea veșnică.
- 3** Cei înțelepți vor străluci ca firmamentul cerului și cei care au învățat mulțimea să umble pe calea dreptății vor străluci ca stelele pentru totdeauna”.

Cuvântul Domnului

- 89.** *Faptă nobilă și demnă
pornită din credința în învierea morților.*

Citire din Cartea a doua a Macabeilor **12,43-46**

- I**n acel timp,
43 Iuda Macabeul, conducătorul lui Israel,
 făcând o colectă
 de circa două mii de drahme de argint,
 a trimis-o la Ierusalim,
 ca să se aducă jertfe pentru păcate,
 lucru care a fost considerat foarte bun și nobil,
 gândindu-se la învierea morților.
44 Căci dacă n-ar fi avut speranță
 că cei care mai înainte căzuseră vor învia,
 nefolositor și de răs lucru ar fi fost
 să se roage pentru cei morți.
45 Apoi au văzut că celor care au adormit cu evlavie
 le este rezervată o recompensă bună
 și, de aceea, s-au gândit că rugăciunea pentru cei morți
46 este un gând sfânt și pios.
 De aceea, au adus jertfă de ispășire pentru cei morți,
 ca să fie eliberați de păcat.

Cuvântul Domnului

LECTURI DIN NOUL TESTAMENT

90. *El este acela care a fost pus de Dumnezeu
ca judecător al celor vii și al celor morți.*

(forma lungă)

Citire din Faptele Apostolilor

10,34-43

- A** tunci Petru, deschizându-și gura, a spus:
„Într-adevăr, acum înțeleg că Dumnezeu
nu este părtinitor,
ci în orice națiune, cel care se teme de el
și face dreptatea îi este plăcut.
El le-a trimis fiilor lui Israel cuvântul său,
care aduce vestea cea bună a păcii prin Isus Cristos.
Acesta este Domnul tuturor.
Voi știți ceea ce s-a petrecut în toată Iudeea,
începând din Galileea,
după botezul pe care l-a predicat Ioan:
cum l-a uns Dumnezeu pe Isus din Nazaret
cu Duhul Sfânt și cu putere.
Acesta a trecut făcând bine
și vindecându-i pe toți cei care erau stăpâniți de diavol,
pentru că Dumnezeu era cu el.
Noi suntem martori la tot ce a făcut
în ținutul iudeilor și în Ierusalim.
Pe el l-au omorât, atârându-l pe lemn.
Pe acesta Dumnezeu l-a înviat a treia zi
și a îngăduit să se arate
nu întregului popor, ci nouă,
martorilor aleși mai înainte de Dumnezeu,

- care am mâncat și am băut cu el
după ce a înviat din morți,
42 și ne-a poruncit să predicăm poporului
și să dăm mărturie că el a fost pus de Dumnezeu
judecător al celor vii și al celor morți.
43 Toți profeții dau mărturie despre el,
că oricine crede în el
primește iertarea păcatelor prin numele lui”.

Cuvântul Domnului

Sau:

(forma scurtă)

Citire din Faptele Apostolilor

10,34-36.42-43

- 34 **A**tunci Petru, deschizându-și gura, a spus:
„Într-adevăr, acum înțeleg
că Dumnezeu nu este părtinitor,
35 ci în orice națiune, cel care se teme de el
și face dreptatea îi este plăcut.
36 El le-a trimis fiilor lui Israel cuvântul său,
care aduce vestea cea bună a păcii prin Isus Cristos.
Acesta este Domnul tuturor.
42 Și ne-a poruncit să predicăm poporului
și să dăm mărturie că el a fost pus de Dumnezeu
judecător al celor vii și al celor morți.
43 Toți profeții dau mărturie despre el,
că oricine crede în el
primește iertarea păcatelor prin numele lui”.

Cuvântul Domnului

91. *Îndreptățiți prin sângele lui,
vom fi scăpați de mânie printr-însul.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Romani

5,5-11

- F**raților, ⁵ dragostea lui Dumnezeu a fost revărsată în inimile noastre prin Duhul Sfânt, care ne-a fost dăruit.
- ⁶ Pe când eram încă neputincioși, Cristos – la timpul hotărât de Dumnezeu – a murit pentru noi cei păcătoși.
- ⁷ Cu greu moare cineva pentru un om drept;
- ⁸ totuși, poate că pentru un om bun să aibă cineva curajul să-și dea viața. Dar dovada că Dumnezeu ne iubește stă în faptul că Cristos a murit pentru noi, pe când noi eram încă păcătoși.
- ⁹ Cu atât mai mult acum, după ce am fost îndreptățiți prin sângele lui Cristos, vom fi salvați prin mijlocirea lui de mânia lui Dumnezeu.
- ¹⁰ Într-adevăr, dacă Dumnezeu ne-a împăcat cu sine prin moartea Fiului său, atunci când noi eram încă dușmanii săi, cu atât mai mult acum, după ce am fost împăcați cu el, vom fi salvați prin viața lui.
- ¹¹ Mai mult, Dumnezeu este mândria noastră, datorită lui Isus Cristos Domnul nostru, care ne-a împăcat cu Dumnezeu.

Cuvântul Domnului

92. *Unde s-a înmulțit păcatul a prisosit harul.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Romani

5,17-21

- F** raților,
- 17** dacă, prin greșeala unuia,
moartea a domnit prin unul,
cu mult mai mult cei ce primesc prisosința harului
și a darului dreptății
vor domni în viață prin unul, Isus Cristos.
- 18** Așadar, precum prin greșeala unuia
a venit osânda pentru toți oamenii,
așa, și prin dreptatea unuia
a venit pentru toți oamenii îndreptarea care dă viață.
- 19** Căci precum prin neascultarea unui om
au devenit păcătoși cei mulți,
tot așa, prin ascultarea unuia
vor deveni drepti cei mulți.
- 20** Legea a venit și ea ca să se înmulțească greșeala,
dar unde s-a înmulțit păcatul,
s-a revărsat cu prisosință harul
- 21** pentru ca, după cum păcatul a domnit prin moarte,
la fel, harul să domnească prin justificarea
ce duce la viața veșnică
prin Isus Cristos Domnul nostru.

Cuvântul Domnului

93.

Să trăim o viață nouă.

(forma lungă)

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Romani

6,3-9

- F**raților,
- ³ nu știți voi oare
că toți cei care am fost botezați în Cristos Isus,
întru moartea lui am fost botezați?
- ⁴ Prin botez am fost înmormântați
împreună cu el întru moarte,
pentru ca să trăim o viață nouă asemenea lui Cristos,
care a înviat din morți prin atotputernicia Tatălui;
- ⁵ căci dacă am fost uniți cu el
printr-o moarte asemănătoare cu a lui,
atunci vom fi uniți cu el
și printr-o înviere asemănătoare cu a lui.
- ⁶ Căci noi o știm: omul cel vechi din noi
a fost răstignit împreună cu Cristos,
pentru ca acest trup păcătos să fie redus la neputință
și să nu mai fim sclavii păcatului.
- ⁷ Căci cel care a murit, este eliberat de păcat.
- ⁸ Dacă am murit împreună cu Cristos,
credem că vom și trăi, împreună cu el,
- ⁹ căci Cristos înviat din morți nu mai moare.
Moartea nu mai are nici o putere asupra lui.

Cuvântul Domnului

Sau:

(forma scurtă)

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Romani

6,3-4.8-9

- F**raților,
- ³ nu știți voi oare
că toți cei care am fost botezați în Cristos Isus,
întru moartea lui am fost botezați?
- ⁴ Prin botez am fost înmormântați
împreună cu el întru moarte,
pentru ca să trăim o viață nouă asemenea lui Cristos,
care a înviat din morți prin atotputernicia Tatălui.
- ⁸ Dacă am murit împreună cu Cristos,
credem că vom și trăi, împreună cu el,
- ⁹ căci Cristos înviat din morți nu mai moare.
Moartea nu mai are nici o putere asupra lui.

Cuvântul Domnului

94. *Așteptăm răscumpărarea trupului nostru.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Romani

8,14-23

Fraților,

- 14** toți cei călăuziți de Duhul lui Dumnezeu sunt fii ai lui Dumnezeu.
- 15** Căci n-ați primit un duh de robie, ca iarăși să vă temeți, ci ați primit Duhul înfierii, prin care strigăm «Abba, Tată!»
- 16** Duhul însuși dă mărturie împreună cu duhul nostru că suntem copiii lui Dumnezeu.
- 17** Copii și, deci, moștenitori: moștenitori ai lui Dumnezeu și împreună-moștenitori cu Cristos, de vreme ce suferim împreună cu el ca să fim și preamăriți împreună cu el.
- 18** Eu sunt convins că suferințele timpului de față nu înseamnă nimic în comparație cu măreția care va fi descoperită în noi.
- 19** Toate creaturile așteaptă cu nerăbdare să vadă această descoperire a fiilor lui Dumnezeu.
- 20** Toată făptura a fost supusă forțelor nimicitoare, nu pentru că ea ar fi vrut, ci din cauza aceluia care a supus-o acestor forțe.
- 21** Cu toate acestea, ea și-a păstrat speranța de a fi eliberată de această sclavie, de degradarea la care a fost supusă, pentru a cunoaște libertatea și măreția copiilor lui Dumnezeu.

- 22** Noi știm că toate cele create
suspină și îndură durerile unei nașteri care durează încă.
- 23** Și nu numai ele, ci și noi,
care am început prin a-l primi pe Duhul Sfânt,
noi înșine suspinăm
și așteptăm ca, o dată cu eliberarea trupului nostru,
să se descopere că suntem fii adoptivi.

Cuvântul Domnului

95. *Cine ne va despărți de dragostea lui Cristos?*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Romani

8,31b-35.37-39

- F** raților, ^{31b} dacă Dumnezeu este de partea noastră,
cine se va ridica împotriva noastră?
- 32** El nu l-a cruțat pe propriul său Fiu,
ci l-a dat la moarte pentru noi toți,
cum ar putea atunci
să nu ne dăruiască toate împreună cu el?
- 33** Cine va aduce învinuire
împotriva aleșilor lui Dumnezeu?
Dumnezeu este cel care îndreptățește!
- 34** Cine va rosti sentința de condamnare?
Cristos Isus a murit, ba, mai mult, el a înviat,
șade de-a dreapta lui Dumnezeu
și mijlocește pentru noi!
- 35** Cine, așadar, ne va despărți de dragostea lui Cristos?
Oare necazul, strâmtorarea, prigoana, foamea,
lipsa de îmbrăcăminte, primejdia ori sabia?
- 37** Nu, căci în toate acestea
suntem mai mult decât biruitori
prin acela care ne-a iubit pe noi.

- 38** Căci sunt convins că nici moartea,
nici viața, nici îngerii,
nici stăpânirile, nici puterile,
nici prezentul, nici viitorul,
39 nici înălțimea, nici adâncul, nici vreo altă făptură
nu va putea să ne despartă
de dragostea lui Dumnezeu,
care este în Cristos Isus, Domnul nostru.

Cuvântul Domnului

- 96.**   *Și dacă trăim, și dacă murim, ai Domnului suntem.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Romani

14,7-9.10b-12

Fraților,

- 7** nimeni dintre noi nu trăiește pentru sine
și nimeni nu moare pentru sine.
8 Căci dacă trăim, pentru Domnul trăim,
și dacă murim, pentru Domnul murim.
Deci, fie că trăim, fie că murim, ai Domnului suntem.
9 Căci pentru aceasta a murit și a înviat Cristos,
ca să fie Domn și peste morți și peste vii.
10b Într-adevăr, toți ne vom înfățișa
la judecata lui Dumnezeu,
11 căci este scris: „Viu sunt eu, spune Domnul,
orice făptură își va pleca genunchiul înaintea mea
și orice limbă îl va lăuda pe Dumnezeu!”
12 Așadar, fiecare dintre noi
va da seamă despre sine însuși lui Dumnezeu.

Cuvântul Domnului

97.

Toți vor învia în Cristos.

(forma lungă)

Citire din Scrisoarea întâi a sfântului apostol Paul
către Corinteni 15,20-24a.25-28

Fraților,

- ²⁰ Cristos a înviat din morți,
fiind, dintre cei morți, cel dintâi care a înviat.
- ²¹ Căci, dacă moartea a venit printr-un om,
tot printr-un om a venit și învierea morților.
- ²² Și după cum toți mor în Adam,
tot așa, toți vor învia în Cristos.
- ²³ Dar fiecare la rândul lui: la început Cristos,
apoi cei care vor fi ai lui Cristos, când el va veni din nou;
- ^{24a} atunci totul va fi împlinit când Cristos
va da împărăția în mâinile lui Dumnezeu Tatăl.
- ²⁵ Căci el trebuie să stăpânească
până ce va pune pe toți dușmanii sub picioarele sale.
- ²⁶ Ultimul dușman pe care îl va nimici este moartea.
- ²⁷ Dumnezeu într-adevăr „a pus totul sub picioarele lui”.
Dar când zice că totul i-a fost supus,
se înțelege că toate,
în afară de cel care i-a supus toate.
- ²⁸ Iar când toate îi vor fi supuse, atunci și el, Fiul,
se va supune celui care i-a supus lui toate,
pentru ca Dumnezeu să fie totul în toți.

Cuvântul Domnului

Sau:

(forma scurtă)

Citire din Scrisoarea întâi a sfântului apostol Paul
către Corinteni **15,20-23**

Fraților,

- 20** Cristos a înviat din morți,
fiind, dintre cei morți, cel dintâi care a înviat.
- 21** Căci, dacă moartea a venit printr-un om,
tot printr-un om a venit și învierea morților.
- 22** Și după cum toți mor în Adam,
tot așa, toți vor învia în Cristos.
- 23** Dar fiecare la rândul lui: la început Cristos,
apoi cei care vor fi ai lui Cristos,
când el va veni din nou.

Cuvântul Domnului

98. *Moartea a fost înghițită de biruință.*

Citire din Scrisoarea întâi a sfântului apostol Paul
către Corinteni **15,51-57**

Fraților,

- 51** iată, vă spun o taină: nu toți vom muri,
însă toți vom fi schimbați.
- 52** Într-o clipă, într-o clipire din ochi,
la sunetul trâmbiței de apoi,
căci va suna trâmbița și morții vor învia neputrezii,
iar noi vom fi schimbați.
- 53** Căci această ființă supusă putrezirii
trebuie să se îmbrace în neputrezire,
și această ființă muritoare
trebuie să se îmbrace în nemurire.
- 54** Dar când tot ce este pieritor va deveni nepieritor,
tot ceea ce este muritor va deveni nemuritor,
atunci se va realiza cuvântul Scripturii:
„Moartea a fost înghițită de biruință.
- 55** Unde este, moarte, biruința ta?
Unde este, moarte, boldul tău?”
- 56** Boldul morții este păcatul,
iar puterea păcatului stă în Lege.
- 57** Să mulțumim, așadar, lui Dumnezeu
care ne dă biruința prin Domnul nostru Isus Cristos.

Cuvântul Domnului

99. *Avem locuința veșnică în ceruri.*

Citire din Scrisoarea a doua a sfântului apostol Paul
către Corinteni **5,1.6-10**

- 1** **F** raților, știm că trupul,
care este locuința noastră pe pământ, va fi distrus,
dar Dumnezeu construiește pentru noi, în ceruri,
o locuință veșnică,
locuință care nu este o lucrare
făcută de mâna omului.
- 6** Așadar, noi avem deplină încredere,
deși știm că suntem în exil, departe de Domnul,
atâta vreme cât locuim în acest trup.
- 7** Într-adevăr, noi mergem pe drumul vieții
călăuziți de credință,
fără să ne bucurăm de vederea lui Dumnezeu.
- 8** Da, avem deplină încredere
și ne-ar plăcea mai mult
să plecăm departe de acest trup,
ca să locuim la Domnul.
- 9** Fie că suntem acasă în trup, fie că îl părăsim,
năzuința noastră este să-i fim plăcuți Domnului.
- 10** Căci va trebui să apărem toți
în fața tribunalului lui Cristos,
pentru ca fiecare să-și primească răsplata, fie în bine,
fie în rău, după faptele săvârșite în timpul vieții.

Cuvântul Domnului

100.

El va schimba trupul nostru umil.

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
cătrec Filipeii

3,20-21

- F**raților, ²⁰ noi suntem cetățeni ai cerului,
de acolo îl așteptăm ca Mântuitor
pe Domnul Isus Cristos,
²¹ care va transforma sărmanul nostru trup,
făcându-l asemenea trupului său glorios,
prin puterea pe care o are de a-și supune toate.

Cuvântul Domnului

101.

Vom fi întotdeauna cu Domnul.

Citire din Scrisoarea întâi a sfântului apostol Paul
cătrec Tesaloniceni

4,13-18

- ¹⁴ **N**u vrem, fraților,
să vă lăsăm în ignoranță cu privire la cei care au murit,
ca să nu vă descurajați ca ceilalți, care nu au speranță.
¹⁴ Căci precum credem că Isus a murit și a înviat,
tot așa, credem că Dumnezeu îi va aduce înapoi,
împreună cu Isus, pe cei care au adormit în el.
¹⁵ Iată ce vă spuneam, după cuvântul Domnului:
că noi, care vom fi rămas în viață
până la venirea Domnului,
nu o vom lua înaintea celor care au murit.
¹⁶ Pentru că la un strigăt, la glasul unui arhanghel
și la sunetul trâmbiței lui Dumnezeu,
însuși Domnul se va coborî din cer.
Mai întâi vor învia cei morți în Cristos;

- 17** apoi noi, care vom fi rămas în viață până atunci, vom fi răpiți împreună cu ei în norii cerului, ca să-l întâmpinăm pe Domnul în văzduh. Astfel vom pentru totdeauna împreună cu Domnul.
- 18** Așadar, îmbărbătați-vă unii pe alți cu aceste cuvinte.

Cuvântul Domnului

102.

Dacă am murit împreună cu el, vom și trăi împreună cu el.

Citire din Scrisoarea a doua a sfântului apostol Paul către Timotei **2,8-13**

Preaiubitule, ⁸ adu-ți aminte de Isus Cristos, urmașul lui David, el a înviat din morți, după evanghelia mea!

- 9** Pentru ea sufăr până acolo că sunt în lanțuri ca un făcător de rele; dar cuvântul lui Dumnezeu nu poate fi pus în lanțuri.
- 10** De aceea, toate le rabd pentru cei aleși, ca și ei să ajungă la mântuirea și la slava veșnică, pe care le primim prin Cristos Isus.
- 11** Căci acest cuvânt este vrednic de crezare: Dacă am murit împreună cu el, vom și învia împreună cu el.
- 12** Dacă vom rămâne statornici împreună cu el, vom și domni împreună cu el. Dacă ne vom lepăda de el, și el se va lepăda de noi.
- 13** Dacă îi suntem necredincioși, el rămâne totuși credincios, pentru că nu se poate tăgădui pe sine însuși.

Cuvântul Domnului

103.*Îl vom vedea așa cum este.*

Citire din Scrisoarea întâi
a sfântului apostol Ioan

3,1-2

- 1** **P**reaiubiților,
vedeți cât de mare este iubirea
pe care ne-a dovedit-o nouă Tatăl.
El a voit să ne numim fii ai lui Dumnezeu, și suntem.
De aceea, nu ne cunoaște lumea,
fiindcă nu l-a cunoscut nici pe Dumnezeu.
- 2** Preaiubiților, acum suntem fii ai lui Dumnezeu,
și ce vom fi nu s-a arătat încă.
Dar știm că, atunci când se va arăta Fiul lui Dumnezeu,
vom fi asemenea lui,
pentru că îl vom vedea așa cum este.

Cuvântul Domnului

- 104.** *Am trecut de la moarte la viață,
pentru că îi iubim pe frați.*

Citire din Scrisoarea întâi
a sfântului apostol Ioan

3,14-16

Preaiubiților,

- 14** noi știm că am trecut de la moarte la viață,
pentru că îi iubim pe frați.

Cine nu iubește rămâne în moarte.

- 15** Oricine urăște pe fratele său este un ucigaș,
și știți că nici un ucigaș
nu are viața veșnică în el.

- 16** Prin aceea am cunoscut iubirea:

el și-a dat viața pentru noi.

Și noi, deci, suntem datori

să ne dăm viața pentru frații noștri.

Cuvântul Domnului

- 105.** *Fericiți cei care mor în Domnul.*

Citire din Apocalipsul sfântului Ioan

14,13

Eu, Ioan, am auzit un glas din cer spunând:

- 13** „Scrie! Fericiți cei morți,
cei care de acum mor în Domnul.

Da, fericiți, spune Duhul,

căci se vor odihni de oboselile lor,
căci faptele lor îi urmează”.

Cuvântul Domnului

106. *Morții au fost judecați după faptele lor.*Citire din Apocalipsul sfântului Ioan **20,11–21,1****E**u, Ioan,

- 11** am văzut un tron mare și alb
și pe cel care ședea pe tron.
Pământul și cerul au dispărut dinaintea lui fără urmă.
- 12** Am văzut, de asemenea, morți, mari și mici,
stând în picioare în fața tronului;
au fost deschise niște cărți, apoi încă o carte,
care este cartea vieții,
și morții au fost judecați după faptele lor
conform cu cele scrise în acele cărți.
- 13** Marea a dat înapoi pe morții care erau în ea,
moartea și locuința morților
i-au dat, de asemenea, înapoi
pe cei pe care îi aveau în stăpânire,
și fiecare a fost judecat după faptele sale.
- 14** În cele din urmă, moartea și locuința morților
au fost aruncate în iezerul de foc.
Acest iezer de foc este a doua moarte.
- 15** Toți cei care n-au fost găsiți scriși în cartea vieții
au fost aruncați în iezerul de foc.
- 21,1** Și am văzut un cer nou și un pământ nou,
căci cerul dintâi și pământul dintâi au trecut,
și marea nu mai este.

Cuvântul Domnului

107.

*Moartea nu va mai fi.*Citire din Apocalipsul sfântului Ioan **21,1-5a.6b-7**

- 1** **E**u, Ioan,
am văzut un cer nou și un pământ nou,
căci cerul dintâi și pământul cel dintâi au dispărut,
iar marea nu mai este.
- 2** Și am văzut coborându-se din cer, de la Dumnezeu,
noul Ierusalim, cetatea sfântă,
împodobită ca o mireasă pentru mirele ei.
- 3** Și am auzit dinspre tronul divin
un glas puternic ce zicea:
„Iată, locuința lui Dumnezeu este între oameni.
El va locui împreună cu ei, iar ei vor fi poporul lui;
și însuși Dumnezeu va fi cu ei.
- 4** El va șterge orice lacrimă din ochii lor:
nu va mai fi moarte, nici plâns, nici strigăt, nici durere,
căci lumea cea dintâi a dispărut”.
- 5a** Atunci cel care șade pe tron a spus:
„Iată, toate le fac noi.
- 6b** Celui ce însetează îi voi da gratuit
să bea din izvorul vieții.
- 7** Cel care va birui va primi această moștenire:
eu îi voi fi lui Dumnezeu, iar el îmi va fi mie fiu”.

Cuvântul Domnului

PSALMI RESPONSORIALI

108.

Ps 22,1-3a.3b-4.5.6

R. (1): Domnul este păstorul meu,
nu voi duce lipsă de nimic.

Sau:

(4a): Chiar dacă ar fi să umblu prin valea morții,
nu mă tem de nici un rău, căci tu ești cu mine.

¹ Domnul este păstorul meu, nu voi duce lipsă de nimic!

² El mă paște pe pășuni verzi
mă conduce la ape de odihnă,

^{3a} îmi înviorează sufletul. **R.**

^{3b} Mă călăuzește pe cărări drepte,
de dragul numelui său.

⁴ Chiar dacă ar fi să umblu
prin valea întunecată a morții,
nu mă tem de nici un rău, căci tu ești cu mine,
toiagul și nuiaua ta mă mângâie. **R.**

⁵ Tu pregătești masă pentru mine în fața dușmanilor mei,
îmi ungi capul cu untdelemn
și paharul meu e plin de se revarsă. **R.**

⁶ Da, fericirea și îndurarea mă vor însoți
în toate zilele vieții mele
și voi locui în casa Domnului
până la sfârșitul zilelor mele. **R.**

109.**Ps 24,6-7bc.17-18.20-21**

R. (1b): Către tine, Doamne,
înalt sufletul meu.

Sau:

(3b): Toți cei care se încred în tine
nu vor fi făcuți de rușine.

⁶ Amintește-ți, Doamne, de îndurările tale,
și de faptele milostivirii tale, căci ele sunt veșnice.

^{7bc} Adu-ți aminte de mine în îndurarea ta,
pentru bunătatea ta, Doamne. **R.**

¹⁷ Eliberează de neliniște inima mea,
scoate-mă din necazurile mele.

¹⁸ Privește la umilirea și truda mea
și iartă-mi toate păcatele. **R.**

²⁰ Păzește sufletul meu și mântuiește-mă;
să nu fiu făcut de rușine,
pentru că mi-am pus speranța în tine.

²¹ Nevinovăția și dreptatea să mă ocrotească
pentru că am sperat în tine. **R.**

110.**Ps 26,1.4.7 și 8b și 9a.13-14**

R. (1a): Domnul este lumina
și mântuirea mea.

Sau:

(13): Cred că voi vedea bunătățile Domnului
pe pământul celor vii.

- ¹ Domnul este lumina și mântuirea mea;
de cine mă voi teme?
Domnul este apărătorul vieții mele;
de cine mă voi înfricoșa? R.**
- ⁴ Un lucru cer de la Domnul, și pe acesta îl caut:
să locuiesc în casa Domnului în toate zilele vieții mele,
ca să mă bucur de frumusețea Domnului,
și să vizitez sanctuarul său. R.**
- ⁷ Ascultă-mi, Doamne, glasul când te chem,
îndură-te de mine și răspunde-mi!**
- ^{8b} Eu caut, Doamne, fața ta.**
- ^{9a} Nu-ți ascunde fața de la mine! R.**
- ¹³ Cred că voi vedea bunătățile Domnului
pe pământul celor vii.**
- ¹⁴ Așteaptă-l pe Domnul, fii tare,
îmbărbătează-ți inima și nădărduește în Domnul. R.**

111. *Ps 41,2.3.5bcd; Ps 42,3.4.5*

R. (41,3): Sufletul meu e însetat de Dumnezeu,
de Dumnezeul cel viu.

² Cum dorește cerbul izvoarele de apă,
așa te dorește sufletul meu pe tine, Dumnezeule. **R.**

³ Sufletul meu e însetat de Dumnezeu,
de Dumnezeul cel viu;
când voi veni și mă voi arăta în fața lui Dumnezeu? **R.**

^{5bcd} **Î**mi aduc aminte de aceasta
– și sufletul se topește în mine –
cum înaintam prin mulțime,
până la casa lui Dumnezeu,
în strigătele de bucurie și de mulțumire
ale unei mulțimi în sărbătoare. **R.**

^{42,3} **T**rimite-mi lumina și adevărul tău!
Ele să mă călăuzească,
să mă ducă la muntele tău cel sfânt
și în lăcașurile tale. **R.**

⁴ **V**oi merge la altarul lui Dumnezeu,
la Dumnezeul bucuriei și veseliei mele.
și te voi lăuda cu harpa,
Dumnezeule, Dumnezeul meu. **R.**

⁵ **P**entru ce ești mâhnit, suflete al meu,
și pentru ce gemi înlăuntrul meu?
Încrede-te în Dumnezeu, că iarăși îl voi lăuda
pe el, care este mântuirea feței mele
și Dumnezeul meu. **R.**

112.*Ps 62,2.3-4.5-6.8-9*

R. (2b): Sufletul meu e însetat de tine,
Doamne, Dumnezeuul meu!

- ² Dumnezeuule, tu ești Dumnezeuul meu,
pe tine te caut dis-de-dimineată.
Sufletul meu e însetat de tine,
pe tine te dorește trupul meu,
ca un pământ pustiu, uscat și fără apă. **R.**
- ³ Astfel te-am căutat în sanctuarul tău,
ca să contemplan puterea și măreția ta.
- ⁴ Îndurarea ta prețuiește mai mult decât viața,
de aceea, buzele mele te laudă. **R.**
- ⁵ Te voi binecuvânta toată viața mea
și voi ridica mâinile mele invocând numele tău.
- ⁶ Ca și cum m-aș sătura cu măduvă și grăsime,
așa se desfată buzele mele când gura mea te laudă. **R.**
- ⁸ Pentru că ai fost ajutorul meu,
la umbra aripilor tale tresalt de bucurie.
- ⁹ Mă atașez de tine cu tot sufletul
și dreapta ta mă ocrotește. **R.**

113. *Ps 102,8 și 10.13-14.15-16.17-18a*

R. (8a): Domnul este îndurător și milostiv.

Sau:

(*Ps 36,39a*): Mântuirea celor drepti
vine de la Domnul.

- ⁸ Domnul este îndurător și milostiv,
el este îndelung răbdător și plin de îndurare.
- ¹⁰ El nu răsplătește după greșelile noastre,
nici nu pedepsește după fărădelegile noastre. **R.**
- ¹³ Așa cum un tată își iubește copiii,
așa îi iubește Domnul pe cei care se tem de el.
- ¹⁴ Căci el știe din ce am fost făcuți
și nu uită că suntem țărână. **R.**
- ¹⁵ Zilele omului sunt ca iarba,
el înflorește ca floarea câmpului.
- ¹⁶ Când suflă vântul, ea dispăre,
nici locul în care a stat nu se mai cunoaște. **R.**
- ¹⁷ Dar mila Domnului rămâne fără încetare
peste cel care se teme de el
și dreptatea lui peste copiii copiilor lor,
- ^{18a} peste cei care păzesc legământul său. **R.**

114. *Ps 114,5-6; Ps 115,10-11.15-16ac*

R. (*Ps 114,9*): Voi umbla în fața Domnului
în patria celor vii.

Sau:

Aleluia.

114,5 Domnul este milostiv și drept,
Dumnezeul nostru este plin de îndurare.

6 Domnul îi ocrotește pe cei mici:
am fost umilit și el m-a mântuit. **R.**

115,10 Eu mi-am păstrat credința
chiar și atunci când spuneam:
„Sunt foarte nefericit”.

11 Am spus în tulburarea mea:
„Tot omul este mincinos”. **R.**

15 Lucru de preț este în fața Domnului
moartea credincioșilor săi.

16ac Ascultă-mă, Doamne, căci sunt slujitorul tău.
Tu ai sfărâmat lanțurile mele. **R.**

115.**Ps 121,1-2.3-4a.4b-5.6-7.8-9**

R. (1): M-am bucurat când mi s-a spus:
Să mergem la casa Domnului.

Sau:

Vom merge cu bucurie
în casa Domnului.

- 1** M-am bucurat când mi s-a spus:
„Să mergem la casa Domnului”.
- 2** Iată, picioarele noastre au ajuns
la porțile tale, Ierusalime! **R.**
- 3** Ierusalimul este zidit
ca o cetate bine întărită.
- 4a** Acolo urcă semințiile,
semințiile Domnului. **R.**
- 4b** După Legea lui Israel,
ca să laude numele Domnului.
- 5** Căci acolo sunt scaunele de judecată,
tronurile casei lui David. **R.**
- 6** Rugați-vă pentru pacea Ierusalimului:
„Să fie în siguranță cei care te iubesc!
- 7** Pacea să locuiască între zidurile tale,
și liniștea în palatele tale”. **R.**
- 8** De dragul fraților și prietenilor mei,
spun: „Pace ție!”
- 9** De dragul casei Domnului, Dumnezeului nostru,
mă rog pentru fericirea ta! **R.**

116.**Ps 129,1-2.3-4.5-6.7-8****R.** (1): Dintru adâncuri strig către tine, Doamne.

Sau:

(cf. 5): Eu nădăjduiesc în Domnul,
eu nădăjduiesc în cuvântul său.

- 1** Dintru adâncuri strig către tine, Doamne,
- 2** Doamne, ascultă glasul meu!
Pleacă-ți urechea ta la glasul rugăciunii mele. **R.**
- 3** Dacă te-ai uita la fărădelegi, Doamne,
Doamne, cine ar mai putea să stea în fața ta?
- 4** La tine însă este iertare,
și ne temem de tine. **R.**
- 5** Eu nădăjduiesc în Domnul;
sufletul meu se încrede în cuvântul său.
- 6** Sufletul meu îl așteaptă pe Domnul
mai mult decât așteaptă străjerii ivirea zorilor. **R.**
- 7** Să nădăjduiască Israel în Domnul,
căci la Domnul se află îndurare și belșug de mântuire.
- 8** El îl va mântui pe Israel
de toate fărădelegile sale. **R.**

117.

*Ps 142,1-2.5-6.7ab și 8ab.10***R.** (1a): Doamne, ascultă rugăciunea mea!

¹ Doamne, ascultă rugăciunea mea,
pleacă-ți urechea la cererea mea,
răspunde-mi în adevărul și în dreptatea ta!

² Și să nu intri la judecată cu slujitorul tău,
căci nici unul dintre cei vii
nu va fi îndreptățit înaintea ta. **R.**

⁵ Îmi aduc aminte de zilele de demult,
mă gândesc la toate faptele tale
și meditez la lucrările mâinilor tale.

⁶ Întind spre tine mâinile mele,
sufletul meu este înaintea ta
ca un pământ lipsit de apă. **R.**

^{7ab} Doamne, grăbește-te ca să-mi răspunzi,
că se sfârșește duhul meu.

^{8ab} Fă să aud dis-de-dimineată îndurarea ta,
căci în tine mi-am pus încrederea! **R.**

¹⁰ Învață-mă să fac voia ta,
căci tu ești Dumnezeuul meu.
Duhul tău cel bun mă va călăuzi
către pământul drept. **R.**

ALELUIA ȘI VERSETE LA EVANGHELIE

118. *Mt 11,25*

*(Aleluia) Te preamăresc pe tine, Părinte,
stăpânul cerului și al pământului,
pentru că ai descoperit celor mici
misterele împărăției tale. (Aleluia)*

119. *Mt 25,34*

*(Aleluia) Veniți, binecuvântații Părintelui meu,
primiți ca moștenire împărăția
pregătită pentru voi de la întemeierea lumii. (Aleluia)*

120. *In 3,16*

*(Aleluia) Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea,
încât l-a dat pe Fiul său, unul-născut,
ca oricine crede în el
să aibă viața veșnică. (Aleluia)*

121. *In 6,39*

*(Aleluia) Aceasta este voința Tatălui meu:
să nu pierd pe nimeni dintre cei pe care mi i-a dat,
ci să-i învii în ziua de apoi. (Aleluia)*

122. *In 6,40*

*(Aleluia) Aceasta este voința Tatălui meu,
ca oricine crede în Fiul
să aibă viață veșnică,
și eu îl voi învia în ziua de apoi. (Aleluia)*

123. *In 11,25a.26*

*(Aleluia) Eu sunt învierea și viața, spune Domnul;
cel care crede în mine nu va muri în veci. (Aleluia)*

124. *Fil 3,20*

*(Aleluia) Patria noastră este în ceruri,
de unde îl și așteptăm ca Mântuitor
pe Domnul Isus Cristos. (Aleluia)*

125. *2Tim 2,11b-12a*

*(Aleluia) Dacă am murit împreună cu Cristos,
împreună vom și învia;
dacă vom suferi împreună,
împreună vom și domni. (Aleluia)*

126. *Ap 1,5-6*

*(Aleluia) Isus Cristos este primul născut dintre cei morți.
Lui să-i fie gloria și puterea
în vecii vecilor. Amin. (Aleluia)*

127. *Ap 14,13*

*(Aleluia) Fericiți cei morți, care mor în Domnul;
ei se vor odihni de oboselile lor;
căci faptele lor îi urmează. (Aleluia)*

EVANGHELII

(NB: Pentru practicitate, dăm la începutul fiecărei Evanghelii un verset potrivit. Celebrantul poate alege oricare alt verset de la nr. 118-127).

128.

(Aleluia) *Fericiți cei morți, cei care de acum mor în Domnul, căci se vor odihni de oboselile lor, căci faptele lor îi urmează. (Aleluia) Cf. Ap 14,13*

*Bucurați-vă și veseliți-vă,
căci răsplata voastră mare este în ceruri.*

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Matei **5,1-12a**

In acel timp,

- 1** Isus, văzând mulțimile,
s-a urcat pe munte
și, după ce s-a așezat,
s-au apropiat de el ucenicii lui.
- 2** Atunci, luând cuvântul, a început să-i învețe:
- 3** „Fericiți cei săraci cu duhul,
căci a lor este împărăția cerurilor.
- 4** Fericiți cei blânzi, căci ei vor moșteni pământul.
- 5** Fericiți cei ce plâng, căci ei vor fi mângâiați.
- 6** Fericiți cei flămânzi și însetați de dreptate,
căci ei se vor sătura.
- 7** Fericiți cei milostivi, căci ei vor afla milă.
- 8** Fericiți cei curați cu inima,
căci ei îl vor vedea pe Dumnezeu.

-
- 9** Fericiți făcătorii de pace,
căci ei se vor chema fiii lui Dumnezeu.
- 10** Fericiți cei prigoniți pentru dreptate,
căci a lor este împărăția cerurilor.
- 11** Fericiți veți fi când vă vor batjocori,
vă vor prigoni și, mințind,
vor spune tot ce-i rău împotriva voastră
din pricina mea.
- 12a** Bucurați-vă și veseliți-vă,
căci mare va fi în ceruri răsplata voastră”.

Cuvântul Domnului

129.

(Aleluia) Te preamăresc pe tine, Părinte, stăpânul cerului și al pământului, pentru că le-ai descoperit celor mici misterele împărăției tale. (Aleluia) Cf. Mt 11,25

Ai ascuns acestea de la cei înțelepți și le-ai descoperit celor mici.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos după sfântul Matei **11,25-30**

In acel timp,

Isus a luat cuvântul și a spus:

- 25** „Te preamăresc pe tine, Părinte, stăpânul cerului și al pământului, pentru că ai lăsat ascunse acestea celor înțelepți și pricepuți și le-ai descoperit celor mici.
- 26** Da, Părinte, căci așa ai voit tu în bunătatea ta.
- 27** Toate mi-au fost date de către Tatăl meu; și nimeni nu-l cunoaște pe Fiul, decât numai Tatăl; nici pe Tatăl nu-l cunoaște nimeni, decât numai Fiul și acela căruia Fiul vrea să-i descopere.
- 28** Veniți la mine, toți cei osteniți și împovărați, și eu vă voi da odihnă.
- 29** Luați jugul meu asupra voastră și învățați de la mine, căci eu sunt blând și smerit cu inima, și veți găsi odihnă pentru sufletele voastre.
- 30** Căci jugul meu e dulce și povara mea este ușoară”.

Cuvântul Domnului

130.

*(Aleluia) Patria noastră este în ceruri,
de unde îl așteptăm ca Mântuitor
pe Domnul Isus Cristos. (Aleluia)*

Fil 3,20

Iată, vine Mirele, ieșiți în întâmpinarea lui!

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Matei **25,1-13**

In acel timp,

Isus a spus ucenicilor această parabolă:

- 1** „Împărăția cerului este asemenea
cu zece fecioare invitate la nuntă,
care și-au luat candelile
și au ieșit în întâmpinarea mirelui.
- 2** Însă cinci dintre ele erau nechibzuite,
iar cinci erau înțelepte.
- 3** Cele nechibzuite, luând candelile,
n-au luat cu ele untdelemn.
- 4** Cele înțelepte au luat untdelemn în vase,
o dată cu candelile lor.
- 5** Fiindcă mirele întârzia,
au ațipit toate și au adormit.
- 6** La miezul nopții s-a auzit un strigăt:
«Iată, vine mirele, ieșiți-i în întâmpinare!»
- 7** Atunci s-au trezit toate acele fecioare
și și-au pregătit candelile.
- 8** Cele nechibzuite au zis către cele înțelepte:
«Dați-ne din untdelemnul vostru,
căci ni se sting candelile».

- 9 Dar cele înțelepte le-au răspuns:**
«Nu, ca nu cumva să nu ne ajungă nici nouă, nici vouă;
mai bine mergeți la vânzători și cumpărați-vă».
- 10 Plecând ele ca să cumpere, a sosit mirele;**
cele care erau pregătite
au intrat cu el în sala nunții
și ușa s-a închis.
- 11 Mai târziu au venit și celelalte tinere și au zis:**
«Doamne, Doamne, deschide-ne!»
- 12 Dar el le-a răspuns:**
«Vă spun adevărul: Nu vă cunosc».
- 13 Vegheați, așadar,**
căci nu știți nici ziua, nici ceasul!”

Cuvântul Domnului

131.

*(Aleluia) Veniți, binecuvântații Părintelui meu,
primiți ca moștenire împărăția pregătită pentru voi
de la întemeierea lumii. (Aleluia) Cf. Mt 25,34*

Veniți, binecuvântații Tatălui meu.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Matei **25,31-46**

- I**n acel timp, Isus a spus ucenicilor săi:
- 31** „Când va veni Fiul Omului în slava sa,
împreună cu toți îngerii,
se va așeza pe tronul său de mărire.
- 32** Înaintea lui vor fi adunate toate popoarele,
dar el îi va despărți pe unii de alții,
așa cum desparte păstorul oile de capre,
- 33** și va pune oile la dreapta, iar caprele la stânga sa.
- 34** Atunci împăratul va spune celor de la dreapta sa:
«Veniți, binecuvântații Tatălui meu,
primiți ca moștenire împărăția pregătită pentru voi
de la întemeierea lumii;
- 35** căci am fost flămând și voi mi-ați dat să mănânc;
am fost însetat și voi mi-ați dat să beau;
am fost străin și voi m-ați primit;
- 36** am fost gol și voi m-ați îmbrăcat;
am fost bolnav și voi m-ați vizitat;
am fost în închisoare și voi ați venit la mine».
- 37** Atunci cei dreپți vor răspunde:
«Doamne, când te-am văzut noi flămând
și ți-am dat să mănânci?
Sau însetat și ți-am dat să bei?

- 38** Sau când te-am văzut noi străin și te-am primit?
Sau gol și te-am îmbrăcat?
- 39** Sau când te-am văzut bolnav sau în închisoare
și am venit la tine?»
- 40** Împăratul le va răspunde:
«Vă spun adevărul:
ori de câte ori ați făcut acestea
unuia dintre aceștia mici,
care sunt frații mei, mie mi-ați făcut».
- 41** Apoi va spune celor din stânga:
«Plecați de la mine, blestemaților, în focul cel veșnic,
pregătit Diavolului și îngerilor săi!
- 42** Căci am fost flămând și voi nu mi-ați dat să mănânc,
am fost însetat și voi nu mi-ați dat să beau;
- 43** am fost străin și voi nu m-ați primit;
am fost gol și voi nu m-ați îmbrăcat;
am fost bolnav și în închisoare și voi nu m-ați vizitat».
- 44** Atunci îi vor răspunde și ei:
«Doamne, când te-am văzut noi
flămând, însetat, străin, gol,
bolnav sau în închisoare și nu ți-am slujit?»
- 45** El le va răspunde:
«Vă spun adevărul:
ori de câte ori nu ați făcut acestea
unuia dintre aceștia mici,
care sunt frații mei, mie nu mi-ați făcut».
- 46** Și vor merge aceștia în osânda veșnică,
iar dreptii în viața veșnică»”.

Cuvântul Domnului

132.

(Aleluia) *Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea,
încât l-a dat pe Fiul său, unicul născut,
ca oricine crede în el să nu piară,
ci să aibă viața veșnică. (Aleluia)*

In 3,16

*Isus, scoțând un strigăt puternic,
și-a dat sufletul.*

(forma lungă)

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Marcu **15,33-39; 16,1-6**

- 33** **P**e la amiază s-a făcut întuneric
peste tot pământul până la ora trei.
- 34** Iar la ora trei,
Isus a strigat cu glas puternic:
„Eloi, Eloi, lema sabactani?”
Ceea ce înseamnă:
„Dumnezeul meu, Dumnezeul meu,
pentru ce m-ai părăsit?”
- 35** Auzindu-l unii dintre cei care stăteau acolo, ziceau:
„Iată, îl strigă pe Ilie”.
- 36** Unul a alergat și a înmuiat un burete în oțet;
l-a înfipt într-o trestie și i-a dat să bea, zicând:
„Ia să vedem dacă vine Ilie să-l dea jos”.
- 37** Dar Isus, scoțând un strigăt puternic,
și-a dat sufletul.
- 38** Perdeaua templului s-a rupt în două de sus până jos.
- 39** Sutașul care stătea în fața lui Isus,
văzând cum a murit, a zis:
„Acest om era într-adevăr Fiul lui Dumnezeu!”

- 16,1** După ce a trecut sâmbăta,
Maria Magdalena, Maria, mama lui Iacob și Salomea
au cumpărat mirodenii
ca să îmbălsămeze trupul lui Isus.
- 2** Dis-de-dimineață, în prima zi a săptămânii,
pe când răsărea soarele, ajung la mormânt.
- 3** Își ziceau între ele:
„Cine ne va prăvăli piatra
de la intrarea în mormânt?”
- 4** Dar când s-au uitat,
au văzut că fusese răsturnată piatra
care era foarte mare.
- 5** Când au intrat în mormânt,
au văzut un tânăr așezat în partea dreaptă,
îmbrăcat în alb, și s-au înspăimântat.
- 6** Îngerul le-a spus:
„Nu vă temeți!
Îl căutați pe Isus Nazarineanul cel răstignit?
A înviat. Nu este aici. Iată locul unde îl pusese!”.

Cuvântul Domnului

Sau:

(forma scurtă)

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Marcu **15,33-39**

- 33** **P**e la amiază s-a făcut întuneric
peste tot pământul până la ora trei.
- 34** Iar la ora trei, Isus a strigat cu glas puternic:
„Eloi, Eloi, lema sabactani?”
Ceea ce înseamnă:
„Dumnezeul meu, Dumnezeul meu,
pentru ce m-ai părăsit?”
- 35** Auzindu-l unii dintre cei care stăteau acolo, ziceau:
„Iată, îl strigă pe Ilie”.
- 36** Unul a alergat și a înmuiat un burete în oțet;
l-a înfipt într-o trestie și i-a dat să bea, zicând:
„Ia să vedem dacă vine Ilie să-l dea jos”.
- 37** Dar Isus, scoțând un strigăt puternic, și-a dat sufletul.
- 38** Perdeaua templului s-a rupt în două de sus până jos.
- 39** Sutașul care stătea în fața lui Isus,
văzând cum a murit, a zis:
„Acest om era într-adevăr Fiul lui Dumnezeu!”

Cuvântul Domnului

133.

(Aleluia) *Eu sunt învierea și viața.*

Și oricine trăiește și crede în mine

nu va muri în veci. (Aleluia)

In 11,25a.26

Tinere, îți spun: Scoală-te!

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Luca **7,11-17**

In acel timp,

- 11** Isus se îndrepta spre o cetate numită Naim.
Împreună cu el mergeau ucenicii
și o mare mulțime de oameni.
- 12** Când s-a apropiat de poarta cetății,
iată că era dus la mormânt un mort,
fiul unic al unei mame,
și ea era văduvă și multă lume din cetate o însoțea.
- 13** Văzând-o, Domnului i s-a făcut milă de ea și i-a zis:
„Nu plânge!”
- 14** Apoi s-a apropiat și a atins nășălia.
Cei care o duceau s-au oprit.
Isus i-a zis: „Tinere, îți poruncesc, scoală-te!”
- 15** Atunci mortul s-a ridicat și a început să vorbească,
iar Isus l-a dat mamei sale.
- 16** Toți au fost cuprinși de teamă
și au început să-l preamărească pe Dumnezeu, zicând:
„Un mare profet s-a ridicat între noi
și Dumnezeu a vizitat poporul său”.
- 17** Vestea acestui fapt s-a răspândit în toată Iudeea
și în ținuturile învecinate.

Cuvântul Domnului

134.

*(Aleluia) Patria noastră este în ceruri,
de unde îl așteptăm ca Mântuitor
pe Domnul Isus Cristos. (Aleluia)*

*Fil 3,20**Fiți gata!*

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Luca **12,35-40**

- Î**n acel timp, Isus le-a spus ucenicilor săi:
- ³⁵ „Fiți gata, îmbrăcați și cu făcliile aprinse;
³⁶ să fiți ca niște oameni care așteaptă pe stăpânul lor
să se întoarcă de la nuntă,
gata să-i deschidă îndată când va veni și va bate la ușă.
³⁷ Fericiți sunt servitorii aceia
pe care stăpânul îi va găsi veghind.
Vă spun adevărul: își va lua haina de lucru,
le va porunci să se așeze la masă și îi va servi.
³⁸ Fie că va veni la miezul nopții,
fie că va veni spre ziuă,
și-i va găsi veghind, ferice de ei.
³⁹ Voi știți prea bine:
dacă stăpânul ar ști în care ceas vine hoțul,
nu ar lăsa să-i spargă casa.
⁴⁰ Deci, și voi fiți gata, căci Fiul Omului
va veni în ceasul în care nu vă așteptați”.

Cuvântul Domnului

135.

(Aleluia) *Aceasta este voința Tatălui meu:*

să nu se piardă nimeni

dintre cei pe care mi i-a dat el,

ci să-i învii în ziua de pe urmă. (Aleluia) Cf. In 6,39

Astăzi vei fi cu mine în paradis.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Luca **23,33.39-43**

- 33** **C**ând au ajuns la locul numit al Căpățânii,
i-au răstignit acolo pe Isus și pe făcătorii de rele,
unul la dreapta și altul la stânga.
- 39** Unul dintre răufăcătorii răstigniți
îl insulta pe Isus, zicându-i:
„Oare, nu ești tu Cristos?
Salvează-te pe tine însuși și pe noi”.
- 40** Dar celălalt, răspunzând, îl muștra:
„Nu te temi de Dumnezeu,
tu, care ești condamnat ca și el?”
- 41** Pentru noi pedeapsa e meritată,
căci primim cele cuvenite pentru faptele noastre;
acesta însă nu a făcut nici un rău”.
- 42** Apoi a adăugat:
- 43** „Isuse, amintește-ți de mine
când vei veni în împărăția ta”.
- Isus i-a spus:
„Îți spun adevărul: astăzi vei fi cu mine în paradis”.

Cuvântul Domnului

136.

(Aleluia) *Isus Cristos este primul născut dintre cei morți.*

Lui să-i fie gloria și puterea

în vecii vecilor. Amin! (Aleluia)

Cf. Ap 1,5-6

Părinte, în mâinile tale

încredințez sufletul meu.

(forma lungă)

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Luca **23,44-49; 24,1-6a**

- E**ra cam pe la ora a șasea
și s-a făcut întuneric peste tot pământul
până la ceasul al nouălea,
căci soarele s-a întunecat.
Catapeteasma templului s-a rupt în două.
Isus a strigat cu glas puternic:
„Tată, în mâinile tale îmi încredințez sufletul”.
Și, spunând aceasta, și-a dat duhul.
Sutașul, văzând cele întâmplate,
l-a preamărit pe Dumnezeu, zicând:
„Într-adevăr, omul acesta a fost drept”.
Întreaga mulțime care venise la această priveriște,
văzând cele întâmplate, se întorcea bătându-și pieptul.
Toți cunoscuții lui Isus stăteau la distanță;
la fel, și femeile, care îl însoțiseră din Galileea,
priveau cele ce se petreceau.
În ziua întâi a săptămânii, dis-de-diminează,
femeile s-au dus la mormânt
cu mirodeniile pe care le pregătiseră.
Și au găsit piatra răsturnată de pe mormânt.
Când au intrat, nu au găsit trupul Domnului Isus.

- ⁴ Nu știau ce să creadă, când, iată,
le-au apărut doi bărbați în veșminte strălucitoare.
⁵ Ele au fost cuprinse de spaimă
și și-au îndreptat ochii în pământ.
Bărbații le-au zis:
„Pentru ce îl căutați pe cel viu între cei morți?”
⁶ Nu este aici, a înviat.
Amintiți-vă ce v-a spus pe când se afla încă în Galileea”.

Cuvântul Domnului

Sau:

(forma scurtă)

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Luca **23,44-49**

- ⁴⁴ **E**ra cam pe la ora a șasea
și s-a făcut întuneric peste tot pământul
până la ceasul al nouălea,
⁴⁵ căci soarele s-a întunecat.
Catapetasma templului s-a rupt în două.
⁴⁶ Isus a strigat cu glas puternic:
„Tată, în mâinile tale îmi încredințez sufletul!”
Și, spunând aceasta, și-a dat duhul.
⁴⁷ Sutașul, văzând cele întâmplare,
l-a preamărit pe Dumnezeu, zicând:
„Într-adevăr, omul acesta a fost drept”.
⁴⁸ Întreaga mulțime care venise la această priveriște,
văzând cele întâmplare, se întorcea bătându-și pieptul.
⁴⁹ Toți cunoscuții lui Isus stăteau la distanță;
la fel, și femeile, care îl însoțiseră din Galileea,
priveau cele ce se petreceau.

Cuvântul Domnului

137.

*(Aleluia) Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea,
încât l-a dat pe Fiul său, unicul născut,
ca oricine crede în el să nu piară,
ci să aibă viața veșnică. (Aleluia)*

In 3,16

*Nu a trebuit oare Cristos să pătimească,
și așa să intre în slava sa?*

(forma lungă)

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Luca **24,13-35**

A

- treia zi, după moartea lui Isus,
¹³ doi ucenici mergeau către un sat numit Emaus,
 situat la două ore de mers din Ierusalim,
¹⁴ și vorbeau între ei despre toate cele întâmplate.
¹⁵ Pe când vorbeau și discutau aprins,
 Isus însuși s-a apropiat și a început să meargă cu ei.
¹⁶ Însă ochii lor erau ținuti să nu-l cunoască.
¹⁷ Isus le-a zis: „Despre ce vorbeați între voi pe drum?”
 Atunci ei, foarte triști, s-au oprit.
¹⁸ Unul dintre ei, cu numele Cleofa, i-a răspuns:
 „Oare tu ești singurul dintre toți
 cei care au fost la Ierusalim,
 care nu cunoaște cele petrecute acolo zilele acestea?”
¹⁹ El i-a întrebat: „Ce anume?”
 I-au răspuns: „Cele despre Isus din Nazaret,
 care era profet puternic prin faptele și cuvintele sale
 în fața lui Dumnezeu și a întregului popor;
²⁰ arhieriei și mai-marii poporului l-au trădat,
 au cerut să fie condamnat la moarte și să fie răstignit.

- 21** Noi speram că el va fi eliberatorul lui Israel
și, iată, astăzi este deja a treia zi
de când s-au petrecut toate acestea.
- 22** Ba mai mult, niște femei de-ale noastre ne-au și speriat;
ele s-au dus dis-de-diminează la mormânt,
- 23** dar n-au găsit trupul lui;
atunci au venit să ne spună
că le-au apărut și niște înger
care le-au spus că el trăiește.
- 24** Unii dintre ai noștri au mers la mormânt
și au spus că cele spuse de femei erau adevărate,
dar pe el nu l-au văzut”.
- 25** Atunci Isus le-a zis: „Așadar, tot n-ați înțeles!
Cât de greoi sunteți la inimă
ca să credeți toate cele spuse de profeți!
- 26** Nu trebuia oare ca Mesia să sufere toate acestea
pentru a intra în slava sa?”
- 27** Și începând cu Moise și continuând cu toți profeții,
le-a dovedit din toată Scriptura
cele care se refereau la el.
- 28** Când s-au apropiat de satul în care mergeau,
Isus s-a făcut că merge mai departe.
- 29** Dar ei s-au străduit să-l rețină:
„Rămâi cu noi, că se lasă seara
și ziua e deja pe sfârșite”.
- A intrat, deci, și a rămas cu ei.
- 30** Și, pe când stătea cu ei la masă,
a luat pâinea, a binecuvântat-o, a frânt-o și le-a dat-o.
- 31** Atunci li s-au deschis ochii și l-au recunoscut,
dar el s-a făcut nevăzut din ochii lor.

- 32** Iar ei și-au zis unul către altul:
 „Nu ne ardea oare inima în noi
 când ne vorbea pe drum și ne explica Scripturile?”
- 33** Și imediat s-au ridicat de la masă
 și s-au întors la Ierusalim.
 Acolo i-au găsit pe cei unsprezece apostoli,
 adunați cu ai lor,
- 34** care le-au zis: „E adevărat, Domnul a înviat
 și s-a arătat lui Simon Petru”.
- 35** La rândul lor, au povestit ce li s-a întâmplat pe drum
 și cum l-au cunoscut la frângerea pâinii.

Cuvântul Domnului

Sau:

(forma scurtă)

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
 după sfântul Luca **24,13-16.28-35**

- A** treia zi, după moartea lui Isus,
- 13** doi ucenici mergeau către un sat numit Emaus,
 situat la două ore de mers din Ierusalim,
- 14** și vorbeau între ei despre toate cele întâmplate.
- 15** Pe când vorbeau și discutau aprins,
 Isus însuși s-a apropiat
 și a început să meargă cu ei.
- 16** Însă ochii lor erau ținuți să nu-l cunoască.
- 28** Când s-au apropiat de satul în care mergeau,
 Isus s-a făcut că merge mai departe.
- 29** Dar ei s-au străduit să-l rețină:
 „Rămâi cu noi, că se lasă seara
 și ziua e deja pe sfârșite”.

- A intrat, deci, și a rămas cu ei.
- 30** Și, pe când stătea cu ei la masă,
a luat pâinea, a binecuvântat-o,
a frânt-o și le-a dat-o.
- 31** Atunci li s-au deschis ochii și l-au recunoscut,
dar el s-a făcut nevăzut din ochii lor.
- 32** Iar ei și-au zis unul către altul:
„Nu ne ardea oare inima în noi
când ne vorbea pe drum și ne explica Scripturile?”
- 33** Și imediat s-au ridicat de la masă
și s-au întors la Ierusalim.
Acolo i-au găsit pe cei unsprezece apostoli,
adunați cu ai lor,
- 34** care le-au zis:
„E adevărat, Domnul a înviat
și s-a arătat lui Simon Petru”.
- 35** La rândul lor,
au povestit ce li s-a întâmplat pe drum
și cum l-au cunoscut la frângerea pâinii.

Cuvântul Domnului

138.

*(Aleluia) Aceasta este voința Tatălui meu,
ca oricine crede în Fiul să aibă viața veșnică,
iar eu îl voi învia în ziua de pe urmă. (Aleluia)*

In 6,40b

*Cine crede în Fiul are viața veșnică
și eu îl voi învia în ziua de apoi.*

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan **6,37-40**

- I**n acel timp, Isus le-a spus mulțimilor:
- ³⁷ „Toți cei pe care mi-i dă Tatăl vor veni la mine;
și pe cel care vine la mine nu-l voi izgoni afară,
³⁸ pentru că m-am coborât din cer
nu ca să fac voia mea,
ci voia celui ce m-a trimis.
- ³⁹ Or, aceasta este voința celui ce m-a trimis,
ca din cei pe care mi i-a dat să nu pierd pe nici unul,
ci să-i învii în ziua de apoi.
- ⁴⁰ Aceasta este voința Tatălui meu,
ca oricine vede pe Fiul și crede într-însul
să aibă viața veșnică;
și eu îl voi învia în ziua de apoi”.

Cuvântul Domnului

139.

(Aleluia) Eu sunt învierea și viața.

*Și oricine trăiește și crede în mine
nu va muri în veci. (Aleluia)*

In 11,25a.26

*Cine mănâncă această pâine are viața veșnică
și eu îl voi învia în ziua de apoi.*

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan **6,51-59**

- I**n acel timp, Isus a spus mulțimii:
- 51** „Eu sunt pâinea cea vie, care s-a coborât din cer.
Cine mănâncă din pâinea aceasta va trăi în veci;
iar pâinea pe care eu o voi da,
pentru viața lumii, este trupul meu”.
- 52** Iudeii se certau, zicând:
- „Cum poate acesta să ne dea trupul să-l mâncăm?”
- 53** Isus le-a zis: „Adevăr, adevăr zic vouă:
dacă nu mâncați trupul Fiului Omului
și nu beți sângele lui, nu veți avea viață în voi.
- 54** Cine mănâncă trupul meu
și bea sângele meu are viața veșnică
și eu îl voi învia în ziua de apoi.
- 55** Trupul meu cu adevărat este mâncare
și sângele meu, cu adevărat băutură.
- 56** Cine mănâncă trupul meu și bea sângele meu
rămâne în mine și eu rămân în el.
- 57** Precum m-a trimis pe mine Tatăl cel viu
și eu trăiesc prin Tatăl,
la fel, și cel care mă va mânca pe mine
va trăi prin mine.

- 58** Aceasta este pâinea care se coboară din cer, nu ca aceea din care au mâncat părinții voștri. Ei au murit; cine mănâncă din această pâine va trăi în veci”.
- 59** Acestea le-a zis pe când învăța în sinagoga din Cafarnaum.

Cuvântul Domnului

140.

*(Aleluia) Dacă am murit împreună cu el,
vom și trăi împreună cu el.
Dacă îndurăm cu răbdare împreună cu el,
vom și domni împreună cu el. (Aleluia)*

2Tim 2,11b-12a

Eu sunt învierea și viața.

(forma lungă)

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan **11,17-27**

- C**ând a ajuns Isus în Betania,
l-a găsit pe Lazăr de patru zile în mormânt.
- 18** Și fiindcă Betania era aproape de Ierusalim,
la mai puțin de trei kilometri,
- 19** mulți iudei veniseră la Marta și la Maria,
ca să le aline pentru moartea fratelui lor.
- 20** Când a auzit Marta că vine Isus,
i-a ieșit în întâmpinare,
în timp ce Maria a rămas în casă.
- 21** Marta i-a zis lui Isus:
„Doamne, dacă ai fi fost aici,
fratele meu nu ar fi murit.

- 22** Dar știi că și acum Dumnezeu îți va da tot ce îi vei cere”.
- 23** Isus i-a răspuns: „Fratele tău va învia”.
- 24** I-a spus Marta: „Știi că va învia, la înviere, în ziua de apoi”.
- 25** Isus i-a zis: „Eu sunt învierea și viața; cine crede în mine, chiar dacă moare, va trăi.
- 26** Și oricine trăiește și crede în mine nu va muri în veci. Crezi tu aceasta?”
- 27** Ea a răspuns:
„Da, Doamne, eu cred că tu ești Cristos, Fiul lui Dumnezeu, care ai venit în lume”.

Cuvântul Domnului

Sau:

(forma scurtă)

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan **11,21-27**

In acel timp,

21 Marta i-a zis lui Isus:

„Doamne, dacă ai fi fost aici,
fratele meu nu ar fi murit.

22 Dar știi că și acum Dumnezeu
îți va da tot ce îi vei cere”.

23 Isus i-a răspuns: „Fratele tău va învia”.

24 I-a spus Marta: „Știi că va învia, la înviere,
în ziua de apoi”.

25 Isus i-a zis: „Eu sunt învierea și viața;
cine crede în mine, chiar dacă moare, va trăi.

26 Și oricine trăiește și crede în mine
nu va muri în veci. Crezi tu aceasta?”

27 Ea a răspuns:

„Da, Doamne, eu cred că tu ești Cristos,
Fiul lui Dumnezeu, care ai venit în lume”.

Cuvântul Domnului

141.

*(Aleluia) Veniți, binecuvântații Părintelui meu,
primiți ca moștenire
împărăția pregătită pentru voi
de la întemeierea lumii. (Aleluia) Cf. Mt 25,34*

Lazăre, vino afară.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan **11,32-45**

- I**n acel timp,
- 32** Maria, sora lui Lazăr,
când a ajuns în locul unde era Isus
și l-a văzut, s-a aruncat la picioarele lui și i-a spus:
„Doamne, dacă ai fi fost aici,
fratele meu nu ar fi murit”.
- 33** Isus, când a văzut-o cum plânge
și cum plâng și iudeii care au venit cu ea,
a fost profund mișcat
- 34** și a întrebat: „Unde l-ați pus?”
I-au răspuns: „Doamne, vino și vezi!”
- 35** Și lui Isus i-au dat lacrimile.
- 36** Atunci iudeii au spus:
„Iată cât de mult îl iubea!”
- 37** Dar unul dintre ei a zis:
„El, care a deschis ochii orbului din naștere,
nu putea face ca Lazăr să nu moară?”
- 38** Din nou fiind adânc mișcat, Isus a mers la mormânt.
Mormântul era o grotă
la intrarea căreia era așezată o piatră.

- 39** Isus le-a zis: „Dați piatra la o parte!”
Marta, sora răposatului, i-a zis:
„Doamne, miroase deja, căci e mort de patru zile”.
- 40** Isus i-a zis:
„Nu ți-am spus că, dacă vei crede,
vei vedea slava lui Dumnezeu?”
- 41** Au dat, deci, piatra la o parte.
Isus și-a ridicat ochii spre cer și a zis:
„Tată, îți mulțumesc că m-ai ascultat.
- 42** Eu știam că tu mă ascuți întotdeauna,
dar vorbesc astfel pentru poporul care stă împrejur,
ca să creadă că tu m-ai trimis”.
- 43** După ce a spus aceste cuvinte,
a strigat cu glas puternic:
„Lazăre, vino afară!”
- 44** Și a ieșit mortul cu mâinile și picioarele înfășurate
și cu fața acoperită cu un ștergar.
Isus le-a zis: „Dezlegați-l și lăsați-l să meargă!”
- 45** Văzând cele săvârșite de Isus,
mulți dintre iudeii care veniseră la Maria
au crezut în el.

Cuvântul Domnului

142.

(Aleluia) *Fericiți cei morți,
cei care de acum mor în Domnul,
căci se vor odihni de oboselile lor,
căci faptele lor îi urmează. (Aleluia) Cf. Ap 14,13*

*Dacă bobul de grâu moare,
aduce roade multe.*

(forma lungă)

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan **12,23-28**

- I**n acel timp, ²³ Isus le-a zis:
„A sosit ceasul ca să fie preamărit Fiul Omului.
²⁴ Adevăr, adevăr vă spun că, dacă bobul de grâu,
căzut în pământ, nu moare, rămâne singur,
iar dacă moare, aduce mult rod.
²⁵ Cine-și iubește viața o va pierde,
iar cine-și urăște viața în lumea aceasta
o va păstra pentru viața veșnică.
²⁶ Dacă-mi slujește cineva, să mă urmeze pe mine,
și unde sunt eu, acolo va fi și slujitorul meu.
Dacă-mi slujește cineva, Tatăl meu îl va cinsti.
²⁷ Acum sufletul meu este tulburat.
Dar ce să zic,
²⁸ «Tată, scapă-mă de ceasul acesta?» Nicidecum!
Căci tocmai de aceea am ajuns la ceasul acesta.
Tată, preamărește numele tău!”
Atunci din cer s-a auzit un glas:
„L-am preamărit și încă îl voi preamări”.

Cuvântul Domnului

Sau:

(forma scurtă)

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan **12,23-26**

In acel timp, ²³ Isus le-a zis:

„A sosit ceasul ca să fie preamărit Fiul Omului.

²⁴ Adevăr, adevăr vă spun că, dacă bobul de grâu, căzut în pământ, nu moare, rămâne singur, iar dacă moare, aduce mult rod.

²⁵ Cine-și iubește viața o va pierde, iar cine-și urăște viața în lumea aceasta o va păstra pentru viața veșnică.

²⁶ Dacă-mi slujește cineva, să mă urmeze pe mine, și unde sunt eu, acolo va fi și slujitorul meu. Dacă-mi slujește cineva, Tatăl meu îl va cinsti.

Cuvântul Domnului

143.

(Aleluia) *Patria noastră este în ceruri,
de unde îl așteptăm ca Mântuitor
pe Domnul Isus Cristos. (Aleluia)*

Fil 3,20

În casa Tatălui meu sunt multe lăcașuri.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan **14,1-6**

- Î**n acel timp, Isus a spus ucenicilor săi:
- 1** „Să nu se tulbure inima voastră.
Credeți în Dumnezeu, credeți și în mine.
  - 2** În casa Tatălui meu sunt lăcașuri multe.
Dacă nu ar fi așa, n-aș fi spus:
mă duc să vă pregătesc un loc.
  - 3** După ce mă voi duce să vi-l pregătesc,
mă voi întoarce ca să vă iau cu mine,
ca să fiți și voi acolo unde sunt eu.
  - 4** Voi cunoașteți calea unde mă duc eu”.
  - 5** Toma i-a zis:
„Doamne, nu știm unde te duci
și cum putem ști calea?”
  - 6** Isus i-a răspuns:
„Eu sunt calea, adevărul și viața.
Nimeni nu vine la Tatăl meu decât prin mine”.

Cuvântul Domnului

144.

(Aleluia) *Veniți, binecuvântații Părintelui meu,
primiți ca moștenire împărăția
pregătită pentru voi
de la întemeierea lumii. (Aleluia) Cf. Mt 25,34*

Vreau ca acolo unde sunt eu să fie și ei.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan **17,24-26**

- I**n acel timp,
ridicându-și ochii spre cer, Isus s-a rugat:
- 24** „Părinte, vreau ca și cei pe care mi i-ai dat
să fie împreună cu mine acolo unde sunt eu,
ca ei să vadă slava pe care mi-ai dat-o,
pentru că tu m-ai iubit pe mine
mai înainte de întemeierea lumii.
- 25** Părinte drept, lumea pe tine nu te-a cunoscut,
dar eu te-am cunoscut
și aceștia au cunoscut că tu m-ai trimis.
- 26** Eu le-am făcut cunoscut numele tău
și-l voi face cunoscut,
ca iubirea cu care m-ai iubit tu
să fie în ei și eu în ei”.

Cuvântul Domnului

II. PSALMI ȘI ANTIFOANE

Din motive practice, dăm mai jos textul psalmilor și antifoanelor care se propun în Ritualul înmormântării.

145.

Antifonul

A - min - teș - te-ți de mi - ne Doam - ne,
 în îm - pă - ră - ți - a ta.

Psalmul 22 (23)

1. Domnul este păs - to - rul meu, nu voi duce
 lip - să de ni - mic;

2. El mă paște pe pășuni verzi, mă conduce la ape de o-dih-nă,
 îmi învi - o - rea - ză su - fle - tul.

3. Mă călăuzește pe cărări drepte *
 de dragul numelui său.

4. Chiar dacă ar fi să umblu
prin valea întunecată a morții, *
nu mă tem de nici un rău,
5. căci tu ești cu mine, *
toiagul și nuiaua ta mă mângâie.
6. Tu pregătești masă pentru mine
în fața dușmanilor mei, *
îmi ungi capul cu untdelemn
și paharul meu e plin de se revarsă.
7. Da, fericirea și îndurarea *
mă vor însoți în toate zilele vieții mele
8. și voi locui în casa Domnului *
până la sfârșitul zilelor mele.

Slavă Tatălui, și Fiului, *
și Sfântului Duh,

Precum era la început, și acum, și pururea, *
și în vecii vecilor. Amin.

Ant. Amintește-ți de mine, Doamne, în împărăția ta!

146.

Antifonul

Vezi, Doam-ne, du-re-rea și ne-fe-ri-ci-rea mea
și iar-tă-mi toa-te pă-ca-te-le.

Psalmul 24 (25)

Ton II

1. Că - tre tine, Doamne, îmi înalț su - fle - tul
Dumnezeul meu mă încred în ti - ne.

(FLEXA Ex. 6: Călăuzește-mă în adevărul tău și înva- ță - mă, †)

2. Să nu fiu făcut de rușine, *
ca să nu rătă de mine dușmanii mei.
3. Toți cei care se încred în tine *
nu vor fi făcuți de rușine.
4. Vor fi făcuți de rușine *
cei care te trădează pentru lucruri de nimic.
5. Fă-mi cunoscute, Doamne, căile tale *
și învață-mă cărările tale.
6. Călăuzește-mă în adevărul tău și învață-mă, †
căci tu ești Dumnezeul mântuirii mele, *
pe tine te-am așteptat ziua întreagă.
7. Amintește-ți, Doamne, de îndurările tale
și de faptele milostivirii tale, *
căci ele sunt din veșnicie.
8. Nu-ți aduce aminte de păcatele tinereții mele *
și de fărădelegile mele;
9. adu-ți aminte de mine în îndurarea ta, *
pentru bunătatea ta, Doamne.

10. Domnul este bun și drept, *
el arată păcătoșilor calea;
11. Îi face pe cei săraci să umble după dreptate, *
îi învață pe cei smeriți căile sale.
12. Toate căile Domnului sunt adevăr și îndurare *
pentru cei ce păzesc legământul și legile sale.
13. Pentru numele tău, Doamne, *
iartă-mi păcatul meu pentru că este mare.
14. Cine este omul care se teme de Domnul? *
Lui îi arată calea pe care s-o aleagă.
15. Sufletul lui va locui în fericire *
și urmașii lui vor moșteni pământul.
16. Domnul descoperă taina sa celor care se tem de el *
și îi învață legământul său.
17. Ochii mei sunt pururea spre Domnul, *
căci el scoate din laț picioarele mele.
18. Întoarce-te spre mine și arată-ți îndurarea, *
căci sunt singur și nefericit.
19. Eliberează de neliniște inima mea, *
scoate-mă din necazurile mele.
20. Privește la umilirea și la truda mea *
și iartă-mi toate păcatele.
21. Vezi că dușmanii mei se înmulțesc *
și cu ură înverșunată mă urăsc.
22. Păzește sufletul meu și mântuiește-mă; †
să nu fiu făcut de rușine, *
pentru că mi-am pus speranța în ține.

23. Nevinovăția și dreptatea să mă ocrotească, *
pentru că am sperat în tine.

24. Eliberează-l, Dumnezeule, pe Israel *
din toate strâmtorările sale.

Slavă Tatălui, și Fiului, *
și Sfântului Duh,

Precum era la început, și acum, și pururea, *
și în vecii vecilor. Amin.

Ant. Vezi, Doamne, durerea și nefericirea mea
și iartă-mi toate păcatele.

147.

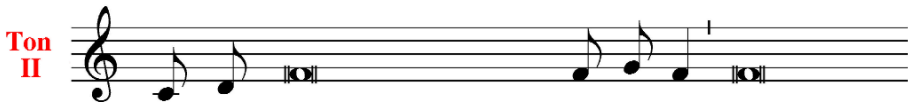
Antifonul

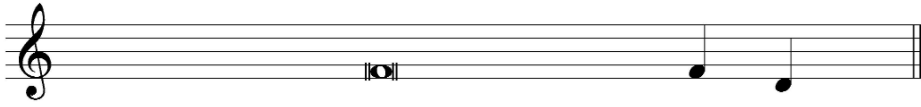
Voi - in - tra în - lă - un-trul cor-tu-lui mi-nu-nat
pâ - nă la lo - cu - in - ța lui Dum-ne - zeu.

Psalmul 41 (42)

Ton II

1. Cum do - rește cerbul izvoarele de a - pă, așa te dorește
sufletul meu pe tine, Dum - ne - ze - u - le.

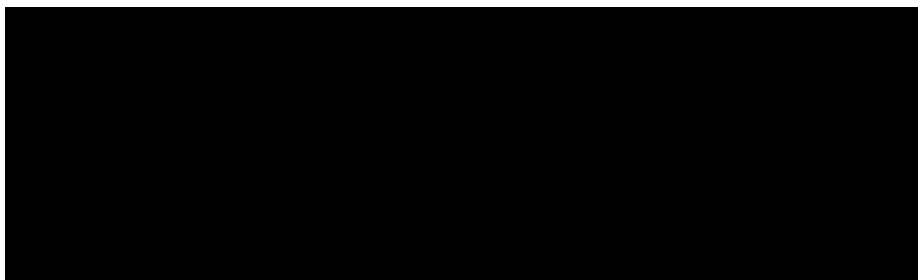

(FLEXA Ex. 4: Și sufletul se topește în mi - ne †)

2. Sufletul meu e însetat de Dumnezeu,
de Dumnezeu cel viu; *
când voi veni și mă voi arăta în fața lui Dumnezeu?
3. Lacrimile îmi sunt pâine ziua și noaptea,
când mi se zice în fiecare zi: *
„Unde este Dumnezeu tău?”
4. Îmi aduc aminte de aceasta
și sufletul se topește în mine, †
cum înaintam prin mulțime
până la casa Domnului, *
în strigătele de bucurie și de mulțumire
ale unei mulțimi în sărbătoare.
5. Pentru ce ești mâhnit, suflete al meu, *
și pentru ce gemi în lăuntrul meu?
6. Încrede-te în Dumnezeu,
căci iarăși îl voi lăuda *
pe el, care este mântuirea mea
și Dumnezeu meu.
7. E mâhnit în mine sufletul, †
de aceea, mă gândesc la tine
din țara Iordanului și din Hermon, *
de pe muntele Misar.
8. Un abis cheamă un alt abis la vuietul casadelor tale; *
toate talazurile și valurile tale trec peste mine!

- 9.** Ziua îmi trimite Domnul îndurarea sa †
și noaptea cântarea lui mă însoțește, *
Ca o rugăciune către Dumnezeu*le* vieții mele.
- 10.** Îi spun lui Dumnezeu, stânca mea: †
„De ce m-ai uitat? *
De ce umblu întristat, oprimat de dușmanii mei?”
- 11.** Mi se sfărâmă oasele
când mă batjocoresc asupritorii mei *
și mă întrebă toată ziua:
„Unde este Dumnezeu*le* tău?”
- 12.** Pentru ce ești mâhnit, suflete al meu, *
și pentru ce gemi în lăuntrul meu?
- 13.** Încrede-te în Dumnezeu,
căci iarăși îl voi lăuda pe el, *
care este mântuirea mea
și Dumnezeu*le* meu.
- Slavă Tatălui, și Fiului,*
și Sfântului Duh,
- Precum era la început, și acum, și pururea, *
și în vecii vecilor. Amin.
- Ant.** Voi intra în lăuntrul cortului minunat,
până la locuința lui Dumnezeu.

148.

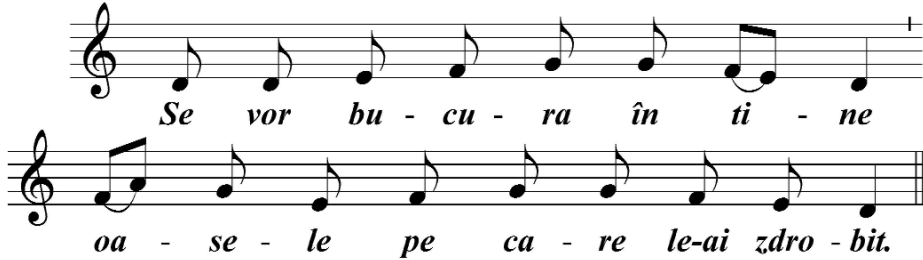
Antifonul

149.

Antifonul

Fă, Doam - ne, ca su - fle - tul pe ca - re l - ai che - mat
la ti - ne din a - cest trup să se bu - cu - re în sla - vă
cu - sfin - ții tăi.

150.

Antifonul

Se vor bu - cu - ra în ti - ne
oa - se - le pe ca - re le-ai zdro - bit.

Psalmul 50 (51)

Ton
If

1. Ai mi - lă de mine, Dum - ne - ze - u - le,
după marea ta bu - nă - ta - te.

(FLEXA EX. 16: Dumnezeuul mântuirii me - le †)

2. Și după mulțimea îndurărilor tale șterge fărădelegea mea.
3. Spală-mă cu desăvârșire de nelegiuirea mea * și curăță-mă de păcatul meu.
4. Căci recunosc fărădelegea mea * și păcatul meu stă pururi înaintea mea.
5. Împotriva ta, numai împotriva ta am păcătuit * și ce-i rău înaintea ta am făcut.

6. De aceea, tu ești drept în sentințele tale * și nepărtinitor în judcățile tale.
7. Căci, iată, în nelegiuire m-am născut * și în păcat m-a zămislit mama mea.
8. Dar tu iubești adevărul în adâncul inimii, * fă, deci, să pătrundă înțelepciunea înlăuntrul meu.
9. Stopește-mă cu isop și voi fi curat, * spală-mă și voi fi mai alb decât zăpada.
10. Fă să aud un cuvânt de bucurie și veselie * și oasele pe care le-ai zdrobit vor tresălta.
11. Întoarce-ți fața de la păcatele mele * și șterge toate nelegiuirile mele.
12. Creează în mine o inimă curată, Dumnezeule, * și un duh statornic înnoiește înlăuntrul meu.
13. Nu mă alunga de la fața ta * și duhul tău sfânt nu-l lua de la mine.
14. Dă-mi iarăși bucuria mântuirii tale * și întărește-mă cu duh binevoitor.
15. Atunci voi învăța pe cei fără de lege căile tale * și cei păcătoși la tine se vor întoarce.
16. Mântuiește-mă, Dumnezeule,
Dumnezeul mântuirii mele, †
de vinovăția sângelui vărsat, *
și limba mea va preamări dreptatea ta.
17. Doamne, deschide-mi buzele * și gura mea va vesti lauda ta.

18. Pentru că jertfele nu-ți sunt plăcute †
și, chiar dacă ți-aș aduce, *
arderile de tot nu te-ar mulțumi.
19. Jertfa mea, Dumnezeule, este duhul smerit, *
inima căită și smerită, Dumnezeule, n-o disprețui.
20. În bunătatea ta, Doamne, fă bine Sionului *
și reclădește zidurile Ierusalimului.
21. Atunci îți vor fi plăcute jertfele de împăcare, †
arderile de tot și ofrandele; *
atunci și se vor oferi viței pe altarul tău.

Slavă Tatălui, și Fiului, *
și Sfântului Duh,

Precum era la început, și acum, și pururea, *
și în vecii vecilor. Amin.

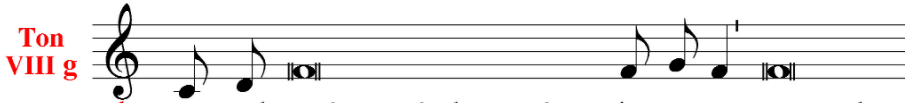
Ant. Se vor bucura în tine
oasele pe care le-ai zdrobit.

151.

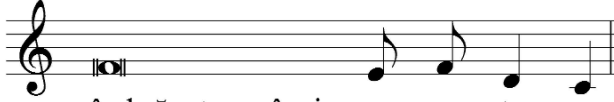
Antifonul

Din pă-mânt m-ai plă-mă - dit și un trup mi-ai
dă - ru - it. Doam - ne, Răs - cum - pă - ră - to - rul meu,
în - vi - e - mă în zi - ua de a - poi.

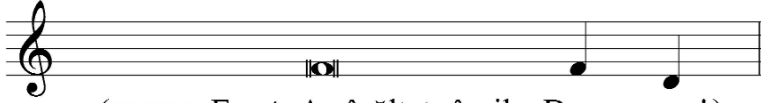
Psalmul 92 (93)

1. Dom-nul stăpânește îmbrăcat în maies-ta-te Domnul s-a

îmbrăcat, s-a încins cu pu - te - re.

(FLEXA Ex. 4: Au înălțat râurile, Doam - ne †)

- 2.** A pus pământul pe temelii solide, *
ca să nu se clatine.
- 3.** Din vremuri străvechi
este așezat scaunul tău de domnie: *
tu ești din veșnicie!
- 4.** Au înălțat râurile, Doamne, †
au înălțat râurile glasul lor, *
au înălțat râurile vuietului.
- 5.** Dar mai puternic decât vuietul apelor nenumărate †
și decât vuietul valurilor puternice ale mării *
este Domnul, în înaltul cerului.
- 6.** Mărturiile tale sunt cu totul adevărate, *
sfințenia este podoaba casei tale, Doamne,
în vecii vecilor.

Slavă Tatălui, și Fiului,
și Sfântului Duh, *

Precum era la început, și acum, și pururea,
și în vecii vecilor. Amin.

Ant. Din pământ m-ai plămădit
și un trup mi-ai dăruit.
Doamne, Răscumpărătorul meu,
învie-mă în ziua de apoi.

152.

Antifonul

Sau:

Psalmul 113 A (114)

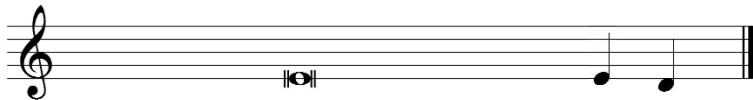
1. Când a ieșit Israel din E-gipt, când a plecat casa lui Iacob

de la un po-por stră-in.

2. Iuda a devenit sanctu-a - rul său și Israel, stă-pâ - ni - rea sa.

(FLEXA Ex. 9: Nu nouă, Doamne, nu no - uă †)

3. Marea a văzut și a fugit, *
Iordanul s-a întors înapoi;
4. munții au săltat ca berbecii *
și dealurile, ca miei unei turme.
5. Mare, ce ai tu de fugi? *
Și tu, Iordanule, pentru ce te întorci înapoi?
6. Munților, pentru ce sălțați ca berbecii? *
Și voi, dealurilor, ca miei unei turme?
7. Cutremură-te, pământule, în fața Domnului, *
în fața Dumnezeului lui Iacob,
8. care preface stâncă într-un lac *
și piatra în izvoare de apă!

Psalmul 113 B (115)

9. Nu nouă, Doamne, nu nouă, †
ci numelui tău dă mărire *
pentru bunătatea și fidelitatea ta.
10. De ce să spună toți păgânii: *
„Unde este Dumnezeul lor?”
11. Dumnezeul nostru este în ceruri *
și face tot ce voiește.
12. Idolii lor sunt argint și aur, *
lucrarea mâinilor omului.
13. Au gură, dar nu vorbesc; *
au ochi, dar nu pot să vadă;
14. au urechi, dar nu aud; *
au nas, dar nu pot să miroase;

15. au mâini, dar nu pipăie; †
au picioare, dar nu pot să meargă; *
din gâtul lor nu iese nici un sunet.
16. Ca ei vor fi cei care i-au făcut *
și toți cei care se încred în ei.
17. Casa lui Israel nădăjduiește în Domnul: *
el este ajutorul și scutul lor.
18. Casa lui Aron nădăjduiește în Domnul: *
el este ajutorul și scutul lor.
19. Cei ce se tem de Domnul nădăjduiesc în Domnul: *
el este ajutorul și scutul lor.
20. Domnul își amintește de noi*
și ne binecuvăntează;
21. va binecuvânta casa lui Israel, *
va binecuvânta casa lui Aron;
22. va binecuvânta pe toți cei ce se tem de Domnul, *
pe cei mici și pe cei mari.
23. Domnul să vă facă rodnici *
pe voi și pe fiii voștri!
24. Să fiți binecuvântați de Domnul *
care a făcut cerul și pământul.
25. Cerurile, cerurile sunt ale Domnului, *
pământul însă l-a dăruit fiilor oamenilor.
26. Nu morții te vor lăuda pe tine, Doamne, *
nici toți cei ce coboară în împărăția tăcerii,
27. ci noi, cei vii, îl binecuvântăm pe Domnul *
de acum și până-n veac.

Slavă Tatălui, și Fiului, *
și Sfântului Duh,

Precum era la început, și acum, și pururea, *
și în vecii vecilor. Amin.

Ant. Să te primească Cristos în paradis.

153.

Antifonul

Co - rul în - ge - ri - lor să te pri-meas-că
și să te așeze în sânul lui Abraham, ca să ai parte
de o - dih - na veș - ni - că cu La - zăr cel să - rac.

154.

Antifonul

Am a - u - zît un glas din cer zi - când:
Fe - ri - ciți cei ce mor în Dom - nul!

Psalmul 114 (116 A)

1. Îl iu-besc pe Dom-nul, pentru că ascultă glasul rugă-

ciu - nii me - le.

2. El își pleacă urechea spre mine, *
în ziua în care îl chem.
3. Mă strângeau lanțurile morții
și mă cuprindeau spaimetele infernului, *
mă chinuiau tristețea și neliniștea.
4. Am invocat numele Domnului: *
„Doamne, salvează-mi sufletul!”
5. Domnul este îndurător și drept, *
Dumnezeul nostru este plin de îndurare.
6. Domnul îi ocrotește pe cei mici: *
am fost umilit și el m-a mântuit.
7. Întoarce-te, suflete al meu, la odihna ta, *
fiindcă Domnul ți-a făcut numai bine.
8. El mi-a salvat sufletul de la moarte, †
a ferit ochii mei de lacrimi, *
picioarele mele de cădere.
9. Voi umbla înaintea Domnului *
pe pământul celor vii.

Slavă Tatălui, și Fiului, *
și Sfântului Duh,
Precum era la început, și acum, și pururea, *
și în vecii veștilor. Amin.

Psalmul 115 (116 B)

10. Eu mi-am păstrat credința
chiar și atunci când spuneam: *
„Sunt, foarte nefericit”.
11. Am spus în tulburarea mea: *
„Tot omul este mincinos!”
12. Ce-i voi da în schimb Domnului *
pentru tot binele ce mi l-a făcut?
13. Voi lua potirul mântuirii *
și voi invoca numele Domnului.
14. Voi împlini făgăduințele făcute Domnului *
de față cu tot poporul său.
15. Lucru de preț este în fața Domnului *
moartea credincioșilor săi.
16. Ascultă-mă, Doamne, căci sunt slujitorul tău, *
eu, slujitorul tău, și fiul slujitoarei tale;
17. tu ai sfărâmat lanțurile mele. †
Îți voi aduce jertfă de laudă *
și voi invoca numele Domnului.
18. Voi împlini făgăduințele făcute Domnului *
de față cu tot poporul său,

19. în curțile casei Domnului, *
în mijlocul tău, Ierusalime!

Slavă Tatălui, și Fiului, *
și Sfântului Duh,

Precum era la început, și acum, și pururea, *
și în vecii vecilor. Amin.

Ant. Am auzit un glas din cer zicând:
Feriți cei ce mor în Domnul!

155.

Antifonul

Des - chi - de - ț*-*mi por - ț*-*le drep - tă - ț*-*ii
in - trănd prin e - le voi lă - u - da pe Dom-nul.

156. Ant. Aceasta este poarta Domnului,
cei dreți vor intra printr-însa.

Psalmul 117 (118)

1. Lă - u - dați pe Dom-nul pen-tru că es - te bun,
veș - ni - că es - te în - du - ra - rea lui!

(FLEXA Ex. 12: M-au înconjurat ca roiurile de albi - ne, †)

2. Să spună acum Israel că este bun: *
veșnică este îndurarea lui!
3. Să spună acum casa lui Aron că este bun: *
veșnică este îndurarea lui!
4. Să spună acum cei care se tem de Domnul: *
veșnică este îndurarea lui!
5. În strâmtorare am strigat spre Domnul: *
Domnul mi-a răspuns și m-a scos în larg.
6. Domnul este de partea mea *
și nu mi-e teamă de nimic: ce poate să-mi facă omul?
7. Domnul este de partea mea, el îmi vine în ajutor, *
iar eu mă uit cu dispreț la dușmanii mei.
8. Mai bine este să-ți cauți adăpost la Domnul *
decât să te încrezi în oameni.
9. Mai bine este să-ți cauți adăpost în Domnul *
decât să te încrezi în cei puternici.
10. Toate neamurile m-au înconjurat: *
în numele Domnului le-am nimic.
11. M-au înconjurat, m-au împresurat: *
în numele Domnului le-am nimic.
12. M-au înconjurat ca roiurile de albine, †
s-au aprins ca un foc de spini: *
în numele Domnului le-am nimic.
13. M-au îmbrâncit cu putere, ca să cad, *
dar Domnul mi-a venit în ajutor.
14. Domnul este tăria și lauda mea: *
el este mântuirea mea.

15. Strigăte de bucurie și de biruință *
se aud în corturile celor drepți:
16. „Dreapta Domnului a făcut lucruri minunate, †
dreapta Domnului m-a înălțat, *
dreapta Domnului a făcut lucruri minunate”.
17. Nu voi muri, ci voi trăi *
și voi istorisi faptele Domnului.
18. Domnul m-a pedepsit, da, m-a pedepsit, *
dar nu m-a lăsat pradă morții.
19. Deschideți-mi porțile dreptății, *
ca să intru și să aduc mulțumire Domnului.
20. Aceasta este poarta Domnului: *
cei drepți vor intra printr-însa.
21. Te laud pentru că m-ai ascultat *
și ai fost salvarea mea.
22. Piatra pe care au aruncat-o zidarii *
a ajuns în capul unghiului.
23. Domnul a făcut acest lucru *
și este minunat în ochii noștri.
24. Aceasta este ziua pe care a făcut-o Domnul, *
să ne bucurăm și să ne veselim într-însa.
25. Doamne, mântuiește-mă, *
Doamne, dă-mi biruință!
26. Binecuvântat este cel care vine
în numele Domnului. *
Vă binecuvântăm din casa Domnului.
27. Domnul este Dumnezeu și ne luminează. *
Alcătuieți alaiul cu ramuri înverzite
până la treptele altarului.

28. Tu ești Dumnezeuul meu, pe tine te laud; *
Dumnezeul meu, pe tine te preamăresc.

29. Lăudați-l pe Domnul, pentru că este bun, *
veșnică este îndurarea lui!

Slavă Tatălui, și Fiului, *
și Sfântului Duh,

Precum era la început, și acum, și pururea, *
și în vecii vecilor. Amin.

157.

Psalmul 118 (119)

I (Alef)

- 1** Fericiți sunt cei neprihăniți pe cale, *
care umblă în legea Domnului.
- 2** Fericiți sunt cei care păzesc poruncile lui *
și-l caută din toată inima.
- 3** Ei n-au săvârșit fărădelege *
și umblă pe căile sale.
- 4** Tu ai dat învățăturile tale *
ca să fie păzite cu fidelitate.
- 5** O, de ar fi căile mele statornice *
în a păzi orânduirile tale.
- 6** Atunci nu mă voi rușina *
dacă voi fi ascultat toate hotărârile tale.
- 7** Te voi lăuda cu inimă curată, *
cunoscând judecățile tale drepte.
- 8** Vreau să păstrez orânduirile tale, *
nu mă lăsa în părăsire!

II (Bet)

- 9** Cum va putea un tânăr să rămână curat pe cale? *
Numai păzind cuvintele tale.
- 10** Te caut din toată inima; *
nu lăsa să mă abat de la hotărârile tale.
- 11** Păstrez în inimă cuvintele tale, *
ca să nu păcătuiesc împotriva ta.
- 12** Binecuvântat ești, Doamne, *
învață-mă orânduirile tale.
- 13** Vestesc cu buzele mele *
toate judecățile tale.
- 14** Mă bucur pe calea învățăturilor tale *
mai mult decât de orice bogăție.
- 15** Meditez la poruncile tale *
și am sub ochi cărările tale.
- 16** Orânduirile tale sunt desfătarea mea *
și nu voi uita cuvântul tău.

III (Ghimel)

- 17** Fă bine slujitorului tău, ca să rămân în viață *
și să păzesc cuvântul tău.
- 18** Deschide-mi ochii ca să văd *
minunățiile legii tale!
- 19** Eu sunt străin pe pământ: *
să nu ascunzi de mine poruncile tale!
- 20** Sufletul meu se consumă întruna *
de dorul judecăților tale.
- 21** Tu mustri pe cei mândri, pe cei blestemați, *
care se abat de la hotărârile tale.
- 22** Ia de la mine ocară și defăimarea, *
căci am păzit învățăturile tale.

- 23** Chiar dacă cei puternici se pun împotriva mea, *
totuși slujitorul tău se gândește la orânduirile tale.
- 24** Învățăturile tale sunt desfătarea mea, *
îndreptările tale sunt sfătuitoarii mei.

IV (Dalet)

- 25** S-a lipit de țărână sufletul meu: *
fă-mă să trăiesc după cuvântul tău.
- 26** Eu îți fac cunoscute cărările mele și tu mă ascuți: *
învăță-mă îndreptările tale.
- 27** Fă-mă să înțeleg calea învățăturilor tale *
și voi cugeta la lucrările tale minunate.
- 28** Îmi plânge sufletul de supărare: *
ridică-mă, după cuvântul tău.
- 29** Ține departe de mine calea minciunii *
și dăruiește-mi legea ta.
- 30** Am ales calea adevărului, *
mi-am propus să urmez hotărârile tale.
- 31** Am aderat la învățăturile tale, Doamne, *
să nu mă faci de rușine.
- 32** Alerg pe calea poruncilor tale, *
pentru că ai lărgit inima mea.

V (He)

- 33** Arată-mi, Doamne, calea orânduirilor tale *
și o voi urma până la sfârșit.
- 34** Dă-mi înțelepciune ca să urmez legea ta *
și s-o împlinesc din toată inima.
- 35** Călăuzește-mă pe calea hotărârilor tale, *
căci pe ea mi-am găsit bucuria.

- 36 **Înclină-mi inima spre învățăturile tale *
și nu spre dorința de câștig.**
- 37 **Întoarce ochii mei,
ca să nu privească la lucruri deșarte, *
și fă-mă să trăiesc pe calea ta.**
- 38 **Împlinește față de slujitorul tău promisiunea ta, *
care este pentru cei ce se tem de tine.**
- 39 **Îndepărtează ocară care mă înspăimântă, *
pentru că judecățile tale sunt bune.**
- 40 **Iată, eu doresc poruncile tale: *
fă-mă să trăiesc în dreptatea ta.**

VI (Waw)

- 41 **Să coboare asupra mea bunăvoința ta, Doamne, *
și mântuirea ta așa cum ne-ai promis;**
- 42 **atunci voi răspunde celor care mă defăimează, *
căci mi-am pus încrederea în cuvântul tău.**
- 43 **Tu să nu iei niciodată din gura mea
cuvântul adevărului, *
căci mă încred în judecățile tale.**
- 44 **Voi păzi de-a pururi legea ta, *
totdeauna și pe vecie.**
- 45 **Voi umbla fără grijă, *
deoarece caut învățăturile tale.**
- 46 **Voi vorbi despre învățăturile tale în fața regilor *
și nu mă voi rușina.**
- 47 **Bucuria mea sunt poruncile tale, *
pe care le iubesc.**
- 48 **Voi ridica mâinile mele către hotărârile tale,
pe care le iubesc, *
și voi cugeta la îndreptările tale.**

VII (Zain)

- 49** Adu-ți aminte de cuvântul dat slujitorului tău, *
prin care m-ai făcut să sper.
- 50** Aceasta e mângâierea mea în necezuri: *
căci cuvântul tău îmi dă viață.
- 51** Niște îngâmfați mă batjocoresc peste măsură, *
dar eu nu mă abat de la legea ta.
- 52** Mi-am adus aminte, Doamne,
de judecățile tale cele din veac, *
și mi-am găsit mângâierea.
- 53** Sunt cuprins de indignare din cauza păcătoșilor *
care părăsesc legile tale.
- 54** Cântări sunt pentru mine îndreptările tale *
în casa în care nu sunt decât un trecător.
- 55** Mi-am amintit noaptea de numele tău, Doamne, *
și am păzit legea ta.
- 56** Acesta e rostul meu: *
să urmez învățăturile tale.

VIII (Het)

- 57** Am zis: partea mea, Doamne, *
este să păzesc cuvintele tale.
- 58** Am căutat fața ta din toată inima, *
arată-ți îndurarea față de mine după cuvântul tău.
- 59** Am cercetat cărările mele *
și mi-am întors pașii după învățăturile tale.
- 60** Mă grăbesc și nu vreau să întârzii *
să păzesc poruncile tale.
- 61** Lașurile celor răi m-au înconjurat, *
dar eu nu uit de legea ta.
- 62** În miez de noapte mă scol ca să te laud *
pentru judecățile tale drepte.

- 63** Sunt prieten cu cei care se tem de tine *
și cu cei care păzesc învățăturile tale.
- 64** Plin este pământul, Doamne, de îndurarea ta, *
învăță-mă îndreptările tale!

IX (Tet)

- 65** Ai făcut bine slujitorului tău, Doamne, *
după cuvântul tău.
- 66** Învăță-mă bunătatea, prudența și știința, *
pentru că am rămas fidel în hotărârile tale.
- 67** Înainte de a fi fost umilit, umblam pe căi greșite, *
acum însă țin cuvântul tău.
- 68** Tu ești bun și faci binele, *
învăță-mă îndreptările tale.
- 69** Cei mândri mă calomniază, *
dar eu voi urma învățăturile tale din toată inima.
- 70** S-a întărit ca seul inima lor, *
dar desfătarea mea este legea ta.
- 71** Este bine pentru mine că am fost umilit, *
ca să învăț poruncile tale.
- 72** Mai mult prețuiește pentru mine legea gurii tale *
decât mii de lucruri de aur și argint.

X (Iod)

- 73** Mâinile tale m-au făcut și m-au plămădit; *
fă-mă să înțeleg și voi învăța poruncile tale.
- 74** Cei ce se tem de tine
mă vor vedea și se vor bucura, *
căci mi-am pus toată speranța în cuvintele tale.
- 75** Știu, Doamne, că judecățile tale sunt drepte *
și întru adevăr m-ai umilit.

- 76** Să-mi fie îndurarea ta spre mângâiere, *
după promisiunea făcută slujitorului tău.
- 77** Să vină asupra mea îndurările tale
și voi fi viu, *
căci legea ta îmi este desfătare.
- 78** Să fie făcuți de rușine cei mândri,
căci cu minciună m-au asuprit, *
iar eu voi cugeta la învățăturile tale.
- 79** Să se întoarcă spre mine cei care se tem de tine *
și cei care cunosc legile tale.
- 80** Inima mea să fie neprihănită în orânduiri tale, *
ca să nu fiu făcut de rușine.

XI (Kaf)

- 81** Sufletul meu tânjește după mântuirea ta, *
în cuvântul tău mi-am pus toată speranța.
- 82** Mi-au slăbit ochii în așteptarea promisiunii tale *
și spun: „Când mă vei mângâia?”
- 83** Am ajuns ca un burduf așezat la fum, *
dar nu am uitat de îndreptările tale.
- 84** Câte sunt zilele slujitorului tău? *
Când vei judeca oare pe cei ce mă asupresc?
- 85** Cei mândri au săpat groapă înaintea mea; *
ei nu sunt după legea ta.
- 86** Toate poruncile tale sunt adevăr; †
pe nedrept m-au prigonit: *
vino în ajutorul meu!
- 87** Puțin a lipsit de nu m-au șters de pe pământ, *
dar nu am părăsit învățăturile tale.
- 88** După îndurarea ta dă-mi viață *
și voi păzi poruncile gurii tale.

XII (Lamed)

- 89** Cuvântul tău, Doamne, rămâne în veci, *
neschimbat ca cerul.
- 90** Fidelitatea ta dăinuie din neam în neam; *
tu ai întemeiat pământul și el se menține.
- 91** Din porunca ta, totul dăinuie până astăzi, *
căci toate te slujesc pe tine.
- 92** Dacă legea ta n-ar fi fost desfătarea mea, *
atunci poate că aş fi pierit în mizeria mea.
- 93** În veci nu voi uita învățăturile tale, *
căci prin ele mi-ai dat viață,
- 94** eu sunt al tău, mântuiește-mă, *
căci am căutat învățăturile tale.
- 95** Cei nelegiuți mă așteaptă ca să mă distrugă, *
dar eu meditez mereu la poruncile tale.
- 96** Văd că tot ce-i desăvârșit are margini, *
poruncile tale însă sunt nemărginite.

XIII (Mem)

- 97** Cât de mult iubesc legea ta, Doamne, *
toată ziua meditez la ea.
- 98** Poruncile tale mă fac mai înțelept
decât dușmanii mei, *
pentru că întotdeauna sunt cu mine.
- 99** Sunt mai înțelept decât toți învățătorii mei, *
deoarece cuget la învățăturile tale.
- 100** Am mai multă pricepere decât bătrânii, *
pentru că păzesc îndrumările tale.
- 101** Îmi țin pașii departe de orice cale a răului, *
pentru a păzi cuvântul tău.

- 102** Nu mă abat de la judecățile tale, *
pentru că tu însuși mă înveți.
- 103** Cât de plăcute sunt cuvintele tale
pentru cerul gurii mele! *
Ele sunt mai dulci decât mierea pentru gura mea.
- 104** Am căpătat înțelegere din învățăturile tale, *
de aceea, urăsc orice cale a minciunii.

XIV (Nun)

- 105** Cuvântul tău e făclie pentru pașii mei *
și lumină pentru cărările mele.
- 106** Am jurat, și mă voi ține de jurământ, *
să păzesc judecățile tale cele drepte.
- 107** Am fost umilit, Doamne, peste măsură, *
dă-mi viață, după cuvântul tău.
- 108** Jertfa gurii mele să-ți fie bineplăcută, Doamne, *
și învață-mă judecățile tale.
- 109** Sufletul meu este în mâinile mele totdeauna *
și nu am uitat de legea ta.
- 110** Mi-au întins nelegiuții cursă, *
dar n-am rătăcit de la învățăturile tale.
- 111** Poruncile tale sunt moștenirea mea în veci, *
ele sunt bucuria inimii mele.
- 112** Îmi plec inima ca să împlinească orânduiri tale: *
în veci, până la sfârșit.

XV (Samek)

- 113** Urăsc oamenii cu două fețe, *
legea ta eu o iubesc.
- 114** Tu ești locul meu de refugiu și scutul meu, *
mi-am pus toată speranța în cuvântul tău.
- 115** Îndepărtați-vă de la mine, toți cei răi; *
eu voi păzi poruncile Dumnezeului meu.
- 116** Fii ajutorul meu, după făgăduința ta, ca să trăiesc, *
și nădejdea mea nu o dezamăgi.
- 117** Susține-mă și voi fi mântuit, *
și-mi voi găsi neîncetat bucuria în orânduiri tale.
- 118** Tu îi disprețuiești pe toți cei care se îndepărtează
de la orânduiri tale, *
pentru că planurile lor sunt doar minciună.
- 119** Ca cenușa sunt înaintea ta toți păcătoșii pământului: *
de aceea, am iubit învățăturile tale.
- 120** Îmi tremură carnea de frica ta *
și mă tem de judecățile tale.

XVI (Ain)

- 121** Am făcut judecată și dreptate, *
nu mă da pe mâna celor care mă calomniază! *
- 122** Ia sub ocrotirea ta binele slujitorului tău, *
ca să nu fiu asuprit de cei îngâmfați!
- 123** S-au sfârșit ochii mei în așteptarea mântuirii tale *
și a promisiunii dreptății tale.
- 124** Poartă-te cu slujitorul tău după bunătatea ta *
și învață-mă orânduiri tale.
- 125** Eu sunt slujitorul tău, fă-mă să înțeleg *
și voi cunoaște învățăturile tale.

- 126** E timpul, Doamne, ca să intervii, *
căci au călcat legea ta.
- 127** De aceea, eu iubesc poruncile tale *
mai mult decât aurul, mai mult decât aurul curat.
- 128** De aceea, găsesc drepte toate învățăturile tale *
și urăsc orice cale a minciunii.

XVII (Pe)

- 129** Învățăturile tale sunt minunate, *
de aceea, sufletul meu le păzește cu fidelitate.
- 130** Explicarea cuvintelor tale *
dă lumină și înțelegere celor neștiutori.
- 131** Îmi deschid gura, căci ard de sete, *
pentru că sunt însetat de poruncile tale.
- 132** Îndreaptă-ți fața spre mine și îndură-te, *
așa cum ai grijă de cei care iubesc numele tău.
- 133** Fă statornici pașii mei după cuvântul tău *
și nu lăsa să mă stăpânească nici o nelegiuire.
- 134** Scapă-mă de oprimarea omului *
și voi păzi învățăturile tale.
- 135** Arată slujitorului tău o față senină *
și învață-mă orânduiri tale!
- 136** Șiroaie de lacrimi au vărsat ochii mei, *
pentru că legea ta ei n-au păzit-o.

XVIII (Țade)

- 137** Tu ești drept, Doamne, *
și nepărtinitoare este judecata ta.
- 138** Cu dreptate ai poruncit rânduielile tale *
și în tot adevărul.
- 139** Pe mine zelul mă consumă, *
pentru că dușmanii mei au uitat cuvintele tale.
- 140** Cuvântul tău este încercat în foc *
și slujitorul tău îl iubește.
- 141** Sunt mic și disprețuit, *
dar nu uit învățăturile tale.
- 142** Dreptatea ta este dreptate în veac *
și legea ta este adevăr.
- 143** Necazul și strâmtorarea m-au găsit, *
dar poruncile tale sunt desfătarea mea.
- 144** Învățăturile tale sunt veșnic drepte, *
fă-mă să le înțeleg, ca să trăiesc.

XIX (Qof)

- 145** Am strigat din toată inima mea,
ascultă-mă, Doamne, *
și voi păstra îndreptările tale.
- 146** Am strigat către tine, mântuiește-mă *
și voi păzi poruncile tale.
- 147** O dată cu ivirea zorilor am strigat, *
îmi pun încrederea în cuvintele tale.
- 148** Îmi deschid ochii înaintea străjilor de noapte, *
ca să meditez la făgăduințele tale.
- 149** Ascultă-mi glasul, Doamne, după îndurarea ta, *
dă-mi viață după judecata ta!

- 150** Prigonitorii se apropie de mine cu viclenie; *
se îndepărtează de legea ta.
- 151** Dar tu, Doamne, ești aproape *
și toate poruncile tale sunt adevăr.
- 152** De mult timp am cunoscut îndrumările tale, *
că le-ai statornicit pentru vecie.

XX (Reș)

- 153** Vezi înjosirea mea și salvează-mă, *
pentru că nu am uitat de legea ta.
- 154** Apără-mi cauza și răscumpără-mă, *
dă-mi viață după promisiunea ta!
- 155** Mântuirea e departe de cei păcătoși, *
pentru că nu le pasă de orânduiri tale.
- 156** Multe sunt îndurările tale, Doamne, *
dă-mi viață după judecățile tale!
- 157** Sunt mulți cei care mă prigonesc și mă apasă, *
dar eu nu mă îndepărtez de învățăturile tale.
- 158** I-am văzut pe cei fără de lege
și m-a cuprins dezgustul, *
pentru că nu păzesc cuvântul tău.
- 159** Iată, eu am iubit învățăturile tale, Doamne, *
dă-mi viață după îndurarea ta!
- 160** Temelia cuvântului tău este adevărul, *
toate hotărârile tale sunt drepte și veșnice.

XXI (Sin)

- 161** Fără temei mă prigonesc cei puternici, *
dar inima mea se teme numai de cuvântul tău.
- 162** Eu tresalt de bucurie pentru făgăduința ta, *
ca acela care a găsit o comoară mare.
- 163** Urăsc și nu pot suferi minciuna, *
însă iubesc legea ta.
- 164** De șapte ori pe zi îți aduc laudă *
pentru judecățile tale drepte.
- 165** Cei care iubesc legea ta se bucură de multă pace, *
nici o piedică nu le stă în cale.
- 166** Aștept mântuirea ta, Doamne, *
și împlinesc poruncile tale.
- 167** Sufletul meu păzește învățăturile tale *
și le iubește nespus de mult.
- 168** Păzesc poruncile și învățăturile tale, *
toate căile mele stau sub privirea ta.

XXII (Tau)

- 169** Să ajungă strigarea mea, Doamne,
înaintea feței tale, *
dă-mi înțelegere, potrivit cuvântului tău!
- 170** Să vină rugăciunea mea în fața ta, *
după făgăduința ta eliberează-mă!
- 171** Buzele mele să vestească lauda ta, *
căci tu mă înveți îndreptările tale.
- 172** Să cânte limba mea cuvintele tale, *
căci toate poruncile tale sunt drepte.
- 173** Mâna ta să-mi vină în ajutor, *
căci am ales învățăturile tale.
- 174** Suspîn de dor, Doamne, după mântuirea ta, *
și legea ta este desfătarea mea.

- 175** Să trăiască sufletul meu și să te laude, *
judecățile tale îmi vor veni în ajutor.
176 Am rătăcit ca o oaie care s-a pierdut, *
caută-l pe slujitorul tău, căci nu am uitat poruncile tale.

158.

Psalmul 120 (121)

- 1** Îmi ridic ochii spre munți și mă întreb: *
„De unde-mi va veni ajutorul?”
2 Ajutorul meu vine de la Domnul *
care a făcut cerul și pământul.
3 Nu va lăsa să îți se clatine piciorul *
și nu va ațipi cel care te păzește.
4 Iată, nu ațipește, nu doarme *
cel care-l păzește pe Israel.
5 Domnul este păzitorul tău, *
Domnul este umbra ocrotitoare la dreapta ta.
6 Ziua soarele nu-ți va dăuna, *
nici luna în timpul nopții.
7 Domnul te va păzi de orice rău, *
Domnul îți va apăra sufletul.
8 Domnul te va păzi la plecare și la venire, *
de acum și până în veac.

159.

Psalmul 121 (122)

- 1** M-am bucurat când mi s-a spus: †
„Să mergem la casa Domnului”. *
2 Iată, picioarele noastre au ajuns
la porțile tale, Ierusalime!
3 Ierusalimul este zidit *
ca o cetate bine întărită.

- 4** Acolo urcă semințiile, semințiile Domnului, †
după legea lui Israel, *
ca să laude numele Domnului.
- 5** Căci acolo sunt scaunele de judecată, *
tronurile casei lui David.
- 6** Rugați-vă pentru pacea Ierusalimului: *
„Să fie în siguranță cei care te iubesc!
- 7** Pacea să locuiască între zidurile tale, *
și liniștea în palatele tale”.
- 8** De dragul fraților și prietenilor mei, *
eu spun: „Pace ție!”
- 9** De dragul casei Domnului Dumnezeuului nostru, *
mă rog pentru fericirea ta!

160.

Psalmul 122 (123)

- 1** Către tine îmi ridic ochii, *
către tine, care locuiești în ceruri.
- 2** Iată, ca ochii slujitorilor
spre mâna stăpânilor, *
ca ochii slujitoarei spre mâna stăpânei sale,
așa sunt ochii noștri îndreptați
spre Domnul, Dumnezeuul nostru, *
până când ne va arăta îndurarea sa.
- 3** Ai milă de noi, Doamne, ai milă de noi, *
căci suntem prea sătui de ocară.
- 4** Prea sătul ne este sufletul †
de batjocurile celor care ne urăsc, *
de disprețul celor îngâmfați.

161.

Psalmul 125 (126)

- 1** Când Domnul i-a întors
pe locuitorii Sionului din robie, *
ni se părea că visăm.
- 2** Atunci gura ni s-a umplut de strigăte de bucurie, *
și limba de cântări de veselie.
Atunci se spunea printre neamuri: *
„Lucruri mari a făcut Domnul pentru ei”.
- 3** Lucruri mari a făcut Domnul pentru noi, *
și suntem plini de bucurie.
- 4** Întoarce, Doamne, robii noștri, *
ca pâraiele în Negheb.
- 5** Cei ce seamănă cu lacrimi *
vor secera cu bucurie.
- 6** Plecând, mergeau și plângeau,
aruncând în pământ sămânța; *
venind, se întorceau cu veselie,
adunându-și snopii.

162.

Antifonul

163.

Antifonul

Psalmul 129 (130)

Tonus
Peregrinus

1. Din - tru adâncuri strig că - tre ti - ne, Doam-ne,
Doam - ne, as - cul - tă gla - sul meu!

2. Plea - că-ți, Doam - ne, u - re - chea ta
la glasul rugă - ciu - nii me - le.

3. Dacă te-ai uita la fărădelegi, Doamne, *
Doamne, cine ar mai putea să stea în fața ta?
4. La tine însă este iertare, *
și ne temem de tine.
5. Eu nădăjduiesc în Domnul; *
sufletul meu se încrede în cuvântul său.
6. Mai mult decât așteaptă străjerii iyirea zorilor, *
să nădăjduiască Israel în Domnul,
7. căci la Domnul este îndurare *
și belșug de mântuire.
8. Și el va mântui pe Israel *
de toate fărădelegile lui.

Slavă Tatălui, și Fiului, *
și Sfântului Duh,

Precum era la început, și acum, și pururea, *
și în vecii vecilor. Amin.

Ant. Strig către tine, Doamne!

Sau:

Sufletul meu nădăjduiește-n Domnul.

164.

Psalmul 131 (132)

- ¹ Amintește-ți, Doamne, de David *
și de toate suferințele sale!
- ² Cum a jurat Domnului *
și a făcut această promisiune
către Cel Atotputernic al lui Iacob:
- ³ „Nu voi intra sub acoperișul casei mele, *
nu voi urca în patul meu să mă odihnesc,
⁴ nu voi da somn ochilor mei, *
nici odihnă pleoapelor mele,
⁵ până când nu voi găsi un loc pentru Domnul, *
o locuință pentru Cel Puternic al lui Iacob”.
- ⁶ Iată, am aflat că este în Efrata, *
l-am găsit în câmpiile Iaarului.
- ⁷ Să intrăm în locuința lui, *
să ne aruncăm la pământ la picioarele sale.
- ⁸ Ridică-te, Doamne, și vino în locul tău de odihnă, *
tu și chivotul puterii tale!
- ⁹ Preoții tăi să se îmbrace în dreptate *
și credincioșii tăi să tresalte de bucurie.
- ¹⁰ De dragul slujitorului tău, David, *
nu-ți întoarce fața de la unsul tău!
- ¹¹ Domnul i-a jurat lui David într-adevăr *
și nu-și va retrage cuvântul:
„Din rodul trupului tău *
voi pune pe tronul tău.

- 12** Dacă fiii tăi vor păzi legământul meu †
și poruncile pe care le-am dat, *
atunci și fiii lor vor sta din neam în neam pe tronul tău”.
- 13** Pentru că Domnul a ales Sionul *
și a voit să fie locuința lui:
- 14** „Acesta este locul meu de odihnă pentru totdeauna, *
aici voi locui, pentru că lucrul acesta îl doresc”.
- 15** Voi binecuvânta din plin roadele lui *
și voi sătura pe săracii lui cu pâine.
- 16** Voi îmbrăca pe preoții lui cu mântuire *
și credincioșii lui vor cânta de bucurie.
- 17** Acolo voi face să odrăslească puterea lui David, *
voi pregăti o lumină pentru unsul meu.
- 18** Îi voi acoperi cu rușine pe dușmanii lui, *
dar peste el va străluci coroana”.

165.

Psalmul 133 (134)

- 1** Iată, binecuvântați-l pe Domnul,
voi toți, slujitorii Domnului; *
voi, care stați în timpul nopții în casa Domnului.
- 2** Ridicați mâinile către sanctuar *
și binecuvântați-l pe Domnul.
- 3** Să te binecuvânteze Domnul din Sion, *
el, care a făcut cerul și pământul.

166. Alt antifon la alegere, pentru timpul când defunctul este scos din biserică (textul pe note, pag. 282):

Ant. Eu sunt învierea și viața:
cine crede în mine, chiar dacă moare, va trăi,
și tot cel care trăiește și crede în mine
nu va muri în veci.

III. RUGĂCIUNI PENTRU STAȚIUNEA DIN CASA RĂPOSATULUI

Toate rugăciunile care urmează, deși sunt propuse pentru un anumit moment, pot fi utilizate și pentru alte momente, după caracterul fiecărei rugăciuni în parte.

1

167. Pentru răposat

Părinte sfânt,
atotputernic, veșnic Dumnezeu,
tu l-ai chemat din această viață
pe slujitorul tău (fratele nostru) **N.**;
te rugăm cu umilință să-i ierți păcatele
și să-l conduci la locul de odihnă,
de lumină și de pace.
Să treacă cu ușurință pragul morții
și să rămână în lăcașurile sfinților
și în strălucirea pe care ai promis-o odinioară
lui Abraham și urmașilor săi.
Sufletul lui să nu aibă de suferit,
iar când va veni marea zi a învierii și a răsplății,
învie-l, Doamne, împreună cu sfinții și aleșii tăi,
și fă-l părtaș de viața fără de sfârșit,
în împărăția ta veșnică.
Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

2

168. Pentru răposat

**Doamne Dumnezeule, în această viață muritoare,
tu l-ai însoțit mereu pe fratele nostru
cu o dragoste nemărginită:
recomandându-l acum, când pentru el toate au trecut,
împlorăm milostivirea ta, ca să-l eliberezi de toate relele
și să-l primești în odihna veșnică a paradisului,
unde nu va mai fi nici doliu, nici strigăt de jale, nici durere,
ci numai pace și bucurie,
împreună cu Fiul tău și cu Duhul Sfânt în vecii vecilor.**

R. Amin.

3

169. Pentru răposat și pentru cei îndurerați

**Doamne Dumnezeule, Răscumpărătorul nostru,
tu te-ai supus morții,
pentru ca toți oamenii să se mântuiască
și să treacă de la moarte la viață.
Împlorăm cu umilință nesfârșita ta bunătate,
ca să-ți îndrepti privirea către slujitorii tăi,
care plâng și se roagă cu stăruință
pentru cel drag, care a plecat din mijlocul lor.
Doamne, tu, cel sfânt și plin de îndurare,
care prin moartea ta ai deschis credincioșilor porțile vieții,
iartă păcatele fratelui nostru
și nu îngădui să fie despărțit de tine, regele veșnic,
dar prin puterea măririi tale,
fă-l părtaș la lumina, fericirea și pacea ta.
Tu, care viețuiești și domnești în vecii vecilor.**

R. Amin.

IV. RUGĂCIUNI PENTRU LITURGIA CUVÂNTULUI

În afară de rugăciunile propuse aici, pot fi folosite toate rugăciunile indicate la Liturgia pentru morți.

Textul rugăciunilor este, de obicei, pentru un singur răposat. Ori de câte ori se va folosi pentru o femeie sau pentru mai mulți răposați, se vor face adaptările cuvenite.

1

170.

**Dumnezeule, Tată atotputernic,
noi credem și mărturisim
că Fiul tău a murit și a înviat;
te rugăm ca fratele nostru **N.**,
care în această credință a plecat dintre noi,
murind în Cristos,
să se bucure de înviere împreună cu Cristos
care viețuiește și domnește în vecii vecilor.**

R. Amin.

2

171.

**Doamne Dumnezeule,
tu ești lumina credincioșilor și viața sfinților;
tu ne-ai mântuit prin moartea și învierea Fiului tău:
te rugăm, fii milostiv cu slujitorul tău **N.**
și învrednicește-l să te vadă în strălucirea veșnică,
pentru că a crezut în misterul răscumpărării.
Prin Cristos Domnul nostru.**

R. Amin.

3

172.

Dumnezeule, Părinte atotputernic,
tu ne dai tărie prin misterul crucii
și încredere prin învierea Fiului tău;
te rugăm ca, prin acest mister,
să-l dezlegi pe fratele nostru **N.** de legătura morții
și să-l primești în ceata aleșilor tăi.
Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

4

173.

Dumnezeule atotputernic,
Fiul tău a fost cel dintâi pe care tu l-ai înviat din morți;
te rugăm, întărește-ne în speranța
că și pe fratele nostru **N.** îl vei învia la viața veșnică.
Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

5

174.

Dumnezeule,
în fața ta trăiesc și morții,
iar trupurile noastre, atunci când mor, nu pier,
ci se schimbă în mai bine;
te rugăm cu umilință,
primește sufletul slujitorului tău, **N.**,
în sânul lui Abraham, prietenul tău,
ca să-l faci părtaș la înviere în ziua mare a judecății;

și, dacă în această viață muritoare
s-a făcut vinovat de ceva,
spală-i toată vinovăția în bunătatea și mila ta.
Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

6

175.

Implorăm, Doamne, cu umilință
milostivirea ta și te rugăm:
primește sufletul slujitorului tău **N.**
și arată-i dărnicia îndurării tale;
curăță-l de tot ceea ce a greșit în viață,
dezleagă-l de legăturile morții,
ca să poată trece în viața de veci.
Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

7

176.

Cuvântul tău, Doamne,
este pentru noi lumină în întuneric
și sprijin în îndoială:
deschide, te rugăm, inimile noastre
ca să primească cuvântul
și printr-însul să ne putem mângâia unii pe alții.
Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

8

177. Pentru un răposat tânăr

Dumnezeule,
tu dispui de viața și vârsta tuturor oamenilor;
te rugăm cu umilință
ca acest slujitor al tău, care s-a stins în floarea vieții,
să aibă parte de o tinerețe fericită în lăcașul tău.
Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

9

178. Pentru un răposat care a lucrat pentru răspândirea evangheliei

Invocăm cu stăruință, Doamne, mila ta
pentru slujitorul tău **N.**,
care a lucrat cu sârguință pentru răspândirea credinței,
ca să primească răsplata cuvenită în împărăția ta.
Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

10

179. Pentru un decedat după o boală îndelungată

Dumnezeule,
tu ai voit ca fratele nostru **N.**
să-ți slujească în încercări și suferință;
te rugăm să-l faci părtaș de răsplată
împreună cu Fiul tău,
cu care s-a făcut asemenea prin răbdare.
Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

11

180. Pentru un răposat care a avut o moarte subită

Doamne, moartea subită a fratelui nostru N. ne face mai dureroasă pierderea lui; te rugăm, arată-te îndurător față de el și întărește în noi credința că l-ai primit în rândul aleșilor tăi. Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

12

181. Pentru părinți

Dumnezeule, care ne-ai poruncit să-i cinstim pe tatăl și pe mama; ai milă de tatăl meu (mama mea; părinții noștri) și iartă-i (iartă-le) păcatele, iar mie dă-mi harul, să-l (o/i) văd în bucuria luminii veșnice. Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

13

182. Pentru soți

Dumnezeule, tu i-ai unit pe slujitorii tăi N. și N. prin dragostea sfântă a căsătoriei; te rugăm să le ierți păcatele și iubirea ta veșnică să-i unească pe deplin în fericirea sfinților tăi. Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

V. ÎNDEMNURI PENTRU ULTIMA RECOMANDARE ȘI ULTIMUL RĂMAS BUN

1

183.

Fratele nostru a adormit în pacea lui Cristos.
Noi credem și nădăjduim în viața de veci.
De aceea, îl recomandăm Părintelui nostru ceresc,
care este plin de îndurare,
și îl însoțim cu rugăciunile noastre.
După ce el, prin Botez,
a devenit fiu adoptiv al lui Dumnezeu,
după ce în viață a luat parte de atâtea ori
la masa Domnului,
dorim ca acum să fie chemat la masa fiilor în ceruri
și, împreună cu sfinții,
să primească moștenirea de veci.
Să-l rugăm pe Domnul și pentru noi,
care acum plângem și gemem,
pentru ca atunci când Cristos,
care este viața noastră, va apărea în slavă,
să-i putem ieși în întâmpinare
împreună cu fratele nostru.

2

184.

Deoarece i-a plăcut lui Dumnezeu atotputernicul
să-l cheme la dânsul din această viață pe fratele nostru,
încredințăm pământului trupul său,
ca să se întoarcă acolo de unde a fost luat.
Căci Cristos, cel dintâi înviat din morți,

va transforma trupul nostru umil,
făcându-l asemenea trupului său glorios;
de aceea, să-l încredințăm Domnului pe fratele nostru,
ca să-l primească în pacea sa
și să-i învie trupul în ziua de pe urmă.

3

185.

Înainte de a ne despărți,
ne luăm rămas bun de la fratele nostru **N.**,
aici, în acest loc, pentru ultima oară.
Acest gest să exprime dragostea,
să ne aline durerea și să ne întărească speranța.
Căci știm că, atunci când dragostea lui Cristos,
care învinge toate, va birui definitiv însăși moartea,
îl vom îmbrățișa din nou pe fratele nostru
și vom trăi bucuria
de a fi pentru totdeauna împreună cu el.

4

186.

După ce ne-am rugat cu credință pentru fratele nostru,
a sosit momentul să ne luăm rămas bun de la el.
Acest gest, deși nu înlătură durerea despărțirii,
ne dă în schimb mângâierea speranței.
Căci prin mila lui Dumnezeu,
îl vom vedea din nou pe fratele nostru
și vom fi din nou împreună cu el;
și noi, care desfacem acum această adunare îndurerată,
o vom reface fericiți în împărăția lui Dumnezeu.
Să ne mângâiem, așadar, unii pe alții
prin credința în Cristos.

VI. RESPONSORII
PENTRU RITUL ULTIMEI RECOMANDĂRI
ȘI AL ULTIMULUI RĂMAS BUN

1

187.

V. Te ru - găm, Doamne, Dumnezeuul nos - tru, să primești
sufletul răposatului **N.** pentru care sânge - le ți l - ai văr - sat.

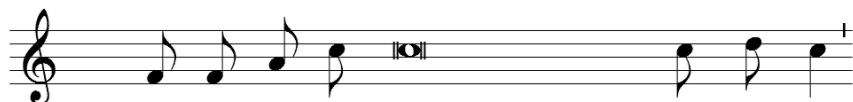
R. Amintește - ți că sun - tem ță - râ - nă și omul e ca iarba și
ca floa - rea câm - pu - lui.

V. Mă cutremur de faptele mele și mi - e rușine în fa - ța ta;
în - să mi - la ta e ma - re.

R. Amintește - ți că sun - tem ță - râ - nă și omul e ca iarba și
ca floa - rea câm - pu - lui.

2

188.

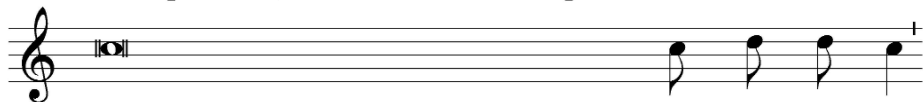
V. M-ai cu - nos - cut, Doamne, înainte de a mă naș - te

și m-ai alcătuit du - pă chi - pul tău;

R. Acum pri - meș - te su - fle - tul pe ca - re l-ai cre - at.

V. Mă cutremur de faptele mele și mi-e rușine în fa - ța ta;

însă tu la judecată nu mă o - sân - di.

R. A - cum pri-meș-te su - fle - tul pe ca - re l-ai cre - at.

3

189.

V. Cred că Răscumpărătorul meu tră-ieș- te, și în ziua cea
din urmă din pă - mânt voi în - vi - a.

R. Și cu ochii mei îl voi ve - dea pe Dum - ne - zeu,
mân - tu - i - to - rul meu.

V. Eu însumi îl voi vedea, și nu al - tul, și o - chii mei îl vor pri - vi.

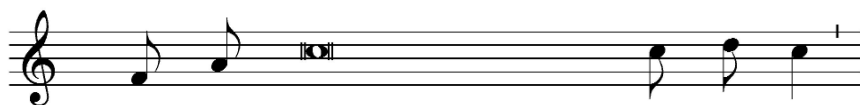
R. Și cu ochii mei îl voi ve - dea pe Dum - ne - zeu,
mân - tu - i - to - rul meu.

V. Aceasta este spe - ran - ța care se află în adâncul i - ni - mii me - le.

R. Și cu ochii mei îl voi ve - dea pe Dum - ne - zeu,
mân - tu - i - to - rul meu.

4

190.

V. Tu, ca - re l-ai înviat din mormânt pe La - zăr

cel intrat în pu - tre - zi - re.

R. Tu, Doamne, dă-i acestui răpo - sat o - dih - nă

și un loc în ce - ruri.

V. Odihna veșnică dă-i-o lui, Doam-ne, și lumina fără de

sfârșit să-i stră - lu - ceas - că.

R. Tu, Doamne, dă-i acestui răpo - sat o - dih - nă

și un loc în ce - ruri.

5

191.

V. Tu Doam - ne, te-ai coborât la cei morți, și i-ai vizitat pe

cei din suferință și în - tu - ne - ric.

R. Dă - le lor lu - mi - nă, ca să va - dă fa - ța ta!

V. Și strigau de bucu - ri - e: A venit Răscumpără - to - rul nos - tru!

R. Dă - le lor lu - mi - nă, ca să va - dă fa - ța ta!

V. Odihna veșnică dă-le-o lor, Doam - ne, și lumina fără de

sfârșit să le stră - lu - ceas - că.

R. Dă - le lor lu - mi - nă, ca să va - dă fa - ța ta!

**VII. ALTĂ RUGĂCIUNE LA SFÂRȘITUL
ULTIMEI RECOMANDĂRI
ȘI AL ULTIMULUI RĂMAS BUN**

192.

Doamne, trupul slujitorului tău **N. e mort,
dar sufletul său trăiește.**

Ți-l încredințăm acum

**și te rugăm ca păcatele pe care le-a săvârșit
din slăbiciune omenească**

să le ierți în mila ta.

Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

VIII. BINECUVÂNTAREA MORMÂNTULUI

1

193.

Dumnezeule,
în a cărei milostivire se odihnesc sufletele credincioșilor,
binecuvântează acest mormânt
și pune-l sub paza unui înger.
Dezleagă de toate lanțurile păcatelor sufletul acelaia
al cărui trup îl înmormântăm aici,
ca să se bucure de-a pururi de tine,
împreună cu sfinții tăi.
Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

2

194.

Dumnezeule,
tu ai creat cerul și pământul
și ai stabilit locul astrilor în univers;
ai refăcut prin baia Botezului
pe omul subjugat de cătușele morții;
tu ai hotărât ca Domnul nostru Isus Cristos,
sfărâmând lanțurile infernului,
să se scoale din mormânt
spre mântuirea celor care cred,
și cu el să înviem și noi, mădularele sale.
Privește îndurător la acest mormânt
și poruncește ca slujitorul tău **N.**
să-și afle într-însul odihnă plăcută,

iar în ziua judecății
să aibă parte de adevărata înviere cu sfinții tăi.
Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

3

195.

Dumnezeule,
tu l-ai osândit după dreptate la pedeapsa morții
pe omul care ți-a călcat porunca
și i-ai arătat cum să-și recapete viața,
prin pocăința și învierea de apoi;
tu ai voit ca Abraham, părintele nostru,
să fie înmormântat în țara făgăduinței
și i-ai inspirat lui Iosif cel drept
să așeze trupul lui Isus
în mormântul pe care și-l făcuse.
Te rugăm cu inimi smerite,
în bunătatea ta, să privești
și să binecuvântezi acest mormânt,
pregătit pentru slujitorul tău **N.**, pentru ca,
în timp ce încredințăm mormântului trupul său,
sufletul să-i fie primit în paradis.
Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

IX. RUGĂCIUNI DE ÎNCHEIERE LA CIMITIR**1**

196.

Dumnezeule, tu asculți rugăciunile celor drepti și privești cu bunăvoință la cererile stăruitoare; fă ca slujitorul tău **N., ale cărui funeralii le săvârșim astăzi cu pietate, să primească partea cea bună cu sfinții și aleșii tăi. Prin Cristos Domnul nostru.**

R. Amin.

2

197.

Dumnezeule, dătătorul vieții și restauratorul trupurilor omenești, care ai permis și celor păcătoși să se îndrepte în rugăciune spre tine: ascultă rugăciunile pe care cu inimi îndurerate le înălțăm pentru sufletul slujitorului tău **N., eliberează-l de păcate și condu-l la fericirea paradisiului, unde să se bucure împreună cu sfinții tăi. Prin Cristos Domnul nostru.**

R. Amin.

3

198.

Dumnezeule, zilele tale nu sunt numărate,
iar milostivirea ta este fără margini;
în timp ce viața noastră este atât de scurtă
și ceasul morții atât de nesigur.
Duhul tău Sfânt să ne călăuzească în această lume
în sfințenie și dreptate, în toate zilele vieții noastre,
ca, după ce te-am slujit în unire cu Biserica,
în siguranța credinței adevărate,
în mângâierea sfintei speranțe,
în dragoste desăvârșită față de toți oamenii,
să ajungem fericiți în împărăția ta.
Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

4

199.

Atotputernice Dumnezeule,
tu ai nimicit moartea noastră prin moartea pe cruce
a Fiului tău, și prin rămânerea lui în mormânt
și învierea glorioasă din morți, ai sfințit mormintele
și ne-ai dăruit din nou în chip minunat
viața fără de sfârșit.
Primește rugăciunile pe care ți le facem
pentru cei care au murit și au fost înmormântați
împreună cu Cristos,
și acum așteaptă în speranță fericirea învierii.
Dumnezeule al celor vii și al celor morți,
fă ca aceia care pe pământ te-au primit cu credință
să te laude fără de sfârșit sus în ceruri.
Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

X. MODELE PENTRU RUGĂCIUNEA CREDINCIOȘILOR

1

200. Pentru sfânta Liturghie sau pentru liturgia cuvântului

Să ne rugăm cu credință pentru mântuirea celor vii și a celor morți, lui Dumnezeu, Tatăl atotputernic, care l-a înviat din morți pe Cristos, Fiul său:

R. Te rugăm cu umilință, Dumnezeule atotputernic.

Pentru acest răposat **N.**, care odinioară a primit la Botez germenul vieții veșnice:

– ca să binevoiască a-i dărui prietenia veșnică a sfinților, Domnului să ne rugăm. **R.**

Pentru acest răposat care s-a hrănit cu trupul lui Cristos, pâinea vieții veșnice:

– ca să binevoiască a-l învia în ziua cea din urmă, Domnului să ne rugăm. **R.**

(sau pentru un preot) Pentru acest răposat care a îndeplinit în Biserică slujba preoțească:

– ca să-l facă părtaș la liturgia veșnică din ceruri, Domnului să ne rugăm. **R.**

Pentru sufletele fraților, rudelor și binefăcătorilor noștri:

– ca să le dea răsplata muncilor lor, Domnului să ne rugăm. **R.**

Pentru toți aceia care au murit în speranța învierii:

– ca să-i primească cu bunăvoință în lumina feței sale, Domnului să ne rugăm. **R.**

Pentru frații noștri, care s-au adunat aici în spirit de credință:

– ca să fie împreună în împărăția sa glorioasă, Domnului să ne rugăm. **R.**

Rugăciune

Te rugăm, Doamne, ca rugăciunea celor care te invocă să fie de folos sufletelor slujitorilor și slujitoarelor tale, ca să le ierți toate păcatele și să le faci părtașe la răscumpărarea ta. Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

2

201. Pentru sfânta Liturghie sau liturgia cuvântului

Să ne unim, fraților, într-o rugăciune comună, în care să-l invocăm pe Dumnezeu, nu numai pentru fratele nos-tru răposat, ci și pentru sfânta Biserică, pentru pace în lume și pentru mântuirea noastră:

R. Doamne, ai milă de noi și ne ascultă!

Pentru toți păstorii Bisericii:

– ceea ce vestesc prin cuvânt să împlinească prin fapte. **R.**

Pentru toți aceia care au funcții de răspundere:

– ca să promoveze dreptatea și pacea. **R.**

Pentru toți cei chinuiți de dureri trupești și sufletești:

– să nu se creadă niciodată părăsiți de Dumnezeu. **R.**

Pentru sufletul răposatului **N.:**

– Dumnezeu să-l ferească de puterea întunericului și de locul de suferință. **R.**

În milostivirea sa, Dumnezeu să binevoiască a da uitării pentru totdeauna toate păcatele lui. **R.**

În milostivirea sa, Dumnezeu să binevoiască a-l aduce în locul de odihnă și de pace. **R.**

În milostivirea sa, Dumnezeu să binevoiască a-i da fericierea și comuniunea cu sfinții și aleșii săi. **R.**

Pentru răposații noștri, rude sau binefăcători:

– ca să-i primească în lumina strălucirii sale. **R.**

Pentru toți credincioșii răposați:

– ca să binevoiască a-i primi în împărăția cerului. **R.**

Rugăciune

Dumnezeule,
creatorul și răscumpărătorul tuturor credincioșilor,
iartă păcatele slujitorilor și slujitoarelor tale,
pentru ca, prin rugăciuni evlavioase
să dobândească iertarea
pe care pururea au dorit-o.
Care viețuiești și domnești în vecii vecilor.

R. Amin.

3

202. Pentru stațiunea de la mormânt

Fraților preaiubiți, să-l rugăm cu umilință pe Dumnezeu, Părintele îndurărilor, pentru frații noștri, care au murit cu credință în Domnul.

R. Te rugăm, ascultă-ne!

– Ca să le ierți cu milostivire păcatele. **R.**

– Ca să primești faptele lor bune. **R.**

– Ca să-i primești cât mai curând în viața veșnică. **R.**

Să ne rugăm și pentru toți aceia care rămân în urma acestui răposat:

- Ca să binevoiești a le alina durerea. **R.**
- Ca, prin gingășia iubirii tale, să binevoiești a suplini pierderea lor. **R.**
- Ca să binevoiești a le spori credința și a le întări speranța. **R.**

Să ne rugăm și pentru noi, care pribegim în această viață:

- Ca să binevoiești a ne întări pe noi înșine în slujba ta cea sfântă. **R.**
- Ca să binevoiești a înălța inimile noastre la cele cerești. **R.**

Rugăciune

Atotputernice, veșnice Dumnezeule,
care domnești peste cei vii și peste cei morți
și te milostivești de toți,
pe care îi știi de mai înainte
că vor fi ai tăi pentru credința și faptele lor:
te rugăm cu umilință,
ca aceia pentru care te implorăm,
fie vii, fie răposați,
să dobândească, prin milostivirea bunătății tale
și prin mijlocirea sfinților tăi,
iertarea tuturor păcatelor.
Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

CAPITOLUL VII

TEXTE PENTRU ÎNMORMÂNTAREA COPIILOR BOTEZAȚI

I. LECTURI BIBLICE**LECTURI DIN VECHIUL TESTAMENT**

203. *Domnul va înlătura moartea pe veci.*

Citire din cartea profetului Isaia **25,6a.7-9**

- I**n ziua aceea,
^{6a} Domnul oștirilor va pregăti pe muntele acesta
pentru toate popoarele
un ospăț cu cărnuri grase, un ospăț cu vinuri alese.
⁷ Pe muntele acesta,
el va da la o parte vălul de pe fața tuturor popoarelor
și învelitoarea care acoperă toate neamurile.
⁸ El va nimici moartea pe vecie.
Domnul Dumnezeu va șterge lacrimile
de pe fețele tuturor
și va îndepărta de pe pământ ocara poporului său,
căci Domnul a vorbit.
⁹ Se va spune în ziua aceea:
„Iată, acesta este Dumnezeul nostru
de la care am așteptat mântuirea,
acesta este Domnul în care am nădăjduit;
să ne bucurăm și să ne veselim de mântuirea lui”.

Cuvântul Domnului

204. *Bine este să aștepți în tăcere ajutorul Domnului.*

Citire din cartea Lamentațiilor

3,17-26

- 18** **M**i-ai luat pacea și nu mai cunosc fericirea.
Și am zis: „S-a dus puterea mea de viață
și nu mai am nici o nădejde în Domnul”.
- 19** Gândește-te la necazul și la suferința mea,
la pelin și la otravă!
- 20** Când își aduce aminte sufletul meu de ele,
este mâhnit în mine.
- 21** Iată ce gândesc în inima mea,
și iată ce mă face să mai trag nădejde:
- 22** Bunătățile Domnului nu s-au sfârșit,
îndurările lui n-au ajuns la capăt,
- 23** ci se înnoiesc în fiecare dimineață.
Și fidelitatea ta este atât de mare!
- 24** „Domnul este partea mea de moștenire,
zice sufletul meu; de aceea, nădăjduiesc în el”.
- 25** Domnul este bun cu cel care își pune speranța în el,
cu sufletul care-l caută.
- 26** Bine este să aștepți în tăcere mântuirea Domnului.

Cuvântul Domnului

LECTURI DIN NOUL TESTAMENT

205. *Să trăim o viață nouă.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Romani

6,3-4.8-9

Fraților, ³ nu știți voi oare
că toți cei care am fost botezați în Cristos Isus,
întru moartea lui am fost botezați?
⁴ Prin botez am fost înmormântați
împreună cu el întru moarte,
ca să trăim o viață nouă asemenea lui Cristos,
care a înviat din morți prin atotputernicia Tatălui.
⁸ Dacă am murit împreună cu Cristos,
credem că vom și trăi, împreună cu el,
⁹ căci Cristos înviat din morți nu mai moare.
Moartea nu mai are nici o putere asupra lui.

Cuvântul Domnului

206. *Și dacă trăim, și dacă murim, ai Domnului suntem.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Romani

14,7-9

Fraților, ⁷ nimeni dintre noi nu trăiește pentru sine
și nimeni nu moare pentru sine.
⁸ Căci dacă trăim, pentru Domnul trăim,
și dacă murim, pentru Domnul murim.
Deci, fie că trăim, fie că murim, ai Domnului suntem.
⁹ Căci dacă Cristos a murit și apoi a înviat,
a făcut aceasta pentru a deveni stăpânul
și al celor morți, și al celor vii.

Cuvântul Domnului

207.

Toți vor învia în Cristos.

Citire din Scrisoarea întâi a sfântului apostol Paul
către Corinteni 15,20-23

- F**raților,²⁰ Cristos a înviat din morți,
fiind, dintre cei morți, cel dintâi care a înviat.
²¹ Căci dacă moartea a venit printr-un om,
tot printr-un om a venit și învierea morților.
²² Și după cum toți mor în Adam,
tot așa toți vor învia în Cristos.
²³ Dar fiecare la rândul lui: la început Cristos,
apoi cei care vor fi ai lui Cristos,
când el va veni din nou.

Cuvântul Domnului

208.

*Dumnezeu ne-a ales în Cristos
înainte de întemeierea lumii, ca să fim sfinți.*

Citire din Scrisoarea sfântului apostol Paul
către Efeseni 1,3-5

- F**raților,
³ binecuvântat să fie Dumnezeu,
Tatăl Domnului nostru Isus Cristos,
care ne-a copleșit cu binecuvântarea sa spirituală
în ceruri, întru Cristos.
⁴ În el, Dumnezeu ne-a ales
înainte de întemeierea lumii,
ca să fim sfinți și fără prihană în fața lui, în dragoste.
⁵ El a orânduit mai înainte
să fim adoptați ca fii prin Isus Cristos:
iată ce a voit el în bunătatea sa.

Cuvântul Domnului

209. *Vom fi întotdeauna cu Domnul.*

Citire din Scrisoarea întâi a sfântului apostol Paul
cătrec Tesaloniceni **4,13-14.18**

Fraților, ¹³ nu vrem să vă lăsăm în ignoranță
cu privire la cei care au murit,
ca să nu vă descurajați ca ceilalți care nu au speranță.
¹⁴ Căci precum credem că Isus a murit și a înviat,
tot așa, credem că Dumnezeu
îi va aduce înapoi, împreună cu Isus,
pe cei care au adormit în el.
¹⁸ Așadar, îmbărbătați-vă unii pe alții cu aceste cuvinte.

Cuvântul Domnului

210. *Dumnezeu va șterge orice lacrimă din ochii lor.*

Citire din Apocalipsul sfântului Ioan **7,9-10.15-17**

Eu, Ioan, am văzut o mulțime imensă,
din toate națiunile și rasele, popoarele și limbile.
⁹ Ei stăteau în fața tronului și în fața Mielului,
îmbrăcați în veșminte albe
și cu ramuri de palmier în mână
¹⁰ și strigau cu glas puternic: „Mântuirea ne este dată
de Dumnezeu nostru, care stă pe tron, și de Miel”.
¹⁵ De aceea, stau înaintea tronului lui Dumnezeu
și-i slujesc ziua și noaptea în templul lui.
Cel ce șade pe tron va locui printre ei.
¹⁶ Nu vor mai suferi de foame, nici de sete,
nici nu-i va mai chinui arșița soarelui,
¹⁷ pentru că Mielul, care stă în mijlocul tronului,
va fi păstorul lor, ca să-i conducă la izvoarele apelor vieții;
iar Dumnezeu va șterge orice lacrimă din ochii lor”.

Cuvântul Domnului

211.*Moartea nu va mai fi.*Citire din Apocalipsul sfântului Ioan **21,1a.3-5a**

- 1a** **E**u, Ioan,
am văzut un cer nou și un pământ nou.
Și am auzit dinspre tronul divin
un glas puternic ce zicea:
„Iată, locuința lui Dumnezeu este între oameni.
El va locui cu ei și ei vor fi poporul lui;
și însuși Dumnezeu va fi cu ei.
4 El va șterge orice lacrimă din ochii lor:
nu va mai fi moarte, nici plâns,
nici strigăt, nici durere,
căci lumea cea dintâi a dispărut”.
- 5a** Atunci cel care șade pe tron a spus:
„Iată, toate le fac noi”.

Cuvântul Domnului

PSALMI RESPONSORIALI

212.

Ps 22,1-3a.3b-4.5.6

R. (1): Domnul este păstorul meu,
nu voi duce lipsă de nimic.

1 Domnul este păstorul meu, nu voi duce lipsă de nimic!

2 El mă paște pe pășuni verzi
mă conduce la ape de odihnă,

3a îmi înviorează sufletul. **R.**

3b Mă călăuzește pe cărări drepte,
de dragul numelui său.

4 Chiar dacă ar fi să umblu
prin valea întunecată a morții,
nu mă tem de nici un rău, căci tu ești cu mine,
toiagul și nuiiua ta mă mângâie. **R.**

5 Tu pregătești masă pentru mine în fața dușmanilor mei,
îmi ungi capul cu untdelemn
și paharul meu e plin de se revarsă. **R.**

6 Da, fericirea și îndurarea mă vor însoți
în toate zilele vieții mele
și voi locui în casa Domnului
până la sfârșitul zilelor mele. **R.**

213.**Ps 24,4-5ab.6-7bc.20-21****R. (1b):** Către tine, Doamne, înalț sufletul meu.

⁴ Fă-mi cunoscute, Doamne, căile tale,
condu-mă pe cărările tale.

^{5ab} Călăuzește-mă în adevărul tău și învață-mă,
căci tu ești Dumnezeuul mântuirii mele. **R.**

⁶ Amintește-ți, Doamne, de îndurările tale,
și de faptele milostivirii tale, căci ele sunt veșnice.

^{7bc} Adu-ți aminte de mine în îndurarea ta,
pentru bunătatea ta, Doamne. **R.**

²⁰ Păzește sufletul meu și mântuiește-mă;
să nu fiu făcut de rușine,
pentru că mi-am pus speranța în tine.

²¹ Nevinovăția și dreptatea să mă ocrotească,
pentru că am sperat în tine. **R.**

214.*Ps 41,2.3.5bcd; Ps 42,3.4.5*

R. (*Ps 41,3*): Sufletul meu e însetat de Dumnezeu,
de Dumnezeul cel viu.

² Cum dorește cerbul izvoarele de apă,
așa te dorește sufletul meu pe tine, Dumnezeule. **R.**

³ Sufletul meu e însetat de Dumnezeu,
de Dumnezeul cel viu;
când voi veni și mă voi arăta în fața lui Dumnezeu? **R.**

^{5bcd} Îmi aduc aminte de aceasta
– și sufletul se topește în mine –
cum înaintam prin mulțime,
până la casa lui Dumnezeu,
în strigătele de bucurie și de mulțumire
ale unei mulțimi în sărbătoare. **R.**

^{42,3} Trimite-mi lumina și adevărul tău!
Ele să mă călăuzească,
să mă ducă la muntele tău cel sfânt
și în lăcașurile tale. **R.**

⁴ Voi merge la altarul lui Dumnezeu,
la Dumnezeul bucuriei și veseliei mele.
și te voi lăuda cu harpa,
Dumnezeule, Dumnezeul meu. **R.**

⁵ Pentru ce ești mâhnit, suflete al meu,
și pentru ce gemi înlăuntrul meu?
Încrede-te în Dumnezeu, că iarăși îl voi lăuda
pe el, care este mântuirea feței mele
și Dumnezeul meu. **R.**

215.**Ps 148,1-2.11-13a.13.14**

R. (cf. 12c): Toate popoarele
să laude numele Domnului.

Sau:

Aleluia.

- ¹ Lăudați-l pe Domnul din ceruri,
lăudați-l întru cei de sus!
- ² Lăudați-l, voi, toți îngerii lui,
lăudați-l, toate oștirile sale! **R.**
- ¹¹ Regii pământului și toate popoarele,
conducătorii și toți judecătorii pământului,
- ¹² tineri și fecioare, bătrâni și copii.
- ^{13a} Să laude numele Domnului! **R.**
- ¹³ Să laude numele Domnului,
pentru că numele lui este vrednic de toată lauda.
Măreția lui este mai presus de pământ și în ceruri. **R.**
- ¹⁴ El a înălțat puterea poporului său,
spre lauda tuturor credincioșilor săi,
a fiilor lui Israel, poporul care îi stă aproape. **R.**

ALELUIA ȘI VERSETE LA EVANGHELIE**216.****Mt 11,25**

*(Aleluia) Te preamăresc pe tine, Părinte,
stăpânul cerului și al pământului,
pentru că le-ai descoperit celor mici
misterele împărăției tale. (Aleluia)*

217.**In 6,39**

*(Aleluia) Aceasta este voința Tatălui meu:
să nu pierd pe nimeni dintre cei pe care mi i-a dat el,
ci să-i învii în ziua de apoi. (Aleluia)*

218.**2Cor 1,3b-4a**

*(Aleluia) Binecuvântat să fie Dumnezeu, Tatăl îndurărilor
și Dumnezeuul oricărei mângâieri,
care ne mângâie în orice necaz al nostru. (Aleluia)*

EVANGHELII

219.

(Aleluia) *Te preamăresc pe tine, Părinte,
stăpânul cerului și al pământului,
pentru că le-ai descoperit celor mici
misterele împărăției tale. (Aleluia)* *Mt 11,25*

*Ai ascuns acestea de la cei înțelepți
și le-ai descoperit celor mici.*

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Matei **11,25-30**

- I**n acel timp, Isus a luat cuvântul și a spus:
- 25** „Te preamăresc pe tine, Părinte,
stăpânul cerului și al pământului,
pentru că ai lăsat ascunse acestea
celor înțelepți și pricepuți și le-ai descoperit celor mici.
- 26** Da, Părinte, căci așa ai voit tu în bunătatea ta.
- 27** Toate mi-au fost date de către Tatăl meu;
și nimeni nu-l cunoaște pe Fiul, decât numai Tatăl;
nici pe Tatăl nu-l cunoaște nimeni, decât numai Fiul
și acela căruia Fiul vrea să-i descopere.
- 28** Veniți la mine, toți cei osteniți și împovărați,
și eu vă voi da odihnă.
- 29** Luați jugul meu asupra voastră
și învățați de la mine,
căci eu sunt blând și smerit cu inima,
și veți găsi odihnă pentru sufletele voastre.
- 30** Căci jugul meu e dulce și povara mea este ușoară”.

Cuvântul Domnului

220.

*(Aleluia) Aceasta este voința Tatălui meu:
să nu se piardă nimeni
dintre cei pe care mi i-a dat el,
ci să-i învii în ziua de pe urmă. (Aleluia) Cf. In 6,39*

*Cine crede în Fiul are viața veșnică
și eu îl voi învia în ziua de apoi.*

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan **6,37-40**

In acel timp,

Isus spunea mulțimii iudeilor:

- 37** „Toți cei pe care mi-i dă Tatăl vor veni la mine;
și pe cel care vine la mine nu-l voi izgoni afară,
38 pentru că m-am coborât din cer nu ca să fac voia mea,
ci voia celui ce m-a trimis.
39 Or, aceasta este voința celui ce m-a trimis,
ca din cei pe care mi i-a dat să nu pierd pe nici unul,
ci să-i învii în ziua de apoi.
40 Aceasta este voința Tatălui meu,
ca oricine vede pe Fiul
și crede într-însul să aibă viața veșnică;
și eu îl voi învia în ziua de apoi”.

Cuvântul Domnului

221. (Pentru un copil care a primit sfânta Împărtășanie)

(Aleluia) *Binecuvântat să fie Dumnezeu,
Tatăl îndurărilor și Dumnezeuul oricărei mângâieri,
care ne mângâie în orice necaz al nostru. (Aleluia)*

Cf. 2Cor 1,3-4a

*Cine mănâncă această pâine are viața veșnică
și eu îl voi învia în ziua de apoi.*

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan **6,51-59**

- I**n acel timp, Isus a spus mulțimii:
- 51** „Eu sunt pâinea cea vie
care s-a coborât din cer.
Cine mănâncă din pâinea aceasta
va trăi în veci;
iar pâinea pe care eu o voi da,
pentru viața lumii, este trupul meu”.
- 52** Iudeii se certau zicând:
- „Cum poate acesta să ne dea trupul să-l mâncăm?”
- 53** Isus le-a zis:
- „Adevăr, adevăr zic vouă:
dacă nu mâncați trupul Fiului Omului
și nu beți sângele lui,
nu veți avea viață în voi.
- 54** Cine mănâncă trupul meu
și bea sângele meu are viața veșnică
și eu îl voi învia în ziua de apoi.
- 55** Trupul meu cu adevărat este mâncare
și sângele meu, cu adevărat băutură.

- 56** Cine mănâncă trupul meu și bea sângele meu rămâne în mine și eu rămân în el.
- 57** Precum m-a trimis pe mine Tatăl cel viu și eu trăiesc prin Tatăl, la fel, și cel care mă va mânca pe mine va trăi prin mine.
- 58** Aceasta este pâinea care se coboară din cer, nu ca aceea din care au mâncat părinții voștri. Ei au murit; cine mănâncă din această pâine va trăi în veci”.
- 59** Acestea le-a zis pe când învăța în sinagoga din Cafarnaum.

Cuvântul Domnului

222.

*(Aleluia) Te preamăresc pe tine, Părinte,
stăpânul cerului și al pământului,
pentru că le-ai descoperit celor mici
misterele împărăției tale. (Aleluia) Mt 11,25*

Dacă tu crezi, vei vedea gloria lui Dumnezeu.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
după sfântul Ioan **11,32-38.40**

- I**n acel timp,
- 32** Maria, sora lui Lazăr,
când a ajuns în locul unde era Isus și l-a văzut,
s-a aruncat la picioarele lui și i-a spus:
„Doamne, dacă ai fi fost aici, fratele meu nu ar fi murit”.
- 33** Isus, când a văzut-o cum plânge
și cum plâng și iudeii care au venit cu ea,
a fost profund mișcat
- 34** și a întrebat: „Unde l-ați pus?”
I-au răspuns: „Doamne, vino și vezi!”
- 35** Și lui Isus i-au dat lacrimile.
- 36** Atunci iudeii au spus: „Iată cât de mult îl iubea!”
- 37** Dar unul dintre ei a zis:
„El, care a deschis ochii orbului din naștere,
nu putea face ca Lazăr să nu moară?”
- 38** Din nou fiind adânc mișcat, Isus a mers la mormânt.
Mormântul era o grotă
la intrarea căreia era așezată o piatră.
- 40** Isus i-a zis: „Nu ți-am spus că, dacă vei crede,
vei vedea slava lui Dumnezeu?”

Cuvântul Domnului

II. RUGĂCIUNI

1

223. Pentru un copil răposat

Dumnezeule,
noi credem că acest copil se află deja în împărăția ta;
implorăm cu umilință milostivirea ta,
ca să ne facă și pe noi să-l revedem în viața veșnică.
Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

2

224. Pentru un copil răposat

Îți încredințăm, Doamne, cu umilință
pe frățiorul nostru N.,
pe care-l iubești cu o dragoste nesfârșită.
Condu-l cu bunătate în paradis,
unde nu va mai fi nici doliu,
nici strigăt de jale, nici de durere,
ci pace și bucurie,
cu Fiul tău și cu Duhul Sfânt, în toți vecii vecilor.

R. Amin.

3**225. Pentru cei îndurerați**

**Te rugăm, Doamne,
mângâie cu bunătate pe slujitorii tăi
și, așa cum l-ai spălat pe acest copil în baia Botezului
și acum l-ai făcut părtaș de fericirea cerească,
ajută-ne să avem și noi parte cu dânsul
de bucuriile veșnice.**

Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

4**226. Pentru cei îndurerați**

**Preasfânta Născătoare de Dumnezeu, Maria,
a asistat sub cruce la moartea Fiului său;
te rugăm, Doamne,
ca ea, Mângâietoarea mahnitelor,
să fie alături de cei îndurerați,
să le aducă mângâierea credinței
și să le mijlocească răsplata cerească.**

Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

III. ÎNDEMNURI PENTRU ULTIMA RECOMANDARE ȘI ULTIMUL RĂMAS BUN

1

227.

În planul Providenței sale,
Domnul a voit să-l cheme la sine pe acest copil
care, prin Botez, a devenit fiul său adoptiv.
Noi îi înmormântăm trupul,
dar acest trup va învia odată,
ca să înflorească în viața cea veșnică
ce nu cunoaște sfârșit.
Având speranța neclintită că acest copil,
renăscut prin Botez, a intrat deja în viață,
să-l rugăm pe Dumnezeu
să-i mângâie pe părinți și rude
și să ne înalțe sufletele la cele cerești.

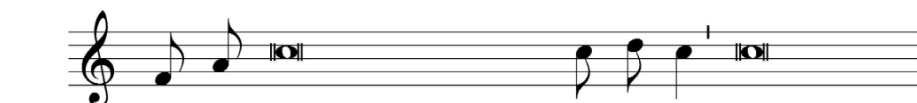
2

228.

Ne îndeplinim acum datoria creștinească
de a-i înmormânta pe cei răposați.
În fața lui Dumnezeu, și morții trăiesc,
și sufletul acestui copil se bucură deja de viață.
Îl rugăm pe Dumnezeu ca acest trup supus putrezirii,
pe care îl încredințăm pământului,
să învie în strălucire, pentru ca, unindu-se cu sufletul,
să ia parte la bucuria sfinților.

IV. RESPONSORIU PENTRU ULTIMA RECOMANDARE ȘI ULTIMUL RĂMAS BUN

229.

V. Cred că Răscumpărătorul meu tră-ieș-te, și în ziua cea

din urmă din pă - mânt voi în - vi - a.

R. Și cu ochii mei îl voi ve - dea pe Dum - ne - zeu,

mân - tu - i - to - rul meu.

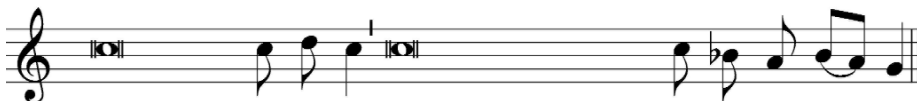
V. Eu însumi îl voi vedea, și nu al - tul, și o - chii mei îl vor pri - vi.

R. Și cu ochii mei îl voi ve - dea pe Dum - ne - zeu,

mân - tu - i - to - rul meu.

V. Aceasta este spe-ran-ța care se află în adâncul i - ni-mii me - le.

R. Și cu ochii mei îl voi ve - dea pe Dum - ne - zeu,
mân - tu - i - to - rul meu.

V. BINECUVÂNTAREA MORMÂNTULUI

230.

**Dumnezeule,
în a cărei milostivire
se odihnesc sufletele credincioșilor,
binecuvântează acest mormânt
și pune-l sub paza unui înger.
Dezleagă de toate lanțurile păcatelor
sufletul aceluia al cărui trup îl înmormântăm aici,
ca să se bucure de-a pururi de tine,
împreună cu sfinții tăi.
Prin Cristos Domnul nostru.**

R. Amin.

roşu – 256 + 256 – negru

CAPITOLUL VIII

TEXTE PENTRU ÎNMORMÂNTAREA COPILOR NEBOTEZAȚI

I. LECTURI BIBLICE

231. *Domnul va înlătura moartea pe veci.*

Citire din cartea profetului Isaia **25,6a.7-8a**

In ziua aceea,
6a Domnul oștirilor va pregăti pe muntele acesta,
pentru toate popoarele,
un ospăț cu cărnuri grase, un ospăț cu vinuri alese.
7 Pe muntele acesta,
el va da la o parte vălul de pe fața tuturor popoarelor
și învelitoarea care acoperă toate neamurile.
8 El va nimici moartea pe vecie.
Domnul Dumnezeu va șterge lacrimile
de pe fețele tuturor.

Cuvântul Domnului

232. *Bine este să aștepti în tăcere ajutorul Domnului.*

Citire din cartea Lamentațiunilor

3,17-26

- 19** **M**i-ai luat pacea și nu mai cunosc fericirea.
Și am zis: „S-a dus puterea mea de viață
și nu mai am nici o nădejde în Domnul”.
- 19** Gândește-te la necazul și la suferința mea,
la pelin și la otravă!
- 20** Când își aduce aminte sufletul meu de ele,
este mâhnit în mine.
- 21** Iată ce gândesc în inima mea,
și iată ce mă face să mai trag nădejde:
- 22** Bunătățile Domnului nu s-au sfârșit,
îndurările lui n-au ajuns la capăt,
23 ci se înnoiesc în fiecare dimineață.
Și fidelitatea ta este atât de mare!
- 24** Domnul este partea mea de moștenire,
zice sufletul meu;
de aceea, nădăjduiesc în el”.
- 25** Domnul este bun cu cel care își pune speranța în el,
cu sufletul care-l caută.
- 26** Bine este să aștepti în tăcere mântuirea Domnului.

Cuvântul Domnului

233.

Ps 24,4-5ab.6-7bc.17 și 20

R. (1b): Către tine, Doamne, înalț sufletul meu.

Sau:

(3b): Toți cei care se încred în tine
nu vor fi făcuți de rușine.

⁴ Fă-mi cunoscute, Doamne, căile tale,
condu-mă pe cărările tale.

^{5ab} Călăuzește-mă în adevărul tău și învață-mă,
căci tu ești Dumnezeuul mântuirii mele. **R.**

⁶ Amintește-ți, Doamne, de îndurările tale,
și de faptele milostivirii tale, căci ele sunt veșnice.

^{7bc} Adu-ți aminte de mine în îndurarea ta,
pentru bunătatea ta, Doamne. **R.**

¹⁷ Eliberează de neliniște inima mea,
scoate-mă din necazurile mele.

²⁰ Păzește sufletul meu și mântuiește-mă;
să nu fiu făcut de rușine,
pentru că mi-am pus speranța în tine. **R.**

234.

*(Aleluia) Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea,
 încât l-a dat pe Fiul său, unicul născut,
 ca oricine crede în el să nu piară,
 ci să aibă viața veșnică. (Aleluia)* *In 3,16*

Isus, scoțând un strigăt puternic, și-a dat sufletul.

Citire din Evanghelia Domnului nostru Isus Cristos
 după sfântul Marcu **15,33-46**

- 33** **P**e la amiază s-a făcut întuneric
 peste tot pământul până la ora trei.
- 34** Iar la ora trei, Isus a strigat cu glas puternic:
 „Eloi, Eloi, lema sabactani?”
 Ceea ce înseamnă:
 „Dumnezeul meu, Dumnezeuul meu,
 pentru ce m-ai părăsit?”
- 35** Auzindu-l unii dintre cei care stăteau acolo, ziceau:
 „Iată, îl strigă pe Ilie”.
- 36** Unul a alergat și a înmuiat un burete în oțet;
 l-a înfipt într-o trestie și i-a dat să bea, zicând:
 „Ia să vedem dacă vine Ilie să-l dea jos”.
- 37** Dar Isus, scoțând un strigăt puternic,
 și-a dat sufletul.
- 38** Perdeaua templului s-a rupt în două de sus până jos.
- 39** Sutașul care stătea în fața lui Isus,
 văzând cum a murit, a zis:
 „Acest om era într-adevăr Fiul lui Dumnezeu!”
- 40** Se mai aflau și niște femei care priveau de departe;
 printre ele erau Maria Magdalena,
 Maria, mama lui Iacob cel mic și a lui Iosif, și Salomea,

- 41** care, și când era Isus în Galileea,
mergeau după el și îl slujeau,
și multe altele, care urcaseră cu el la Ierusalim.
- 42** Când s-a lăsat seara,
fiindcă era ziua de pregătire pentru sărbătoare,
adică ajunul sâmbetei,
- 43** a venit Iosif din Arimateea, un om de seamă,
membru al Sinedriului,
care aștepta și el împărăția lui Dumnezeu.
El s-a încumetat să intre la Pilat
ca să ceară trupul lui Isus.
- 44** Pilat s-a mirat că a murit atât de repede
și, chemându-l pe sutaș,
l-a întrebat dacă a murit de mult.
- 45** Primind confirmarea din partea sutașului,
i-a dăruit lui Iosif trupul mort.
- 46** Iosif, cumpărând un giulgiu
și coborându-l pe Isus de pe cruce,
l-a înfășurat în giulgiu
și l-a pus într-un mormânt care era săpat în stâncă.
Apoi a prăvălit o lespede la intrarea mormântului.

Cuvântul Domnului

II. RUGĂCIUNI

1

235.

**Dumnezeule milostiv,
tu vrei ca toți oamenii să ajungă la mântuire;
ascultă rugăciunile credincioșilor tăi,
îndurerați de moartea copilului lor,
mângâie-i în durere
prin credința că toată făptura de la tine vine
și la tine se întoarce,
și pe toate le ocrotești în dragostea ta.
Prin Cristos Domnul nostru.**

R. Amin.

2

236.

**Preamilostive Părinte,
numai tu ne dai mângâiere și pace.
Tu cunoști credința acestor părinți:
dă-le mângâierea că acestui copil
nu i-a fost răpită viața,
ci că trăiește în preajma ta
și se bucură de binefacerile iubirii tale.
Prin Cristos Domnul nostru.**

R. Amin.

Altă rugăciune la nr. 226.

III. ÎNDEMN PENTRU ULTIMA RECOMANDARE ȘI ULTIMUL RĂMAS BUN

237.

**Fraților, să-l recomandăm Domnului pe acest copil
și, pătrunși de aceeași dragoste frățească,
să ne rugăm pentru părinții lui,
care, în timp ce își plâng odrasla pierdută,
să fie întăriți în credința
că mila lui Dumnezeu o va ocroti.**

Alte texte se pot alege dintre cele care sunt propuse pentru copiii botezați.

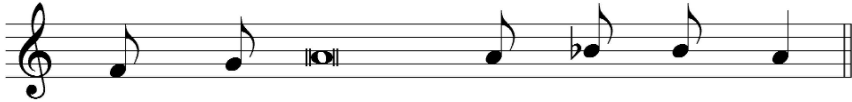
ANEXĂ

**OFICIUL
PENTRU RĂPOSAȚI**

LAUDELE

INTRODUCEREA

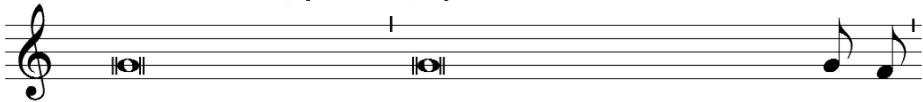
V. Dum - ne - zeule, vino în aju - to - rul meu.

R. Doamne, grăbește-te să mă a - juți.

V. Slavă Tatălui, și Fiului, și Sfân - tu - lui Duh.

R. Precum era la început, și acum, și pururea, și în vecii veci-lor.

A - min. (A - le - lu - ia)

Sau:

V. Doam - ne, des - chi - de - mi bu - ze - le.

R. Și gura mea va ves - ti mă - ri - rea ta.

INVITATORIUL

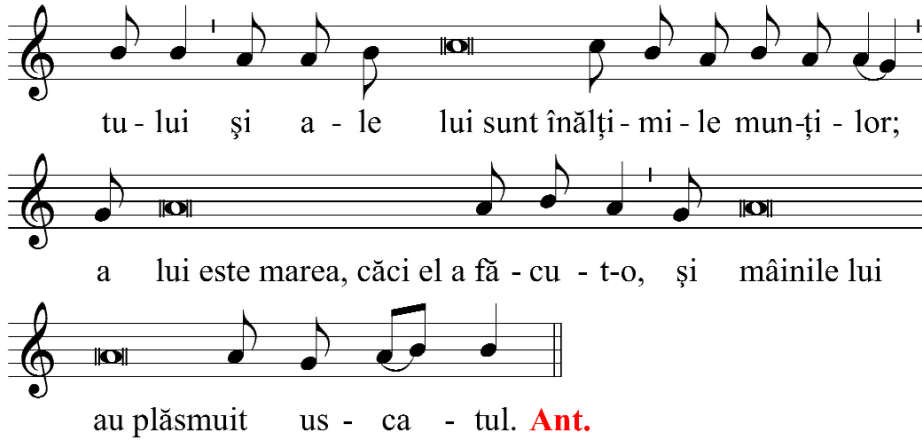
Antifonul

Re - ge - lui pen - tru ca - re toa - te tră - iesc,
ve - niți să ne în - chi - năm.

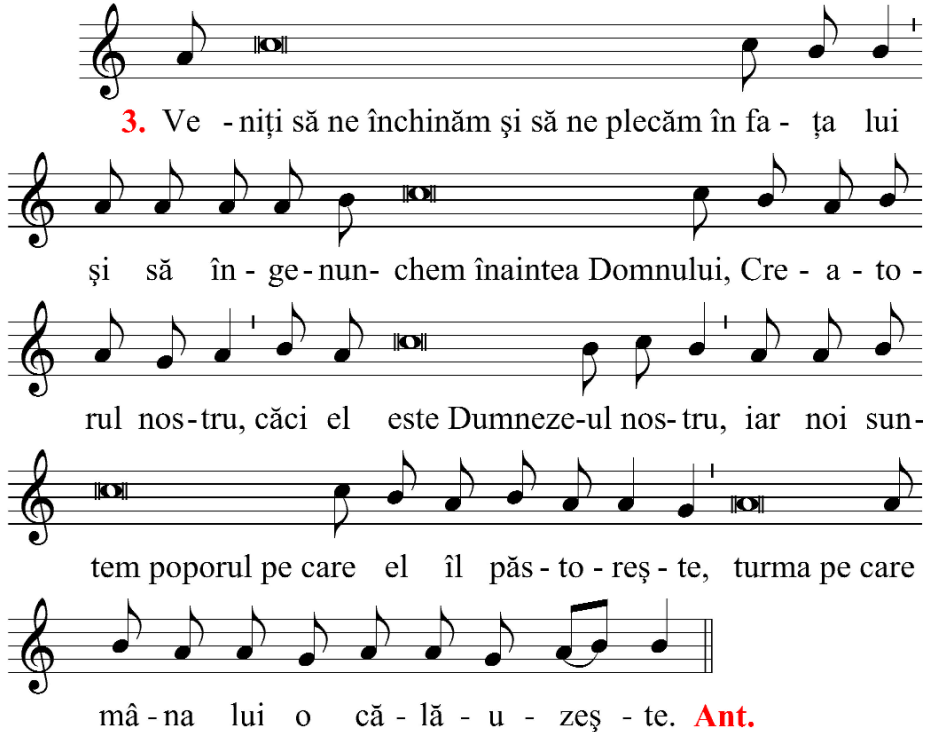
Psalmul 94 (95)

1. Ve - niți să cântăm cu veselie Dom - nu - lui,
și să stri - găm cu bucurie către stânca mân - tu - i - rii noas - tre!
Să mer - gem înaintea lui cu cânte - ce de la - u - dă
și în cân - țări de psalmi să - l prea - mă - rim! **Ant.**

2. Căci mare Dumnezeu este Dom - nul și mare împărat
pes - te toți ze - ii; în mâ - na lui sunt adâncuri - le pă - mân -

tu - lui și a - le lui sunt înălți - mi - le mun - ți - lor;
 a lui este marea, căci el a fă - cu - t-o, și mâinile lui
 au plăsmuit us - ca - tul. **Ant.**

3. Ve - niți să ne închinăm și să ne plecăm în fa - ța lui
 și să în - ge - nun - chem înaintea Domnului, Cre - a - to -
 rul nos - tru, căci el este Dumnezeu - ul nos - tru, iar noi sun -
 tem poporul pe care el îl pă - to - reș - te, turma pe care
 mâ - na lui o că - lă - u - zeș - te. **Ant.**

4. O, de ați asculta astăzi gla-sul lui: „Nu vă îm-pie-triți inimile ca la Meriba, ca în ziua de la Mas - sa în pus-tiu; a - colo m-au is - pi - tit pă - rin - ții voș - tri, m-au pus la încer-ca-re, de - și au văzut lucrări-le me - le. **Ant.**

5. Pa - truzeci de ani m-a degustat nea - mul a - ces - ta, de aceea, am zis: Este un popor cu ini - ma ră - tă - ci - tă; nu au cu - nos - cut că - i - le me - le; de a - ce - ea am ju - rat în mâ - ni - a mea: Nu vor in - tra în o - dih - na mea!” **Ant.**

6. Sla - vă Tatălui, și Fi - u - lui, și Sfân - tu - lui Duh.
 Pre - cum era la început, și acum, și pu - ru - rea, și în vecii
 ve - ci - lor. A - min. **Ant.**

IMNUL

1. Când spai - ma mor - ții ne cu - prin - de,
 I - su - se, tu ne poți sal - va, Căci tu ești via - ța
 Și-n - vi - e - rea și nes - fâr - și - tă-i mi - la ta.

Sau:

1. Când spai - ma mor - ții ne cu - prin - de,
 I - su - se, tu ne poți sal - va,

Căci tu ești via - ța și-n - vi - e - rea
 Și nes - fâr - și - tă-i mi - la ta.

2. Când te-au cuprins fiorii morții,
 Fiori ce sufletu-ngrozesc,
 Plecându-ți capul, ți-ai dat duhul
 În mâna Tatălui ceresc.
3. Luând asupra-ți firea noastră,
 Te-ai arătat bunul Păstor
 Și-ai vrut să-mparți cu noi durerea,
 Să mori și tu cu cei ce mor.
4. Cu brațele pe cruce-ntinse,
 Atragi pe toți la pieptul tău,
 Să afle-n inima-ți străpunsă
 Refugiu-n ceasul cel mai greu.
5. Tu, care-ai părăsit mormântul
 Și viu te-ai înălțat la cer:
 Pe cei ce sunt în agonie
 Încurajează-i că nu pier.

Pentru un răposat:

6. Pe fratele, care-n țărână
 Să se întoarc-ai poruncit,
 Condu-l în patria cerească,
 Să-ți cânte fără de sfârșit.

Pentru o răposată:

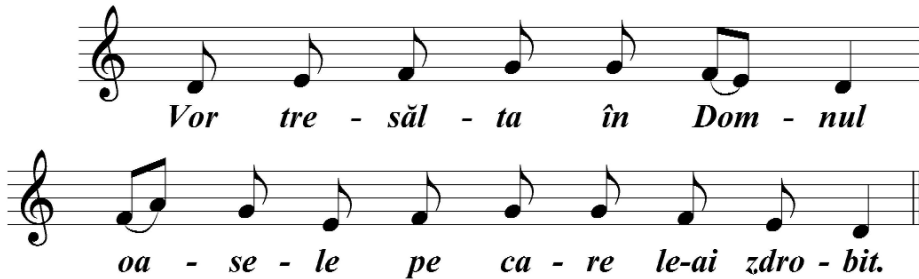
- 7. Pe sora, care în țărână
Să se întoarc-ai poruncit,
Condu-o-n patria cerească,
Să-ți cânte fără de sfârșit.**

Pentru mai mulți răposăți:

- 8. Pe frații, care în țărână
Să se întoarc-ai poruncit,
Condu-i în patria cerească,
Să-ți cânte fără de sfârșit.**

PSALMODIA

Antifonul 1

*Vor tre - săl - ta în Dom - nul
oa - se - le pe ca - re le-ai zdro - bit.*

Psalmul 50 (51)

Ton
I f

1. Ai mi - lă de mine, Dum - ne - ze - u - le,
după marea ta bu - nă - ta - te.

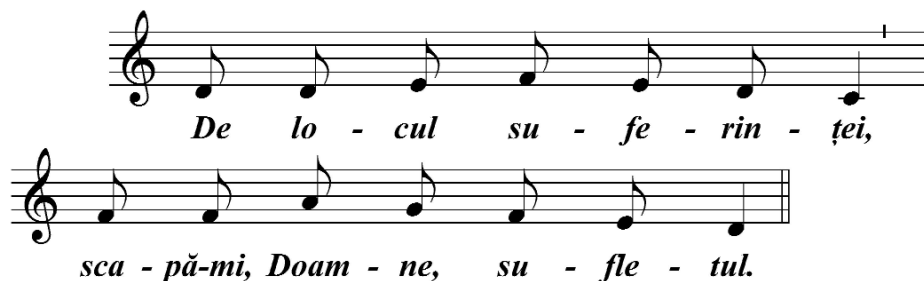

(FLEXA EX. 16: Dumnezeuul mântuirii me - le †)

2. Și, după mulțimea îndurărilor tale, *
șterge fărădelegea mea.
3. Spală-mă cu desăvârșire de nelegiuirea mea *
și curăță-mă de păcatul meu.
4. Căci recunosc fărădelegea mea *
și păcatul meu stă pururi înaintea mea.
5. Împotriva ta, numai împotriva ta am păcătuit *
și ce-i rău înaintea ta am făcut.
6. De aceea, tu ești drept în sentințele tale *
și nepărtinitor în judcățile tale.
7. Căci, iată, în nelegiuire m-am născut *
și în păcat m-a zămislit mama mea.
8. Dar tu iubești adevărul în adâncul inimii, *
fă, deci, să pătrundă înțelepciunea înlăuntrul meu.
9. Stropește-mă cu isop și voi fi curat, *
spală-mă și voi fi mai alb decât zăpada.
10. Fă să aud un cuvânt de bucurie și veselie *
și oasele pe care le-ai zdrobit vor tresălta.
11. Întoarce-ți fața de la păcatele mele *
și șterge toate nelegiuirile mele.
12. Creează în mine o inimă curată, Dumnezeule, *
și un duh statornic înnoiește înlăuntrul meu.

13. Nu mă alunga de la fața ta *
și duhul tău sfânt nu-l lua de la mine.
14. Dă-mi iarăși bucuria mântuirii tale *
și întărește-mă cu duh binevoitor.
15. Atunci voi învăța pe cei fără de lege căile tale *
și cei păcătoși la tine se vor întoarce.
16. Mântuiește-mă, Dumnezeule,
Dumnezeul mântuirii mele, †
de vinovăția sângelui vărsat, *
și limba mea va preamări dreptatea ta.
17. Doamne, deschide-mi buzele *
și gura mea va vesti lauda ta.
18. Pentru că jertfele nu-ți sunt plăcute †
și, chiar dacă ți-aș aduce, *
arderile de tot nu te-ar mulțumi.
19. Jertfa mea, Dumnezeule, este duhul smerit, *
inima căită și smerită, Dumnezeule, n-o disprețui.
20. În bunătatea ta, Doamne, fă bine Sionului *
și reclădește zidurile Ierusalimului.
21. Atunci îți vor fi plăcute jertfele de împăcare,
arderile de tot și ofrandele; *
atunci și se vor oferi viței pe altarul tău.
- Slavă Tatălui, și Fiului, *
și Sfântului Duh,
- Precum era la început, și acum, și pururea, *
și în vecii vecilor. Amin.
- Ant.** Se vor bucura în tine
oasele pe care le-ai zdrobit.

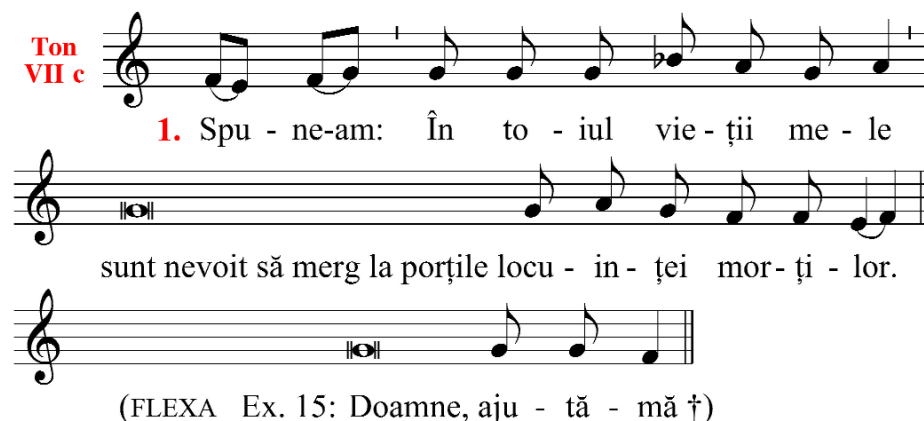
Antifonul 2

De lo - cul su - fe - rin - ței,
sca - pă-mi, Doam - ne, su - fle - tul.

Cântarea *Is 38,10-14.17-20*

Ton VII c

1. Spu - ne-am: În to - iul vie - ții me - le
sunt nevoit să merg la porțile locu - in - ții mor - ți - lor.
(FLEXA Ex. 15: Doamne, aju - tă - mă †)

2. Am căutat restul anilor mei și am zis: *
Nu-l voi mai vedea pe Domnul pe pământul celor vii,
3. nu voi mai vedea pe nimeni *
dintre cei rămași în lume.
4. Locuința mea e smulsă și aruncată departe de mine *
ca o colibă de păstori;
5. ca un țesător îmi taie firul vieții *
și mă scoate din urzeală.

6. Din zi în noapte *
mi-ai hotărât sfârșitul.
  7. Am strigat până dimineața *
ca un leu, mi-ai zdrobit toate oasele;
  8. din zi în noapte *
mi-ai hotărât sfârșitul.
  9. Strig ca puiul de rândunică, *
stau îngândurat ca porumbelul.
  10. Mi s-au împăienjenit ochii tot privind la cer, *
Doamne, sunt în necaz; ajută-mă!
  11. Tu însă ai scăpat sufletul meu din prăpastia pierzării, *
căci ai dat uitării toate păcatele mele.
  12. Cei din infern nu te laudă, *
moartea nu te preamărește;
  13. cei care coboară în adâncuri *
nu mai speră în cuvântul tău.
  14. Cel viu, da, cel viu te va lăuda, ca mine astăzi; *
tatăl face cunoscută fiilor săi fidelitatea ta.
  15. Doamne, ajută-mă, †
și-ți vom cânta psalmi în toate zilele vieții noastre, *
în casa Domnului.
- Slavă Tatălui, și Fiului,
și Sfântului Duh *
- Precum era la început și acum și pururea
și în vecii vecilor. Amin.
- Ant.** De locul suferinței,
scapă-mi, Doamne, sufletul.

Antifonul 3

Îl voi lă - u - da pe Dom - nul în via - ța mea.

Psalmul 145 (146)

1. Laudă, suflete al meu, pe Dom - nul! † Voi lăuda pe
Domnul în toată via - ța mea, voi cânta Dumnezeului meu
cât voi tră - i.

2. Nu vă puneți încrederea în cei pu - ter - nici,
în fiii oamenilor care nu pot să mân - tu - ias - că.

3. **Suflarea lor trece, iar ei se întorc în țărână ***
și în aceeași zi se destramă planurile lor.
4. **Fericit este acela care îl are ca ajutor**
pe Dumnezeul lui Iacob; *
care-și pune încrederea în Domnul, Dumnezeul său.
5. **El a făcut cerul și pământul, ***
marea și toate câte se află în ele.

6. El este totdeauna credincios cuvântului său, *
el face dreptate celor asupriți,
el dă pâine celor flămânzi.
7. Domnul eliberează pe cei închiși. *
Domnul luminează pe cei orbi,
8. Domnul ridică pe cei împovărați, *
Domnul iubește pe cei drepti,
9. Domnul are grijă de cei străini, †
sprijină pe văduvă și pe orfan, *
dar nimicește calea celor răi.
10. Domnul, Dumnezeuul tău, Sionule, *
stăpânește în veci, din neam în neam.

Slavă Tatălui, și Fiului, *
și Sfântului Duh,

Precum era la început, și acum, și pururea, *
și în vecii vecilor. Amin.

Ant. Îl voi lăuda pe Domnul în toată viața mea.

Sau:

Antifonul 3

Să-l la - u - de pe Dom - nul
toa - tă su - fla - rea.

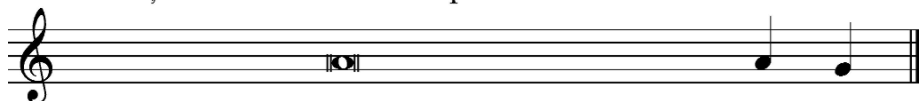
Psalmul 150

1. Lăudați-l pe Domnul în lă - ca - șul său sfânt,

lăudați-l în firmamentul pu - te - rii sa - le.

(FLEXA Ex. 5: Lăudați-l cu cimbale plăcut sunătoa - re, †)

- 2.** Lăudați-l pentru faptele sale minunate, *
lăudați-l pentru măreția sa nesfârșită.
- 3.** Lăudați-l cu sunete de trompetă, *
lăudați-l cu chitară și harpă.
- 4.** Lăudați-l cu timpane și dansuri, *
lăudați-l cu instrumente de suflet și coarde.
- 5.** Lăudați-l cu cimbale plăcut sunătoare, †
lăudați-l cu cimbale de veselie. *
Să-l laude pe Domnul toată suflarea!

Slavă Tatălui, și Fiului, *
și Sfântului Duh,

Precum era la început, și acum, și pururea, *
și în vecii vecilor. Amin.

Ant. Să-l laude pe Domnul toată suflarea.

LECTURĂ SCURTĂ

1 Tes 4,14

Fraților, dacă noi credem că Isus a murit și a înviat, la fel, prin Isus, Dumnezeu îi va aduce pe cei adormiți împreună cu el.

RESPONSORIU

Ton
V a

V. Te voi preamări pe tine Doam - ne,
pen - tru că nu m-ai în - de - păr - tat.

R. Te voi preamări pe tine Doam - ne,
pen - tru că nu m-ai în - de - păr - tat.

V. Ai schim - bat plânsul meu în bucu - ri - e.

R. Pen - tru că nu m-ai în - de - păr - tat

V. Sla - vă Tatălui și Fiului și Sfân - tu - lui Duh.

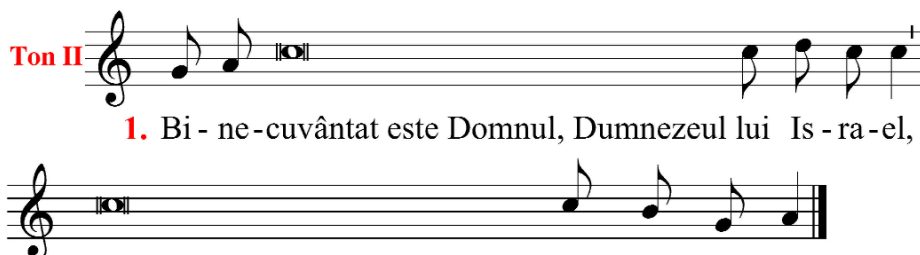
R. Te voi preamări pe tine, Doamne, pentru că nu m-ai în-de-păr-tat.

BENEDICTUS**Antifonul la Benedictus**

Eu sunt în - vi - e - rea și via - ța:
 ci - ne cre-de-n mi - ne, chiar da - că moa - re,
 va tră - i, și tot cel ca - re tră - ieș - te și
 cre-de în mi - ne nu va mu - ri în veci.

Cântarea lui Zaharia**Lc 1,68-79**

Ton II

1. Bi - ne-cuvântat este Domnul, Dumnezeuul lui Is - ra - el,

pentru că a vizitat și a răscumpărat po - po - rul său.

2. Și ne-a înălțat o putere de mântuire *
în casa lui David, slujitorul său,
3. precum a promis prin gura sfinților săi profeți, *
care au fost în vechime,
4. să ne mântuiască de vrăjmașii noștri *
și de mâna tuturor acelor care ne urăsc.

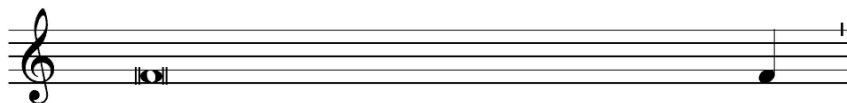
5. Astfel își arată îndurarea față de părinții noștri *
și își aduce aminte de legământul său cel sfânt,
6. de jurământul pe care l-a făcut lui Abraham,
părintele nostru, *
că ne va dărui harul
7. ca, eliberați din mâna dușmanilor noștri, *
să-i slujim fără teamă,
8. în sfințenie și dreptate, sub priivirea lui, *
în toate zilele vieții noastre.
9. Iar tu, copile, profet al Celui Preaînalt te vei chema: *
căci vei merge înaintea Domnului
să pregătești căile sale,
10. pentru a da poporului său cunoștința mântuirii, *
întru iertarea păcatelor,
11. prin iubirea îndurătoare a Dumnezeuului nostru, *
cu care ne va vizita Cel care Răsare din înălțime.
12. Ca să lumineze pe cei care se află în întuneric
și în umbra morții *
și să îndrepte pașii noștri pe calea păcii.

Slavă Tatălui, și Fiului, *
și Sfântului Duh,

Precum era la început, și acum, și pururea, *
și în vecii vecilor. Amin.

Ant. Eu sunt învierea și viața:
cine crede în mine, chiar dacă moare, va trăi,
și tot cel care trăiește și crede în mine
nu va muri în veci.

RUGĂCIUNEA UNIVERSALĂ

V. Dumnezeu Tatăl l-a înviat pe Isus Cristos din morți

El va învia și trupul nostru supus pu - tre - zi - rii.

Să-l ru - găm, spu - nân - du-i:

R. Dă - ne, Doam - ne, via - ța în Cris - tos!

1. **Părinte Sfânt, fă ca aceia care au fost înmormântați cu Fiul tău prin Botez și reînnoiți prin învierea lui, astfel să trăiască viața cea nouă:**
  - încât și atunci când vor muri, să trăiască mereu împreună cu Cristos. **R.**
2. **Tu, care ai în grijă toate, ne-ai dat pâinea vie coborâtă din cer, ca să ne hrănim din ea cu vredenicie:**
  - fă să avem parte de viața veșnică și să înviem în ziua de apoi. **R.**
3. **Dumnezeule, tu ai voit să-l întărești pe Fiul tău aflat în agonie printr-un înger:**
  - dă-ne și nouă în ultimele clipe speranța aducătoare de mângâiere. **R.**
4. **Tu i-ai eliberat pe cei trei tineri din cuptorul cu foc:**
  - scapă sufletele răposaților de pedeapsa meritată pentru păcate. **R.**

- 5. Dumnezeuul celor vii și al celor morți, care l-ai înviat pe Isus Cristos:**
– dă-le viață veșnică celor răposați și condu-ne împreună cu ei în slava fericirii veșnice. **R.**

Tatăl nostru.

Rugăciuni la alegere la nr. 170-182.

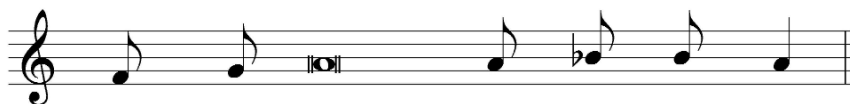
- V. Domnul să fie cu voi.**
R. Și cu duhul tău.
V. Să vă binecuvânteze atotputernicul Dumnezeu, Tatăl, și Fiul, ✠ și Sfântul Duh.
R. Amin.
V. Mergeți în pace.
R. Mulțumim lui Dumnezeu.

Sau:

Odihna veșnică dă-le-o lor, Doamne...

VESPERELE

INTRODUCEREA

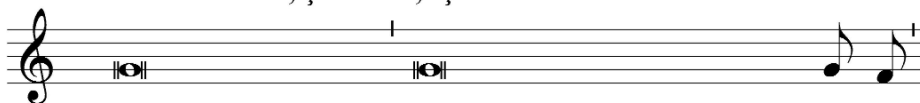
V. Dum - ne - zeule, vino în aju - to - rul meu.

R. Doamne, grăbește-te să mă a - juți.

V. Slavă Tatălui, și Fiului, și Sfân - tu - lui Duh.

R. Precum era la început, și acum, și pururea, și în vecii veci-lor.

A - min. (A - le - lu - ia)

IMNUL

1. Mă - reș bi - ru - i - tor al mor - ții,

Î - su - se, fal - nic îm - pă - rat, Tu Ta - tă - lui ce -

resc mă - ri - rea, Iar no - uă via - ța ne-ai re - dat.

-
- 2. Tu ai luat a noastră fire,
Ba chiar și morții te-ai supus,
Și ai învins prin ea dușmanul,
Pe cel ce moarte ne-a adus.**
  - 3. Isuse, Dumnezeu puternic,
Prin marele mister pascal,
Îi reînvii pe-aceia care
Pierd iarăși harul baptismal.**
  - 4. Mereu cu candela aprinsă
Vom sta în așteptarea ta,
Și-atunci când vei veni la nuntă,
Voioși te vom întâmpina.**
  - 5. Primește-ne-n a ta lumină,
Preadreptule Judecător;
Cu tine să-l vedem pe Tatăl,
Ca și pe Duhul Sfinților.**

Pentru un răposat:

- 6. Pe slujitorul tău, Isuse,
Care din lume a plecat,
Condu-l în veșnica lumină,
Să te slăvească ne-ncetat.**

Pentru o răposată:

- 7. Pe slujitoarea ta, Isuse,
Care din lume a plecat,
Condu-o-n veșnica lumină,
Să te slăvească ne-ncetat.**

Pentru mai mulți răposați:

- 8. Pe slujitorii tăi, Isuse,
Care din lume au plecat,
Condu-i în veșnica lumină,
Să te slăvească ne-ncetat.**

PSALMODIA

Antifonul 1

Domnul te va pă - zi de ori - ce rău;
Dom - nul îți va a - pă - ra via - ța.

Psalmul 120 (121)

Ton VII c

1. Îmi ri - dic ochii spre munți și mă în - treb:
de unde-mi va veni a - ju - to - rul?

- 2. Ajutorul meu vine de la Domnul *
care a făcut cerul și pământul.**
- 3. Nu va lăsa să ți se clatine piciorul *
și nu va ațipi cel care te păzește.**

4. Iată, nu ațipește, nu doarme *
cel care-l păzește pe Israel.
5. Domnul este păzitorul tău, *
Domnul este umbra ocrotitoare la dreapta ta.
6. Ziua soarele nu-ți va dăuna, *
nici luna în timpul nopții.
7. Domnul te va păzi de orice rău, *
Domnul îți va apăra sufletul.
8. Domnul te va păzi la plecare și la venire, *
de acum și până în veac.

Slavă Tatălui, și Fiului, *
și Sfântului Duh,

Precum era la început, și acum, și pururea, *
și în vecii vecilor. Amin.

Ant. Domnul te va păzi de orice rău;
Domnul îți va apăra viața.

Antifonul 2

Da - că te-ai ui - ta la fă - ră - de - legi, Doam - ne!

Doam - ne, ci - ne - ar mai pu - tea să stea în fa - ța ta?

Psalmul 129

Tonus Peregrinus

2. Plea - că-ți, Doam - ne, u - re - chea ta

- 3.** Dacă te-ai uita la fărădelegi, Doamne, *
Doamne, cine ar mai putea să stea în fața ta?
- 4.** La tine însă este iertare *
și ne temem de tine.
- 5.** Eu nădăjduiesc în Domnul; *
sufletul meu se încrede în cuvântul său.
- 6.** Mai mult decât așteaptă străjerii iyirea zorilor, *
să nădăjduiască Israel în Domnul,
- 7.** căci la Domnul este îndurare *
și belșug de mântuire.
- 8.** Și el va mântui pe Israel *
de toate fărădelegile lui.

Slavă Tatălui, și Fiului, *
și Sfântului Duh,

Precum era la început, și acum, și pururea, *
și în vecii vecilor. Amin.

Ant. Dacă te-ai uita la fărădelegi, Doamne,
Doamne, cine ar mai putea să stea în fața ta.

Antifonul 3

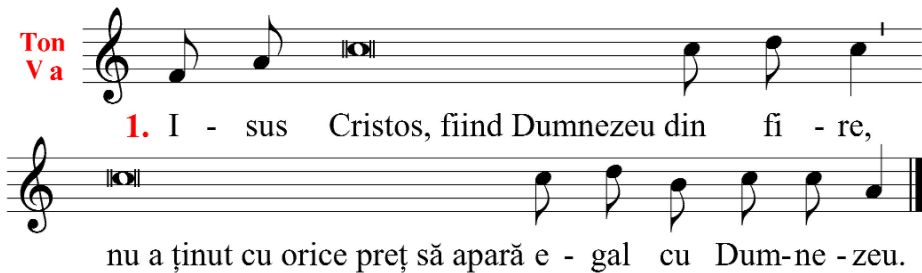

După cum Tatăl îi tre - zeș - te pe cei morți
și le dă via - ță, la fel și Fi - ul
îi dă via - ță cui vrea.

Cântarea

Fil 2,6-11

Ton
V a

1. I - sus Cristos, fiind Dumnezeu din fi - re,
nu a ținut cu orice preț să apară e - gal cu Dum-ne - zeu.

2. dar s-a nimicit pe sine luând firea de sclav și devenind asemenea oamenilor. *
După înfățișare era considerat ca om.
3. S-a umilit, făcându-se ascultător până la moarte * și încă moartea pe cruce.

4. De aceea, și Dumnezeu l-a înălțat
și i-a dăruit un nume *
care este mai presus de orice alt nume,
  5. pentru ca în numele lui Isus
să se plece tot genunchiul: *
al celor din cer, al celor de pe pământ
și al celor din adâncuri,
  6. Și orice limbă să proclame,
spre mărirea lui Dumnezeu Tatăl: *
„Isus Cristos este Domnul!”
- Slavă Tatălui, și Fiului, *
și Sfântului Duh,
- Precum era la început, și acum, și pururea, *
și în vecii vecilor. Amin.

Ant. După cum Tatăl îi trezește pe cei morți
și le dă viață, la fel, și Fiul îi dă viață cui vrea.

LECTURĂ SCURTĂ

1Cor 15,55-57

Unde este, moarte, victoria ta?
Unde este, moarte, ghimpele tău?
Ghimpele morții este păcatul,
iar puterea păcatului este legea.
Însă mulțumire fie lui Dumnezeu
care ne dă victoria prin Domnul nostru Isus Cristos.

RESPONSORIU

V. În în - du - ra - rea ta, Doam-ne, dă - le lor o - dih - nă.

R. În în - du - ra - rea ta, Doam-ne, dă - le lor o - dih - nă.

V. Tu, care vei veni să-i ju - deci pe cei vii și pe cei morți. **R.**

V. Slavă Tatălui, și Fi - u - lui, și Sfân-tu-lui Duh. **R.**

MAGNIFICAT**Antifonul la Magnificat**

Tot ce-mi dă mi - e Ta - tăl va ve - ni la mi - ne;

și pe a - ce - la care vi - ne la mi - ne

nu-l voi iz - go - ni a - fa - ră.

Cântarea sfintei Fecioare

Lc 1,46-55

1. Su - fle - tul meu îl preamăreș - te pe Dom-nul.

2. Și du - hul meu tresaltă de bu - cu -
ri - e în Dumnezeu, mân - tu - i - to - rul meu,

3. **căci a privit la smerenia slujitoarei sale. ***
Iată, de acum, toate popoarele mă vor numi fericită,
4. **căci mi-a făcut lucruri mari Cel Atotputernic ***
și numele lui e sfânt.
5. **Milostivirea lui rămâne din neam în neam ***
peste cei ce se tem de el.
6. **A arătat puterea brațului său, ***
i-a risipit pe cei mândri în cugetul inimii lor,
7. **i-a dat jos de pe tron pe cei puternici ***
și i-a înălțat pe cei smeriți;
8. **pe cei flămânzi i-a copleșit cu bunuri, ***
iar pe cei bogați i-a lăsat cu mâinile goale.
9. **L-a sprijinit pe Israel, slujitorul său, ***
amintindu-și de îndurarea sa,
10. **după cum a promis părinților noștri, ***
lui Abraham și urmașilor lui în veci.

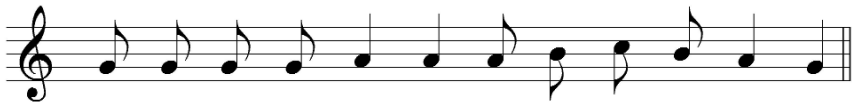
Slavă Tatălui, și Fiului, *
și Sfântului Duh,

Precum era la început, și acum, și pururea, *
și în vecii vecilor. Amin.

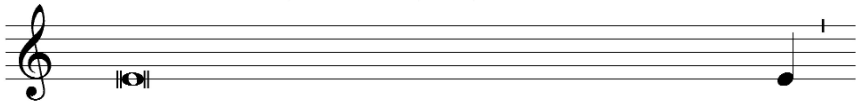
Ant. Tot ce-mi dă mie Tatăl va veni la mine;
și pe acela care vine la mine nu-l voi izgoni afară.

RUGĂCIUNEA UNIVERSALĂ

Domnul nostru Isus Cristos va transforma trupul nostru
umil, făcându-l asemenea cu trupul său glorios.
Însuflețiți de această speranță, să-l implorăm:

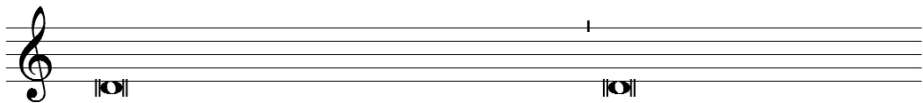
R. Doam-ne, tu ești via - ța și-n - vi - e - rea noas-tră.

1. Doamne Isuse Cristoase, Fiul Dumnezeului celui viu

tu l-ai înviat din morți pe priete-nul tău La-zăr, dăruiește viața

și fericirea veșnică răposaților pe care, prin sângele tău prețios,

i-ai răs - cum - pă - rat. **R.**

2. Doamne Isuse Cristoase, mângâierea celor întristați, care ai șters lacrimile celor care plângeau la moartea lui Lazăr, a tânărului din Naim și a fiicej lui Iair:
– alină durerea acelor care îi plâng pe răposății lor. **R.**
3. Doamne Isuse Cristoase, mântuitorul nostru, distruge în trupul nostru muritor puterea păcatului, pentru ca, așa cum printr-însul am meritat pedeapsa morții:
– tot astfel, prin tine, să dobândim viața veșnică. **R.**
4. Doamne Isuse Cristoase, mântuitorul nostru, privește-i pe aceia care nu au speranță în tine, fiindcă nu te cunosc:
– fă-i să creadă în înviere și în viața veșnică. **R.**
5. Tu, care le-ai dat orbilor lumina ochilor spre a te putea privi:
– arată chipul tău acelor răposăți care încă n-au văzut strălucirea ta. **R.**
6. Tu, care permiți ca locuința noastră pământească, adică trupul nostru, să se destrame:
– dă-ne o locuință veșnică în ceruri. **R.**

Tatăl nostru.

Rugăciuni la alegere la nr. 170-182.

V. Domnul să fie cu voi.

R. Și cu duhul tău.

V. Să vă binecuvânteze atotputernicul Dumnezeu, Tatăl, și Fiul, ✠ și Sfântul Duh.

R. Amin.

V. Mergeți în pace.

R. Mulțumim lui Dumnezeu.

Sau:

Odihna veșnică dă-le-o lor, Doamne...

LIBERA

**Fraților, ne rugăm lui Dumnezeu
să fie îngăduitor cu sufletul acestui răposat,
pentru ca, răscumpărat din moarte, iertat de păcate,
împăcat cu Tatăl și purtat pe umerii bunului Păstor,
să se bucure de fericirea sfinților
în împărăția Regelui veșnic.**

V. Cred că Răscumpărătorul meu tră-ieș-te, și în ziua cea
din urmă din pă - mânt voi în - vi - a.

R. Și cu ochii mei îl voi ve - dea pe Dum - ne - zeu,
mân - tu - i - to - rul meu.

V. Eu însumi îl voi vedea, și nu al - tul, și o - chii mei îl vor pri - vi.

R. Și cu ochii mei îl voi ve - dea pe Dum - ne - zeu,
mân - tu - i - to - rul meu.

V. Aceasta este spe-ran-ța care se află în adâncul i - ni-mii me - le.

R. Și cu ochii mei îl voi ve - dea pe Dum - ne - zeu,
mân - tu - i - to - rul meu.

Alte responsorii la alegere la nr. 187-191.

Tatăl nostru.

RUGĂCIUNE

**Dumnezeule, Tată atotputernic,
noi credem și mărturisim că Fiul tău a murit și a înviat;
te rugăm ca fratele nostru **N.**,
care în această credință a plecat dintre noi,
murind în Cristos,
să se bucure de înviere împreună cu Cristos
care viețuiește și domnește în vecii vecilor.**

R. Amin.

Sau o altă rugăciune, la alegere, fără a se spune: Să ne rugăm.

La urmă:

- V.** Odihna veșnică dă-i-o lui, Doamne
R. Și lumina fără de sfârșit să-i strălucească.
V. Să se odihnească în pace
R. Amin
-

Alte rugăciuni la alegere (nr. 171-182):

1. (nr. 171)
Doamne Dumnezeu,
tu ești lumina credincioșilor și viața sfinților;
tu ne-ai mântuit prin moartea și învierea Fiului tău:
te rugăm, fii milostiv cu slujitorul tău **N.**
și învrednicește-l să te vadă în strălucirea veșnică,
pentru că a crezut în misterul răscumpărării.
Prin Cristos Domnul nostru.
2. (nr. 172)
Dumnezeule, Părinte atotputernic,
tu ne dai tărie prin misterul crucii
și încredere prin învierea Fiului tău;
te rugăm ca, prin acest mister,
să-l dezlegi pe fratele nostru **N.** de legătura morții
și să-l primești în ceata aleșilor tăi.
Prin Cristos Domnul nostru.
3. (nr. 173)
Dumnezeule atotputernic,
Fiul tău a fost cel dintâi pe care tu l-ai înviat din morți;
te rugăm, întărește-ne în speranța
că și pe fratele nostru **N.** îl vei învia la viața veșnică.
Prin Cristos Domnul nostru.

4.

(nr. 174)

Dumnezeule,
în fața ta trăiesc și morții,
iar trupurile noastre, atunci când mor, nu pier,
ci se schimbă în mai bine;
te rugăm cu umilință,
primește sufletul slujitorului tău, **N.**,
în sânul lui Abraham, prietenul tău,
ca să-l faci părtaș la înviere în ziua mare a judecății;
și, dacă în această viață muritoare
s-a făcut vinovat de ceva,
spală-i toată vinovăția în bunătatea și mila ta.
Prin Cristos Domnul nostru.

5.

(nr. 175)

Implorăm, Doamne, cu umilință
milostivirea ta și te rugăm:
primește sufletul slujitorului tău **N.**
și arată-i dărnicia îndurării tale;
curăță-l de tot ceea ce a greșit în viață,
dezleagă-l de legăturile morții,
ca să poată trece în viața de veci.
Prin Cristos Domnul nostru.

6.

(nr. 176)

Cuvântul tău, Doamne,
este pentru noi lumină în întuneric
și sprijin în îndoială:
deschide, te rugăm, inimile noastre
ca să primească cuvântul
și printr-însul să ne putem mângâia unii pe alții.
Prin Cristos Domnul nostru.

7. Pentru un răposat tânăr (nr. 177)

Dumnezeule,
tu dispui de viața și vârsta tuturor oamenilor;
te rugăm cu umilință
ca acest slujitor al tău, care s-a stins în floarea vieții,
să aibă parte de o tinerețe fericită în lăcașul tău.
Prin Cristos Domnul nostru.

8. Pentru un răposat care a lucrat pentru răspândirea evangheliei (nr. 178)

Invocăm cu stăruință, Doamne, mila ta
pentru slujitorul tău N.,
care a lucrat cu sârguință pentru răspândirea credinței,
ca să primească răsplata cuvenită în împărăția ta.
Prin Cristos Domnul nostru.

9. Pentru un decedat după o boală îndelungată (nr. 179)

Dumnezeule,
tu ai voit ca fratele nostru N.
să-ți slujească în încercări și suferință;
te rugăm să-l faci părtaș de răsplată
împreună cu Fiul tău,
cu care s-a făcut asemenea prin răbdare.
Prin Cristos Domnul nostru.

10. Pentru un răposat care a avut o moarte subită (nr. 180)

Doamne,
moartea subită a fratelui nostru N.
ne face mai dureroasă pierderea lui;
te rugăm, arată-te îndurător față de el
și întărește în noi credința
că l-ai primit în rândul aleșilor tăi.
Prin Cristos Domnul nostru.

11. Pentru părinți (nr. 181)

Dumnezeule,
care ne-ai poruncit să-i cinstim pe tatăl și pe mama;
ai milă de tatăl meu (mama mea; părinții noștri)
și iartă-i (iartă-le) păcatele,
iar mie dă-mi harul,
să-l (o/i) văd în bucuria luminii veșnice.
Prin Cristos Domnul nostru.

12. Pentru soți (nr. 182)

Dumnezeule,
tu i-ai unit pe slujitorii tăi N. și N.
prin dragostea sfântă a căsătoriei;
te rugăm să le ierți păcatele
și iubirea ta veșnică să-i unească pe deplin
în fericirea sfinților tăi.
Prin Cristos Domnul nostru.

R. Amin.

INDEX DE TEXTE BIBLICE

Vechiul Testament

<i>Iob</i> 19,1.23-27a	Știu că Răscumpărătorul meu trăiește	65, 99
<i>Is</i> 25,6a.7-8a	Domnul va înlătura moartea pe veci	257
<i>Is</i> 25,6a.7-9	Domnul va înlătura moartea pe veci	103, 233
<i>Lam</i> 3,17-26	Bine este să aștepți în tăcere ajutorul Domnului	104, 234, 258
<i>Dan</i> 12,1-3	Cei care dorm în țărână se vor scula	105
<i>Înț</i> 3,1-9	Ca pe o jertfă de ardere de tot i-a primit	85, 100
<i>Înț</i> 3,1-6	Ca pe o jertfă de ardere de tot i-a primit	101
<i>Înț</i> 4,7-15	Vârsta venerabilă o dă viața curată	102
<i>Sir</i> 2,6	Pune-ți încrederea în Dumnezeu	19, 31, 63
<i>2Mac</i> 12,43-46	Faptă nobilă și demnă pornită din credința în învierea morților	106

Noul Testament

<i>Fap</i> 10,34-43	El este acela care a fost pus de Dumnezeu ca judecător al celor vii și al celor morți	107
<i>Fap</i> 10,34-36.42-43	El este acela care a fost pus de Dumnezeu ca judecător al celor vii și al celor morți	108
<i>Rom</i> 5,5-11	Îndreptățiți prin sângele lui, vom fi scăpați de mânie printr-însul	109
<i>Rom</i> 5,17-21	Unde s-a înmulțit păcatul a prisosit harul	110
<i>Rom</i> 6,3-9	Să trăim o viață nouă	111
<i>Rom</i> 6,3-4.8-9	Să trăim o viață nouă	112, 235
<i>Rom</i> 6,8-9	Dacă am murit împreună cu Cristos	26
<i>Rom</i> 8,14-23	Așteptăm răscumpărarea trupului nostru	113
<i>Rom</i> 8,31b-35.37-39	Cine ne va despărți de dragostea lui Cristos?	114
<i>Rom</i> 14,7-9	Și dacă trăim, și dacă murim, ai Domnului suntem	235
<i>Rom</i> 14,7-9.10b-12	Și dacă trăim, și dacă murim, ai Domnului suntem	67, 115
<i>ICor</i> 15,20-23	Toți vor învia în Cristos	87, 117, 236
<i>ICor</i> 15,20-24a.25-28	Toți vor învia în Cristos	116
<i>ICor</i> 15,51-57	Moartea a fost înghițită de biruință	118

<i>1Cor</i> 15,55-57	.....	292
<i>2Cor</i> 1,3-4	Binecuvântat să fie Dumnezeu	31
<i>2Cor</i> 4,14	Știm că cel care l-a înviat pe Isus	26, 85
<i>2Cor</i> 5,1.6-10	Avem locuința veșnică în ceruri	22, 119
<i>Ef</i> 1,3-5	Dumnezeu ne-a ales în Cristos înainte de întemeierea lumii, ca să fim sfinți	236
<i>Fil</i> 3,20-21	El va schimba trupul nostru umil	120
<i>Col</i> 3,3-4	Voi ați murit și viața voastră este ascunsă	26
<i>1Tes</i> 4,13-14.18	Vom fi întotdeauna cu Domnul	237
<i>1Tes</i> 4,13-18	Vom fi întotdeauna cu Domnul	120
<i>1Tes</i> 4,14	.....	281
<i>2Tim</i> 2,8-13	Dacă am murit împreună cu el, vom și trăi împreună cu el	121
<i>1In</i> 3,1-2	Îl vom vedea așa cum este	122
<i>1In</i> 3,14-16	Am trecut de la moarte la viață, pentru că îi iubim pe frați	123
<i>Ap</i> 7,9-10.15-17	Dumnezeu va șterge orice lacrimă din ochii lor	237
<i>Ap</i> 14,13	Fericți cei care mor în Domnul	123, 138
<i>Ap</i> 20,11–21,1	Morții au fost judecați după faptele lor	124
<i>Ap</i> 21,1-5a.6b-7	Moartea nu va mai fi	125
<i>Ap</i> 21,1a.3-5a	Moartea nu va mai fi	238
Evangelii		
<i>Mt</i> 5,1-12a	Bucurați-vă și veseliți-vă, căci răsplata voastră mare este în ceruri	138
<i>Mt</i> 11,25-30	Ai ascuns acestea de la cei înțelepți și le-ai descoperit celor mici	139, 244
<i>Mt</i> 11,28	Veniți la mine, toți cei osteniți și împovărați	31
<i>Mt</i> 25,1-13	Iată, vine Mirele, ieșiți în întâmpinarea lui	140
<i>Mt</i> 25,31-46	Veniți, binecuvântații Tatălui meu	142
<i>Mc</i> 15,33-39	Isus, scoțând un strigăt puternic, și-a dat sufletul	146
<i>Mc</i> 15,33-39; 16,1-6	Isus, scoțând un strigăt puternic, și-a dat sufletul	144
<i>Mc</i> 15,33-46	Isus, scoțând un strigăt puternic, și-a dat sufletul	260
<i>Lc</i> 7,11-17	Tinere, îți spun: Scoală-te	147
<i>Lc</i> 12,35-40	Fiiți gata	57, 148
<i>Lc</i> 23,33.39-43	Astăzi vei fi cu mine în paradis	149

<i>Lc 23,44-49</i>	Părinte, în mâinile tale încredințez sufletul meu . . .	151
<i>Lc 23,44-49; 24,1-6a</i>	Părinte, în mâinile tale încredințez sufletul meu	150
<i>Lc 24,13-16.28-35</i>	Nu a trebuit oare Cristos să pătimească, și așa să intre în slava sa?	154
<i>Lc 24,13-35</i>	Nu a trebuit oare Cristos să pătimească, și așa să intre în slava sa?	152
<i>In 6,37-40</i>	Cine crede în Fiul are viața veșnică și eu îl voi învia în ziua de apoi	88, 156, 245
<i>In 6,51-59</i>	Cine mănâncă această pâine are viața veșnică și eu îl voi învia în ziua de apoi	157, 246
<i>In 11,17-27</i>	Eu sunt învierea și viața	158
<i>In 11,21-27</i>	Eu sunt învierea și viața	159
<i>In 11,32-38.40</i>	Dacă tu crezi, vei vedea gloria lui Dumnezeu . . .	247
<i>In 11,32-45</i>	Lazăre, vino afară	160
<i>In 12,23-26</i>	Dacă bobul de grâu moare, aduce roade multe . .	163
<i>In 12,23-28</i>	Dacă bobul de grâu moare, aduce roade multe . .	162
<i>In 14,1-6</i>	În casa Tatălui meu sunt multe lăcașuri	68, 164
<i>In 17,24-26</i>	Vreau ca acolo unde sunt eu să fie și ei	165

Versete la Evanghelie

<i>Mt 11,25</i>	Te preamăresc pe tine, Părinte, stăpânul cerului și al pământului, pentru că ai descoperit celor mici misterele împărăției tale .	136, 139, 243, 244, 247
<i>Mt 25,34</i>	Veniți, binecuvântații Părintelui meu, primiți ca moștenire împărăția pregătită pentru voi de la întemeierea lumii	136, 142, 160, 165
<i>In 3,16</i>	Atât de mult a iubit Dumnezeu lumea, încât l-a dat pe Fiul său, unul-născut, ca oricine crede în el să aibă viața veșnică	136, 144, 152, 260
<i>In 6,39</i>	Aceasta este voința Tatălui meu: să nu pierd pe nimeni dintre cei pe care mi i-a dat, ci să-i înviu în ziua de apoi	136, 149, 243, 245
<i>In 6,40b</i>	Aceasta este voința Tatălui meu, ca oricine crede în Fiul să aibă viață veșnică, și eu îl voi învia în ziua de apoi	88, 156

<i>In</i> 6,40	Aceasta este voința Tatălui meu: să nu pierd pe nimeni dintre cei pe care mi i-a dat, ci să-i învii în ziua de apoi	136
<i>In</i> 11,25a.26	Eu sunt învierea și viața, spune Domnul; cel care crede în mine nu va muri în veci	137, 147, 157
<i>2Cor</i> 1,3b-4a	Binecuvântat să fie Dumnezeu, Tatăl îndurărilor și Dumnezeu oricărei mângâieri, care ne mângâie în orice necaz al nostru	243, 246
<i>Fil</i> 3,20	Patria noastră este în ceruri, de unde îl și așteptăm ca Mântuitor pe Domnul Isus Cristos	68, 137, 140, 148, 164
<i>2Tim</i> 2,11b-12a	Dacă am murit împreună cu Cristos, împreună vom și învia; dacă vom suferi împreună, împreună vom și domni	137, 158
<i>Ap</i> 1,5-6	Isus Cristos este primul născut dintre cei morți. Lui să-i fie gloria și puterea în vecii vecilor. Amin	137, 150
<i>Ap</i> 14,13	Fericți cei morți, care mor în Domnul; ei se vor odihni de oboselile lor; căci faptele lor îi urmează	137, 138, 162

Psalmi

<i>Ps</i> 22 1-3a.3b-4.5.6	Domnul este păstorul meu	86, 126, 239
<i>Ps</i> 22 (23)	Domnul este păstorul meu	20, 66, 166
<i>Ps</i> 24 (25)	Către tine, Doamne, îmi înalț sufletul	168
<i>Ps</i> 24,4-5ab.6-7bc.20-21	Arată-mi, Doamne, căile tale	240
<i>Ps</i> 24,4bc-5ab.6-7bc.17 și 20	Arată-mi, Doamne, căile tale	259
<i>Ps</i> 24,6-7bc.17-18.20-21	Amintește-ți, Doamne, de bunătatea și îndurarea ta	127
<i>Ps</i> 26,1.4.7 și 8b și 9a.13-14	Domnul este lumina și mântuirea mea	128
<i>Ps</i> 41 (42)	Cum dorește cerbul izvoarele de apă	47, 170
<i>Ps</i> 41,2.3.5bcd; <i>Ps</i> 42,3.4.5	După cum dorește cerbul izvoarele de apă	129, 241
<i>Ps</i> 50 (51)	Ai milă de mine, Dumnezeule	36, 174, 273
<i>Ps</i> 62,2-3a.3bc-4.5-6.8-9	Dumnezeule, tu ești Dumnezeul meu	130

<i>Ps</i> 92 (93)	Domnul stăpânește	74, 177
<i>Ps</i> 94 (95)	Veniți să cântăm cu veselie Domnului	268
<i>Ps</i> 102,8 și 10.13-14.15-16.17-18	Domnul este îndurător și milostiv .	131
<i>Ps</i> 113 A (114); <i>Ps</i> 113 B (115)	Când a ieșit Israel din Egipt	178
<i>Ps</i> 114 (116 A)	Îl iubesc pe Domnul	58, 182
<i>Ps</i> 114,5.6; <i>Ps</i> 115,10-11.15-16ac	Domnul este bun și drept	132
<i>Ps</i> 115 (116 B)	Eu mi-am păst rat credința	183
<i>Ps</i> 117 (118)	Lăudați-l pe Domnul pentru că este bun . .	184
<i>Ps</i> 118 (119)	Lăudați-l pe Domnul pentru că este bun . .	187
<i>Ps</i> 120 (121)	Îmi ridic ochii spre munți	201, 288
<i>Ps</i> 121 (122)	M-am bucurat când mi s-a spus	201
<i>Ps</i> 121,1-2.3-4a.4b-5.6-7.8-9	M-am bucurat când mi s-a spus . . .	133
<i>Ps</i> 122 (123)	Către tine îmi ridic ochii	202
<i>Ps</i> 125 (126)	Când Domnul i-a întors pe locuitorii Sionului	203
<i>Ps</i> 129 (130)	Dintru adâncuri	25, 32, 83, 204, 290
<i>Ps</i> 129,1-2.3-4.5-6.7-8	Dintru adâncuri strig către tine, Doamne	134
<i>Ps</i> 131 (132)	Amintește-ți, Doamne, de David	205
<i>Ps</i> 133 (134)	Iată, binecuvântați-l pe Domnul	206
<i>Ps</i> 142,1-2.5-6.7ab și 8ab.10	Doamne, ascultă rugăciunea mea . . .	135
<i>Ps</i> 145 (146)	Laudă, suflete al meu, pe Domnul	278
<i>Ps</i> 148,1-2.11-13a.13.14	Lăudați-l pe Domnul din ceruri	242
<i>Ps</i> 150	Lăudați-l pe Domnul în lăcașul său sfânt . .	280

Cântări

<i>Fil</i> 2,6-11	Cristos Isus, fiind Dumnezeu	291
<i>Is</i> 38,10-14.17-20	Spuneam: În toiul vieții mele	276
<i>Lc</i> 1,46-55	Sufletul meu îl preamărește pe Domnul . . .	294
<i>Lc</i> 1,68-79	Binecuvântat este Domnul, Dumnezeul lui Israel	282

Antifoane

Aceasta este poarta Domnului; cei drepti vor intra printr-însa.	184
Am auzit un glas din cer, zicând: Fericiți cei ce mor în Domnul!	57, 181
Amintește-ți de mine, Doamne, în împărăția ta	20, 66, 166

Corul îngerilor să te primească și să te așeze în sânul lui Abraham ca să ai parte de odihna veșnică cu Lazăr cel sărac	46, 73, 181
Dacă te-ai uita la fărădelegi, Doamne, Doamne, cine ar mai putea să stea în fața ta?	289
De locul suferinței, (De porțile iadului) scapă-mi, Doamne, sufletul	276
Deschideți-mi porțile dreptății, intrând prin ele voi lăuda pe Domnul.	184
Din pământ m-ai plămădit și un trup mi-ai dăruit. Doamne, răscumpărătorul meu, învie-mă în ziua de apoi	74, 176
Domnul te va păzi de orice rău; Domnul îți va apăra viața	288
După cum Tatăl îi trezește pe cei morți și le dă viață, la fel și Fiul îi dă viață cui vrea	291
Eu sunt învierea și viața: cine crede-n mine, chiar dacă moare va trăi, și tot cel care trăiește și crede în mine nu va muri în veci	206, 282
Fă, Doamne, ca sufletul pe care l-ai chemat la tine din acest trup să se bucure în slavă cu sfinții tăi	173
Îl voi lăuda pe Domnul în viața mea	278
Îngerii să te conducă în paradis; acolo să te-ntâmpine martirii și să te-nsoțească în cetatea sfântă a Ierusalimului	45, 72
Odhna veșnică dă-i-o lui, Doamne, și lumina fără de sfârșit să-i strălucească	36, 173
Regelui pentru care toate trăiesc, veniți să ne închinăm	268
Să te primească Cristos în paradis	178
Să-l laude pe Domnul toată suflarea	279
Se vor bucura în tine oasele pe care le-ai zdrobit	174
Strig către tine, Doamne!	24, 32, 83, 203
Sufletul meu nădăjduiește-n Domnul	24, 32, 83, 203
Tot ce-mi dă mie Tatăl, va veni la mine; și pe acela care vine la mine nu-l voi izgoni afară	293
Vezi, Doamne, durerea și nefericirea mea și iartă-mi toate păcatele	167
Voi intra în lăuntru cortului minunat, până la locuința lui Dumnezeu	47, 170
Vor tresălta în Domnul oasele pe care le-ai zdrobit	273

CUPRINS

Conferința Episcopală Română	3
Congregatio de Cultu Divino et Disciplina Sacramentorum	4
Sfânta Congregație pentru Cultul Divin	5
Norme introductive	7
I. Roluri și îndatoriri cu privire la cei răposați	11
II. Adaptări ce revin conferințelor episcopale	13
III. Rolul preotului în pregătirea și desfășurarea înmormântării	14
CAP. I – PRIVEGHEREA LA MORT ȘI RUGĂCIUNEA	
LA PUNEREA TRUPULUI NEÎNSUFLEȚIT PE CATAFALC	17
Privegherea sau celebrarea cuvântului pentru cel răposat	19
Rugăciunea la punerea trupului neînsuflețit pe catafalc	24
CAP. II – PRIMA FORMĂ DE ÎNMORMÂNTARE, CU TREI STAȚIUNI:	
ÎN CASA RĂPOSATULUI, ÎN BISERICĂ ȘI LA CIMITIR	29
Stațiunea I: În casa răposatului	31
Procesiunea spre biserică	35
Stațiunea a II-a: În biserică	39
Sfânta Liturghie	41
Ultima recomandare și ultimul rămas bun	42
Procesiunea spre cimitir	46
Stațiunea a III-a: La mormânt	50
Primirea mortului în biserică atunci când Liturghia înmormântării nu are loc imediat	55
CAP. III – A DOUA FORMĂ DE ÎNMORMÂNTARE, CU DOUĂ STAȚIUNI:	
ÎN CAPELA CIMITIRULUI ȘI LA MORMÂNT	61
Stațiunea I: În capela cimitirului	63
Liturghia cuvântului	65
Ultima recomandare și ultimul rămas bun	69
Procesiunea spre mormânt	73
Stațiunea a II-a: La mormânt	76

CAP. IV – A TREIA FORMĂ DE ÎNMORMÂNTARE: CARE SE CELEBREAZĂ ÎN CASA RĂPOSATULUI	81
CAP. V – ÎNMORMÂNTAREA COPIILOR	93
CAP. VI – TEXTE FOLOSITE LA ÎNMORMÂNTAREA ADULȚILOR	97
I. Lecturi biblice	99
Lecturi din Vechiul Testament	99
Lecturi din Noul Testament	107
Psalmi responsoriali	126
Aleluia și versete la Evanghelie	136
Evanghelii	138
II. Psalmi și antifoane	166
III. Rugăciuni pentru stațiunea din casa răposatului	207
IV. Rugăciuni pentru liturgia cuvântului	209
V. Îndemnuri pentru ultima recomandare și ultimul rămas bun	214
VI. Responsorii pentru ritul ultimei recomandări și al ultimului rămas bun	216
VII. Altă rugăciune la sfârșitul ultimei recomandări și al ultimului rămas bun	221
VIII. Binecuvântarea mormântului	222
IX. Rugăciuni de încheiere la cimitir	224
X. Modele pentru rugăciunea credincioșilor	226
CAP. VII – TEXTE PENTRU ÎNMORMÂNTAREA COPIILOR BOTEZAȚI	231
I. Lecturi biblice	233
Lecturi din Vechiul Testament	233
Lecturi din Noul Testament	235
Psalmi responsoriali	239
Aleluia și versete la Evanghelie	243
Evanghelii	244
II. Rugăciuni	249
III. Îndemnuri pentru ultima recomandare și ultimul rămas bun	251
IV. Responsoriu pentru ultima recomandare și ultimul rămas bun	252
V. Binecuvântarea mormântului	253

CAP. VIII – TEXTE PENTRU ÎNMORMÂNTAREA COPIILOR NEBOTEZAȚI	255
I. Lecturi biblice	257
II. Rugăciuni	262
III. Îndemn pentru ultima recomandare și ultimul rămas bun	263
ANEXĂ – OFICIUL PENTRU RĂPOSAȚI	265
Laudele	267
Vespelele	286
Libera	297
INDEX DE TEXTE BIBLICE	303
Vechiul Testament	303
Noul Testament	303
Evanghelii	304
Versete la Evanghelie	305
Psalmi	306
Cântări	307
Antifoane	307